แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
ฉบับที่ ๒
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

(ผนวกรวมแผนปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
(ผนวกรวมแผนปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

http://www.dcy.go.th

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๓๓๑-๐๗๔-๔

พิมพ์ครั้งที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ เจ. เอส. การพิมพ์

คำนำ

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดยมีเป้าหมายหลักให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพกาย ใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่ดี มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ รวมทั้งมีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ ที่สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีจิตสำนึกต่อส่วนรวมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต

การจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ฉบับนี้ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยได้จัดประชุมเวทีเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์และประเด็นสำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตลอดจนแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนบนพื้นฐานของกฎหมาย พันธกรณีระหว่างประเทศ และแผนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ทำงานด้านเด็กและเยาวชน เพื่อให้เกิดความครอบคลุมและเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้สามารถขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้รับความเห็นชอบในหลักการจากคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ จากนั้นได้นำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาและมีมติเห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการร่างแผน เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑ และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฉบับนี้จะเป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเป็นแนวทางในการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดต่อไป

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

บทนำ **๑**

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา ๑

หลักการสำคัญของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ๓

กระบวนการยกร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ๕

นิยามศัพท์ ๗

ส่วนที่ ๑ สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาเด็กและเยาวชน **๑๑**

การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ๑๑

สถานการณ์เด็กและเยาวชนและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ๑๕

การติดตามประเมินผลการพัฒนาเด็กและเยาวชน ๑๙

กฎหมาย นโยบาย และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ๒๑

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๓๐

ประเด็นท้าทายสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ๓๑

สรุปกรอบแนวคิดแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ๓๒

ส่วนที่ ๒ ทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ **๓๕**

วิสัยทัศน์ ๓๖

พันธกิจ ๓๖

เป้าประสงค์ของการพัฒนาเด็กและเยาวชน ๓๖

ตัวชี้วัด ๓๗

ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด มาตรการ และหน่วยงานรับผิดชอบ ๓๗

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและสร้างภูมิคุ้มกันเด็กและเยาวชน ๔๐

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ ๔๖

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ๕๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมบทบาทและระดมความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ๕๖

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ๕๙

ส่วนที่ ๓ การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ๖๕

การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ๖๕

การติดตามประเมินผล ๗๑

การวิจัยและพัฒนา ๗๔

การทบทวนแผน ๗๔

แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ๗๔

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แผนปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ๗๙

ภาคผนวก ข คำสั่ง ๑๓๓

- คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ที่ ๑๔/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ๑๓๔
- คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ เรื่อง ปรับปรุงอำนาจหน้าที่คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ๑๓๖

ภาคผนวก ค หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ๑๓๗
ที่ นร ๐๕๐๕/๓๒๖๑๓ ลว. ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

บทนำ

๑. การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา

ประเทศไทยได้มีการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ขึ้น ตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีเป้าหมายหลัก ให้เด็กและเยาวชนมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต มีความแข็งแรงทางร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีสำนึกความเป็นพลเมือง กล้าคิดและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ตามวิถีประชาธิปไตย และมีความสุข ซึ่งมีคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการพัฒนา นโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นกลไกหลักในการสนับสนุนและประสานให้เกิดการขับเคลื่อน นโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งติดตามประเมินผลร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา มีผลลัพธ์การดำเนินงาน ตามตัวชี้วัดสำคัญอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ

๑. เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยรวมทุกด้าน ร้อยละ ๗๒.๘ โดยมีพัฒนาการสมวัยด้านกล้ามเนื้อ มัดใหญ่สูงสุด รองลงมา คือ ด้านสังคม พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก และด้านภาษา ตามลำดับ ซึ่งพบว่ามีเด็กปฐมวัยอีก ร้อยละ ๒๗.๒ ที่ยังคงมีพัฒนาการล่าช้า

๒. การดำเนินการควบคุมคุณภาพเกลือและเครื่องปรุงรสที่เสริมไอโอดีน พบว่า ได้มีการจัดทำ ระบบในการเสริมไอโอดีน ทั้งในระบบการผลิต การกระจาย และการบริโภค

๓. สภาวะการขาดสารไอโอดีนในหญิงตั้งครรภ์และเด็กลดลง พบว่า ร้อยละ ๙๕ ได้รับยาเม็ด เสริมไอโอดีน แต่กินยาทุกวันเพียงร้อยละ ๘๔ ทำให้เด็กส่วนหนึ่งได้รับไอโอดีนไม่เพียงพอ ซึ่งมีผลต่อ การพัฒนาสติปัญญาหรือ IQ และพัฒนาการที่ผิดปกติของเด็ก

๔. ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย ผ่านเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำเพียงร้อยละ ๓๔ ซึ่งยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ในแผนฯ รวมทั้งมีการกำหนดมาตรฐานที่หลากหลาย

๕. อัตราการคลอดบุตรในเด็กอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี ต่อหญิงวัยเดียวกัน ๑,๐๐๐ คน ลดลงจาก อัตรา ๕๑.๒ ในปี ๒๕๕๖ เป็นอัตรา ๔๗.๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และเป็นอัตรา ๔๑.๗๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ยังพบว่า วัยรุ่นยังขาดความรู้ในการคุมกำเนิด และการบริการอนามัยการเจริญพันธุ์มีข้อจำกัด จึงนำ ไปสู่ปัญหา “การท้องซ้ำ”

๖. จำนวนเด็กที่ออกโรงเรียนกลางคันลดลง

๗. ร้อยละ ๘๐ สภาเด็กและเยาวชนดำเนินงานได้ตามมาตรฐานสภาเด็กและเยาวชนที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม ยังมีบางตัวชี้วัดสำคัญในแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่ยังไม่บรรลุผลลัพธ์ให้เห็นผลได้อย่างเป็นรูปธรรมในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งจะต้องมีการผลักดันการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องต่อไป อาทิ

๑. ครอบครัวเข้มแข็งและมั่นคง มีความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ความรุนแรงในครอบครัวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๒. เด็กที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษามีทักษะขั้นพื้นฐาน

๓. เด็กและเยาวชนนอกโรงเรียนสามารถเข้าถึงการมีงานทำ

๔. พฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ ได้แก่ การใช้สารเสพติด การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา การไม่ออกกำลังกาย การติดเกมในเด็กและเยาวชน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๕. คุณธรรมและจริยธรรม ความเป็นพลเมืองดีของเด็กและเยาวชน

๖. ความเครียดของเด็กและเยาวชน

๗. เด็กและเยาวชนที่เข้าถึงหลักประกันในการดำรงชีวิตอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

นอกจากนี้ ได้มีการประเมินผลแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ในระยะครึ่งแผน และระยะสิ้นสุดแผน โดยมีข้อค้นพบที่สำคัญดังต่อไปนี้

๑. แผนฯ เน้นตัวเด็กและเยาวชนมากกว่าครอบครัว ชุมชนที่อยู่แวดล้อมตัวเด็กและเยาวชน

๒. แผนฯ มีความสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และสถานการณ์เด็กและเยาวชน

๓. งบประมาณในการดำเนินงานตามแผนฯ ต้องอาศัยงบประมาณที่จัดสรรให้แต่ละหน่วยตามระบบปกติ

๔. หน่วยงานในระดับพื้นที่มีการนำแผนฯ ไปปรับใช้โดยนำทิศทางของยุทธศาสตร์ในแผนฯ จัดทำเป็นแนวทางจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนจังหวัด ตำบล ตลอดจนบรรจุงานด้านเด็กและเยาวชน ไว้ในกระบวนการวางแผนของท้องถิ่น[๑]

๕. ปัจจัยความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนฯ ได้แก่ แผนฯ ต้องมีความชัดเจน กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและตัวชี้วัดต้องเอื้อต่อการขับเคลื่อนแผนฯ การทำงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมให้เพียงพอ และตรงตามกำหนดเวลา จึงจะช่วยให้การขับเคลื่อนแผนให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ[๒]

---

[๑] แฟรงค์ นอยจ์ และจิตราภรณ์ วนัสพงศ์. (๒๕๕๘). **รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙**.

[๒] คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (๒๕๕๙). **รายงานการประเมินผลกลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙**.

๒. หลักการสำคัญของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๘๐ ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน ๕ ปี รวมทั้งได้บูรณาการนโยบาย “ประเทศไทย ๔.๐” เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อความต้องการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม

ดังนั้น ทิศทางของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ **เน้นให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพกาย ใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ รวมทั้งมีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ที่สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และมีส่วนร่วมในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนาสังคม** ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต

นอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ดังกล่าวได้นำหลักการของ **“อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก”** ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ การไม่เลือกปฏิบัติและประโยชน์สูงสุดของเด็ก ร่วมกับแนวคิด **“ทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาของบรอนเฟนเบรนเนอร์”**[๓] ในการพัฒนามนุษย์[๔] ที่ให้ความสำคัญกับการทำงานที่ตัวเด็กและเยาวชน พร้อมกับบริบทแวดล้อมตัวเด็กและเยาวชนที่ส่งผลต่อการพัฒนา อาทิ ครอบครัว ชุมชน และสังคม เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยมีหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

[๓] Bronfenbrenner’s ecological system theory, ๑๙๙๔

[๔] สอดคล้องกับข้อมูลรองศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุริยเดว ทรีปาตี (สุริยเดว ทรีปาตี, เอกสารประกอบการบรรยาย The 3rd Global Congress for Consensus in Pediatrics & Child Health, ๑๓ - ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗) กล่าวถึงทฤษฎีของบรอนเฟน เบรนเนอร์ ให้ความสำคัญกับระดับชั้นสิ่งแวดล้อม ซึ่งเชื่อว่ามีผลต่อพัฒนาการของเด็กโดยสิ่งแวดล้อมชั้นแรกที่ใกล้ตัวเด็กมากที่สุด ก็คือระดับ Microsystem ประกอบไปด้วยสิ่งแวดล้อมของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

๑. **ยึด "เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา"** มุ่งเน้นที่การพัฒนาเด็กและเยาวชนทุกกลุ่ม ให้เป็นผู้ที่มีความแข็งแรง สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย ใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เหมาะสมตามช่วงวัย ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้ค้นพบตนเอง รู้ความต้องการความถนัดและสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างแท้จริง รวมทั้งการเป็นผู้ที่ตระหนักถึงสิทธิ บทบาท และความรับผิดชอบในหน้าที่ที่พึงต้องปฏิบัติ มีความตื่นตัวต่อปัญหาสังคม มีความคิดสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของสังคมในฐานะเป็นหนึ่งในเบญจภาคีการพัฒนาที่เท่าเทียมกับภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการ

๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ **"ระบบจุลภาค (Microsystems) ได้แก่ ครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา ชุมชน สื่อ และภาคส่วนอื่นที่มีความใกล้ชิดกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยตรง"** ได้เข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ถูกต้อง เหมาะสมตามช่วงวัยและพัฒนาการของเด็กและเยาวชน

๓. ส่งเสริมให้ **"ระบบปฏิสัมพันธ์ (Mesosystems) เกิดความเข้มแข็ง"** เพิ่มการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงระหว่างภาคส่วนในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในทุกระดับโดยมุ่งเน้นให้เกิดการเชื่อมโยงระบบจุลภาคต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กัน เช่น การเชื่อมโยงระหว่างครอบครัวกับสถาบันการศึกษา การเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ครอบครัวกับเด็กและเยาวชน และการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างเด็ก เยาวชนกับผู้สูงอายุ รวมไปถึงการเชื่อมประสานระหว่างกลไกการทำงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับพื้นที่กับส่วนกลาง เป็นต้น

๔. ส่งเสริมให้ **"ระบบภายนอก (Exosystems) ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน"** อันได้แก่ สื่อ หลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะทางการสื่อสารระหว่างช่วงวัย การพัฒนาทักษะทางอาชีพ การพัฒนาทักษะทางสังคม เป็นต้น มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ ๒๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายการพัฒนาระยะยาว ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๒๐ ปี

๕. พัฒนาประสิทธิภาพของ **"ระบบมหภาค (Macrosystems)"** อันได้แก่ กลไกทางกฎหมายด้านการปกป้องและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชน การสร้างและการจัดการความรู้ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน กลไกการติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความเหมาะสม และทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมทั้งในระดับประเทศและระดับโลก

กรอบแนวคิดการพัฒนา

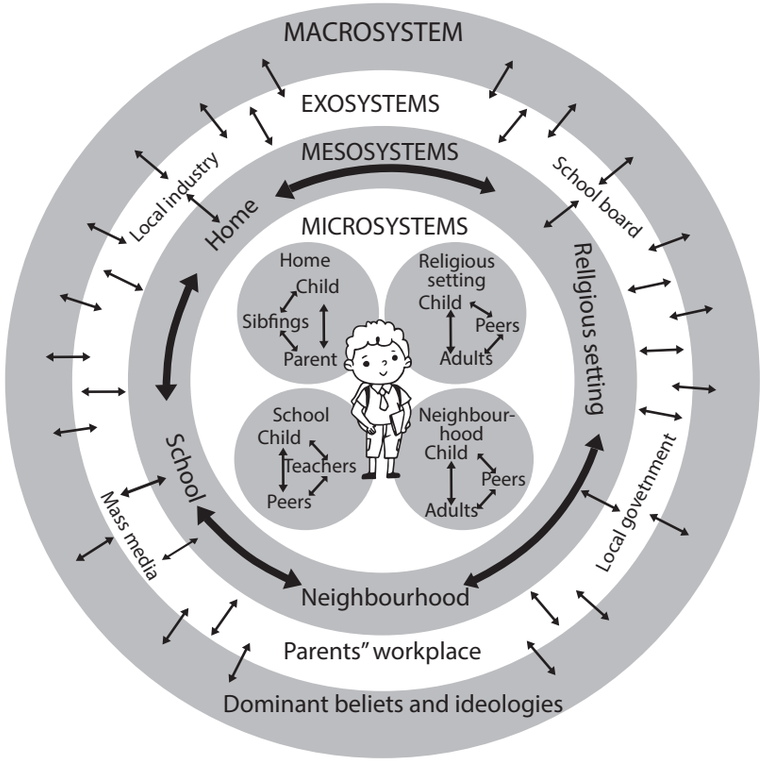

ที่มา : Penn,H. 2005. Understanding early childhood education, Issues and controversies.

๓. กระบวนการยกร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

กระบวนการยกร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งได้มีการระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง โดยในลำดับแรกได้รวบรวม ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านเด็กและเยาวชนในมิติต่าง ๆ และจัดทำข้อมูลสถานการณ์เด็กและเยาวชน ซึ่งได้คาดการณ์แนวโน้มของปัญหาและการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งได้ประมวลผลประเด็นท้าทายต่อเนื่องจาก “การประเมินแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙” เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการยกร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ หลังจากนั้นได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเกี่ยวกับสถานการณ์การพัฒนาเด็กและเยาวชน และแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนจำนวน ๕ ครั้งทั่วประเทศ (ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค) ตลอดจนได้มีการสัมภาษณ์และจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อวิเคราะห์แนวโน้ม/อนาคตการพัฒนาเด็กและเยาวชนร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เห็นประเด็นที่ท้าทายต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในอีก ๕ ปีข้างหน้า โดยสรุปกระบวนการจัดทำแผนฯ ดังนี้

กระบวนการยกร่างแผนฯ

การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร

๑. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากผลลัพธ์ตัวชี้วัดสำคัญของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และรายงานการประเมินผลแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฯ (ระยะครึ่งแผนฯ และสิ้นสุดแผนฯ)

๒. วิเคราะห์ แผน อนุสัญญา กฎหมาย ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๓. วิเคราะห์ สถานการณ์เด็กและเยาวชนประเทศไทย และทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับโลกและระดับประเทศ

๔. กรอบแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

การศึกษาเชิงคุณภาพ

๑. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยใช้แนวคิดการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และการวางแผน แบบมีส่วนร่วมทั่วทุกภูมิภาค โดยมีผู้แทนหน่วยงานเด็กและเยาวชนจากทุกภาคส่วน จำนวน ๘๙๙ คน

๒. สัมภาษณ์เชิงลึกและการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อฉายภาพอนาคต โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่าง ๆ ภาคการศึกษา และภาคประชาสังคมเข้าร่วม

๓. การยกร่างแผนฯ และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น

๔. การรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน

ข้อมูลที่ได้รับเพื่อประกอบการยกร่างแผนฯ

๑. แผนฯ จำเป็นต้องมีกรอบแนวคิดที่ชัดเจน มีการจัดลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์ มาตรการ มีแนวทางในการติดตามการทำงานของกลไกต่าง ๆ ตามแผน

๒. การที่จะบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามแผนฯ ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ทุกระดับ แผนฯ จำเป็นต้องระบุถึงการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบและภาคีเครือข่าย นอกจากนี้ควรมีฐานข้อมูลสารสนเทศควรมีการรวบรวมข้อมูลจำเป็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นฐานในการพิจารณา สถานการณ์และบริบทของพื้นที่

๓. แผน อนุสัญญา กฎหมาย ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนมีจำนวนมาก ตั้งแต่กรอบอนุสัญญาระหว่างประเทศ รัฐธรรมนูญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และกฎหมายอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในแต่ละกลไก ลำดับหรืออำนาจในการสั่งการข้ามหน่วยงาน ดังนั้นจึงควรมีการนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาในการขับเคลื่อนแผนฯ

๔. สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านโครงสร้างประชากรเด็กเกิดน้อยลง ผู้สูงอายุมีเพิ่มขึ้น สถานการณ์ภัยธรรมชาติมีความรุนแรงขึ้น เด็ก เยาวชน เข้าถึงเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า โลกที่ไร้พรมแดน การดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชนจำเป็นต้องอาศัยทักษะที่หลากหลายที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และแผนฯ ควรเป็นแผนฯ ที่เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มองไปอีก ๕ ปีข้างหน้า

๕. กรอบแนวคิดในการยกร่างแผนฯ นี้อยู่ภายใต้ทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาของบรอนเฟนเบรนเนอร์ด้านพัฒนาการทางสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนมาเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยคำนึงถึงสิทธิของเด็กและเยาวชนในทุกด้าน

๔. นิยามศัพท์

เด็ก หมายถึง บุคคลซึ่งอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์

เยาวชน หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ถึง ๒๕ ปีบริบูรณ์

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเด็กและเยาวชนโดยมุ่งเน้นให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ กระบวนการรู้คิดไปจนถึงการจัดการสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมและส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับสังคม และประเทศ

คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชนในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐานทั้งในด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

พลเมืองสร้างสรรค์ หมายถึง ประชาชนที่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตระหนักถึงสิทธิ บทบาท และความรับผิดชอบในหน้าที่ที่พึงต้องปฏิบัติ อาทิ มีความเสียสละ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความตื่นตัวต่อปัญหาสังคมหรือปัญหาของชาติ รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาของสังคมได้อย่างสร้างสรรค์

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมของเด็กและเยาวชน หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนมีบทบาทและอิทธิพลต่อกระบวนการในการตัดสินและกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม ทั้งที่มีผลกระทบโดยตรงและมีผลกระทบทางอ้อมต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยมีเป้าหมายของระดับการมีส่วนร่วม ดังนี้ ๑) การรับฟังความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน ๒) เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดการการดำเนินการ ๓) เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลและต่อยอดการดำเนินงาน และ ๔) เด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและรับผิดชอบในกระบวนการพัฒนาสังคม

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ภาครัฐ ภาคเอกชน/ธุรกิจ ภาคประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยร่วมตั้งแต่การให้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็น การร่วมตัดสินใจและการร่วมดำเนินการพัฒนาสังคมในลักษณะหุ้นส่วน

พัฒนาการตามช่วงวัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยการเปลี่ยนแปลงจะมีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับขั้น โดยจะเป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บุคคลมีความพร้อมในการดำรงชีวิตและทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามอายุของเด็กและเยาวชนในแต่ละช่วงวัย

การเสริมพลัง หมายถึง การส่งเสริม การพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถของบุคคลในการตอบสนองความต้องการของตนเองและแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมถึงความสามารถในการใช้ทรัพยากรที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เพื่อให้เกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง และรู้สึกว่าตนเองมีอำนาจสามารถควบคุมความเป็นอยู่หรือวิถีชีวิตของตนเองได้

การสร้างภูมิคุ้มกัน หมายถึง การทำให้บุคคลมีการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล มีความต้านทานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา หรือทำให้ปัญหามีความรุนแรงน้อยลง

ความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและชุมชน หมายถึง การส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว เสริมสร้างความรัก ความอบอุ่น และความเข้าใจภายในครอบครัว มีการปลูกฝังให้มีวิถี การดำเนินชีวิตที่ดีและถูกต้อง มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม รวมไปถึงการส่งเสริมบทบาทชุมชน ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว

ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ หมายถึง ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่จะดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ ๒๑ โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้านความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันในด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ และทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ ประกอบด้วย

๑. **๓R** คือ อ่านออก (Reading) เขียนได้ (Writing) และคิดเลขเป็น (Arithemetics)

๒. **๘C** คือ

๒.๑ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)

๒.๒ ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

๒.๓ ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding)

๒.๔ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)

๒.๕ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information, and Media Literacy)

๒.๖ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy)

๒.๗ ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills)

๒.๘ การมีคุณธรรม เมตตา กรุณา และระเบียบวินัย (Compassion)

กลไกสภาพแวดล้อม ได้แก่ ครอบครัว ศาสนา โรงเรียน ชุมชน และสื่อ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยสิ่งแวดล้อมด้านครอบครัว ศาสนา โรงเรียน ชุมชน และสื่อ และความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว ศาสนา โรงเรียน ชุมชน และสื่อ ล้วนมีบทบาทและความสำคัญ ในการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชน

ครอบครัวมีคุณภาพ ประกอบด้วย ครอบครัวเข้มแข็งและครอบครัวอบอุ่น ดังนี้

๑. ครอบครัวเข้มแข็ง[๕] หมายถึง บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างมีจุดหมาย มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง พร้อมที่จะเกื้อกูลสังคมและคนรอบข้าง ปรับตัวได้ในสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ไม่สั่นคลอนกับปัญหาหรืออุปสรรค เมื่อเผชิญปัญหาก็สามารถแก้ไขจนลุล่วงไปได้ด้วยดี

๒. ครอบครัวอบอุ่น[๖] หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีความผูกพันกันทางอารมณ์และจิตใจ ในการดำรงชีวิตร่วมกันอย่างมีจุดหมายในบรรยากาศที่สงบสุขด้วยการทำหน้าที่ของครอบครัวได้อย่างเหมาะสม และมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมั่นคง โดยแยกได้เป็น ๓ องค์ประกอบ คือ บทบาทหน้าที่ของครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว และการพึ่งพาตนเองของครอบครัว

ระดับความเข้มแข็งของกลไกสภาพแวดล้อม หมายถึง การที่ครอบครัว ศาสนา โรงเรียน ชุมชน และสื่อ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน มีการป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิผล และประสิทธิภาพตามบทบาทของแต่ละภาคส่วนหรือดำเนินการในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

เบญจภาคี หมายถึง ความร่วมมือ ๕ ส่วน ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ ภาควิชาการ และเครือข่ายเด็กและเยาวชน

กระบวนการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน หมายถึง การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยใช้ทรัพยากรด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ สิ่งของ และการจัดการในรูปแบบการมีส่วนร่วมจากภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาคประชาชน

องค์ความรู้และนวัตกรรมด้านเด็กและเยาวชน หมายถึง แนวคิด หลักการ วิธีการ รวมทั้งแนวทางต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่เป็นสิ่งใหม่ ที่สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนได้ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบแผนงาน โครงการ เครื่องมือ คู่มือชุดความรู้ ฐานข้อมูล งานวิจัย เป็นต้น

ระบบบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการด้านบุคลากร ระบบข้อมูลสารสนเทศ กฎ ระเบียบ และกฎหมาย การจัดการความรู้ การวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้ และการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

นวัตกรรมการบริหารจัดการ หมายถึง แนวคิด หลักการ วิธีการ รวมทั้งแนวทางต่าง ๆ ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ กฎหมายและมาตรการ และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นสิ่งใหม่ ๆ สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

[๕] กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, (๒๕๕๙), นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔, ๖.

[๖] เรื่องเดียวกัน, ๓.

ส่วนที่ ๑ สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๑. การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๑.๑ โครงสร้างทางประชากร

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงอายุจำนวนเด็กและเยาวชนย้อนหลัง ๕ ปี มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันประเทศไทยมีประชากร ๖๕,๙๔๘,๒๖๐ คน เป็นประชากรเด็กและเยาวชน อายุระหว่าง ๐ - ๒๕ ปี จำนวน ๒๑,๕๐๐,๓๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๐ ของจำนวนประชากร[๕] จำแนกเป็นประชากรเด็ก (๐ - ต่ำกว่า ๑๘ ปี) จำนวน ๑๓,๘๙๐,๙๐๘ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐๖) และประชากรเยาวชน (๑๘ - ๒๕ ปี) จำนวน ๗,๖๐๙,๔๓๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๓) ซึ่งจากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๘๓ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ[๖] พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรตามกลุ่มอายุที่สำคัญ คือ ประชากรวัยเด็ก (อายุ ๐ - ๑๔ ปี) และประชากรวัยแรงงาน (อาย ๑๕ - ๕๙ ปี) มีจำนวนและสัดส่วนลดลงขณะที่ประชากรสูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า อัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ ๑๐.๗๐ ในปี ๒๕๓๗ เป็นร้อยละ ๒๒.๓๐ ในปี ๒๕๕๗ ซึ่งจะเห็น ได้ว่าในปี ๒๕๕๗ ประชากรวัยทำงาน ๑๐๐ คน จะต้องรับภาระเลี้ยงดูผู้สูงอายุ จำนวน ๒๒ คน[๗]

๑.๒ รูปแบบครอบครัว

รูปแบบครอบครัวมีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้นครอบครัวมีขนาดเล็กลง ส่วนใหญ่เป็นประเภทครอบครัวเดี่ยวมีสถิติการแต่งงานลดลง การหย่าร้างมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น[๘] โดยครอบครัวไทยมีบุตรน้อยลง เป็นครอบครัวลักษณะเฉพาะที่มีรูปแบบลักษณะเฉพาะตัว อาทิ ครอบครัว

---

๕ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๕). การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๘๓. เข้าถึงได้จาก www.nesdb.go.th. [๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙]

๖ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๕). การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๘๓. เข้าถึงได้จาก www.nesdb.go.th. [๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙]

๗ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (๒๕๕๗). การสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๗. สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

๘ กรมการปกครอง. (๒๕๕๗). สถิติการจดทะเบียนสมรส. เข้าถึงได้จาก http://stat.bora.dopa.go.th/stat/ [๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙]

เลี้ยงเดี่ยวที่มีพ่อหรือแม่เลี้ยงลูกตามลำพังครอบครัวเพศเดียวกัน ครอบครัวข้ามรุ่น (ครอบครัวที่เด็กอยู่กับปู่ย่าตายาย) ครอบครัวที่รับภาระในการดูแลสมาชิกที่เจ็บป่วย พิการ ซึ่งครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวและครอบครัวข้ามรุ่นถือเป็นครอบครัวที่มีความเปราะบางมากกว่าครอบครัวประเภทอื่น และมีเด็กมากถึง ๑.๒๔ ล้านคน ที่อาศัยอยู่ในครอบครัวข้ามรุ่น และ ๑ ใน ๕ ของผู้สูงอายุในครอบครัวข้ามรุ่น มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน ทั้งนี้ พบว่า เด็กที่ได้รับการดูแลโดยปู่ย่าตายายที่สูงอายุจะมีผลการเรียนที่ด้อยกว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่[๙] และข้อมูลสำมะโนประชากรและเคหะ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่า ประเทศไทยมีขนาดครัวเรือนเฉลี่ย ๒.๗๐ คน มีขนาดเล็กลงเมื่อเทียบกับสำมะโนประชากรและเคหะ ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่มีขนาดครัวเรือนเฉลี่ย ๓.๘๐ คน จากรายงานการสำรวจสถานะสุขภาพเด็กไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีเด็กเพียงร้อยละ ๕๗.๖๐ ที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ทั้งสองคน ส่วนที่เหลือ คือ เด็กที่ต้องอาศัยอยู่กับพ่อหรือแม่เพียงคนเดียว หรืออาศัยอยู่กับคนอื่นอันเนื่องมาจากพ่อแม่ต้องอพยพออกไปทำงานในภูมิภาคอื่น ๆ [๑๐]

การเปลี่ยนแปลงของครอบครัวทั้งด้านโครงสร้างครอบครัว และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตส่งผลให้ครอบครัวไม่สามารถทำบทบาทหน้าที่ของครอบครัวได้อย่างสมบูรณ์ และบรรยากาศในครอบครัวขาดความอบอุ่น ซึ่งเมื่อพิจารณาจากดัชนีครอบครัวอบอุ่น พบว่า ดัชนีครอบครัวอบอุ่นลดลงจากร้อยละ ๖๘.๓๑ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๖๕.๓๔ ในปี ๒๕๕๘[๑๑]

๑.๓ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

รูปแบบการค้ามีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปสู่การค้าเสรีมากขึ้น และมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่หลากหลายขึ้น การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity-MPAC) เพื่อมุ่งบรรลุเป้าหมายความร่วมมือตาม ๓ เสาหลัก ได้แก่ **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน** (AEC) มีเป้าหมายที่การสร้าง “ตลาดและฐานการผลิตเดียว” ซึ่งจะทำให้มีการขนส่งสินค้าและบริการ ตลอดจนการลงทุนและการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างอิสระ **ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน** (APSC) มีเป้าหมายเพื่อสร้างสันติภาพ ลดความขัดแย้งในภูมิภาค ส่งเสริมประชาธิปไตย หลักนิติธรรม การคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน การต่อต้านคอร์รัปชัน การส่งเสริมธรรมาภิบาล และ**ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน** (ASCC) มีเป้าหมายเพื่อพัฒนามนุษย์ที่ครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนภายใต้ แผนแม่บทและสามเสาหลักความร่วมมือดังกล่าว จะมีผลทำให้**เด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก ที่สำคัญของการพัฒนาในฐานะที่เป็นต้นทุนการผลิตและการพัฒนาของภูมิภาคให้มีความสามารถในการแข่งขันกับภูมิภาคอื่น ๆ**

---

[๙] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๙). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔).

[๑๐] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (๒๕๕๕). รายงานการสำรวจสถานะสุขภาพเด็กไทย พ.ศ. ๒๕๕๕. สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

[๑๑] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๙). รายงานผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ๔ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑. เข้าถึงได้จาก www.nesdb.go.th. [๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙]

ในด้านเศรษฐกิจมีเป้าหมายในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างอาเซียนโดยการเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานมีฝีมืออย่างเสรี มีการเปิดเสรีด้านอาชีพที่เป็นแรงงานฝีมือ ๗ สาขา ได้แก่ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม วิชาชีพสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ซึ่งส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเด็กและเยาวชนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานที่มีสมรรถนะทางอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และสามารถดำรงชีวิตในสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม

๑.๔ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

การขยายตัวของเมืองในภาคต่าง ๆ ของประเทศเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้การจัดสวัสดิการพื้นฐานของรัฐไม่ทั่วถึงและครอบคลุม และไม่สามารถรองรับการขยายตัวของเมืองได้อย่างเพียงพอ โดยสังคมไทยในอนาคตจะมีประชากรเกือบครึ่งของประชากรทั้งหมดอาศัยในเขตเมืองและจากการขยายตัวของเมืองดังกล่าวจะก่อให้เกิดปัญหาการกระจุกตัวของความยากจนในเขตเมือง สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา (IFD) ได้คาดการณ์สัดส่วนจำนวนประชากรเมืองว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ประเทศไทยมีประชากรเมืองร้อยละ ๓๓.๗๐ และคาดว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๘ และในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๓.๗๐ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการขาดแคลนที่อยู่อาศัย การบริการของรัฐทั้งด้านการศึกษาและสวัสดิการอื่น ๆ ไม่ทั่วถึง ปัญหาสภาพแวดล้อมความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สุขภาพ ร่างกาย และจิตใจ และการเพิ่มขึ้นของอาชญากรรม รวมทั้งมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ในสังคมเป็นปัจเจกชน และแยกส่วนมากขึ้น

การพัฒนาเทคโนโลยีจะส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตและพฤติกรรมของคนในทุกสังคม ทุกเพศทุกวัย การพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารสนเทศส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิต พฤติกรรม และการสื่อสารของคนในสังคม อินเทอร์เน็ตได้เปลี่ยนรูปแบบการสื่อสารแบบดั้งเดิมในโลกแห่งความเป็นจริง ไปสู่การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโลกเสมือนจริง (Virtual World) นอกจากเทคโนโลยีสารสนเทศจะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนแล้ว การใช้เวลาอยู่กับสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้นจนขาดปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไปในทางที่ไม่เหมาะสม ทำให้เสี่ยงต่อการถูกละเมิดและถูกแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านโลกออนไลน์

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภัยธรรมชาติ และอุบัติภัยรูปแบบใหม่ มีความผันผวนและรุนแรงส่งผลต่อการดำรงชีวิต การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายการผลิตและการขยายพื้นที่ที่อยู่อาศัย เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่ไม่สมดุล ส่งผลต่อความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศที่สำคัญทำให้ประเทศไทยเผชิญกับปัญหาภัยธรรมชาติที่มีความรุนแรงขึ้น และมีมูลค่าความเสียหายสูงมากขึ้น นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีความเสี่ยงในการขาดแคลนน้ำ ปัญหามลพิษเพิ่มมากขึ้น โดยพบว่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๗ มีขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่การจัดการขยะอย่างถูกต้องทำได้จำกัด ส่งผลให้เกิด

ขยะตกค้าง สารปนเปื้อนในแหล่งน้ำ และมลพิษในอากาศ ในน้ำ ที่ส่งผลต่อสุขภาพของประชาชน[๑๒] ซึ่งเด็กและเยาวชนต้องมีความรู้ และสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รวมทั้งภาครัฐต้องมีกลไกรองรับในการบริหารจัดการความเสี่ยงให้สอดรับกับสถานการณ์ดังกล่าวอย่างจริงจัง

๑.๕ การเคลื่อนย้ายของประชากรที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

สถานการณ์ในระดับนานาชาติ

เด็กเคลื่อนย้าย (Children on the Move) หมายถึง บุคคลใดก็ตามที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี และได้จากถิ่นฐานที่เคยอยู่อาศัยและกำลังอยู่ในระหว่างทางเพื่อจะไปที่หมาย หรือได้เดินทางมาถึงจุดหมายปลายทางแล้ว เด็กสามารถเคลื่อนย้ายอยู่ภายในประเทศหรือข้ามพรมแดนของประเทศ การเคลื่อนย้ายนี้อาจเป็นการเคลื่อนย้ายตามฤดูกาลหรือเป็นการถาวร การเคลื่อนย้ายของเด็กมีทั้งที่สมัครใจหรือไม่สมัครใจ ไปกับบิดามารดา เพื่อนหรือบุคคลอื่นหรือไปคนเดียว[๑๓] อย่างไรก็ตาม การย้ายถิ่นไม่จำเป็นต้องเกิดผลเสียกับเด็ก ๆ เสมอไป ในทางกลับกันการย้ายถิ่นอาจจะเป็นทางลัดที่ช่วยให้เด็กรอดพ้นจากความยากจน และหลุดพ้นจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวอย่างรวดเร็ว และยังอาจนำไปสู่โอกาสในชีวิตที่ดีกว่า

สถานการณ์ในประเทศไทย

เด็กและเยาวชนที่ย้ายถิ่นในประเทศไทย แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ เด็กและเยาวชนไทยและเด็กและเยาวชนต่างชาติ ซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้อยู่กับครอบครัวและเป็นกลุ่มเปราะบางที่มีแนวโน้มถูกเอารัดเอาเปรียบเนื่องจากขาดผู้คุ้มครอง

สำหรับปัจจัยที่ทำให้เกิดเด็กและเยาวชนย้ายถิ่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ (๑) ความแตกต่างในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศและในประเทศ (๒) ความไม่มีเสถียรภาพทางด้านการเมือง และ (๓) ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัจจุบันมีแรงงานย้ายถิ่นที่ไม่มีสัญชาติไทยในประเทศไทยจำนวน ๓.๔๐ ล้านคน แรงงานต่างชาติเหล่านี้มาจากประเทศกัมพูชา ลาว และเมียนมา ในจำนวนนี้รวมถึงแรงงานย้ายถิ่นซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทยมานานแล้วและมีบุตรเกิดในประเทศไทย[๑๔] สำหรับปัญหาของเด็กและเยาวชนย้ายถิ่นในประเทศไทยมีหลากหลาย อาทิ แรงงานเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนถูกนำมาแสวงประโยชน์ทางเพศ เด็กและเยาวชนไร้รัฐ เด็กและเยาวชนผู้ลี้ภัย เด็กและเยาวชนไทยย้ายถิ่น เป็นต้น

---

๑๒ กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๕๗). รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

๑๓ รังสิมา ลิมปิสวัสดิ์, บรรณาธิการ. (๒๕๕๕). เด็กเคลื่อนย้าย มุมมองใหม่ในการทำงานคุ้มครองเด็ก. กรุงเทพ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.

๑๔ รังสิมา ลิมปิสวัสดิ์, บรรณาธิการ. (๒๕๕๕). เด็กเคลื่อนย้าย มุมมองใหม่ในการทำงานคุ้มครองเด็ก. กรุงเทพ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.

๒. สถานการณ์เด็กและเยาวชนและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

๒.๑ ความแตกต่างของคุณลักษณะตามเจเนอเรชั่น (Generation)

เด็กและเยาวชนที่เกิดในยุคต่างกันจะเติบโตมาในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันส่งผลให้มีลักษณะนิสัยที่แตกต่างกัน สำหรับเด็กและเยาวชนจัดอยู่ในเจเนอเรชั่นวาย (Generation Y) เกิดในช่วง พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๔๐ จะมีความคิดสร้างสรรค์คุ้นเคยกับเทคโนโลยี มีความมุ่งมั่นทำงานเป็นทีม เจเนอเรชั่นแซด (Generation Z) เกิดในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๒ เกิดและเติบโตมาพร้อมกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสภาพแวดล้อม และเจเนอเรชั่นแอลฟ่า (Generation Alpha)[๑๕] เกิดในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๓ ขึ้นไป เด็กและเยาวชนรุ่นนี้เกิดและเติบโตมาพร้อมเทคโนโลยีเป็นกลุ่มที่ถูกเรียกว่า “Digital Natives” ทั้งนี้พบว่าเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ปัจจุบันส่งผลต่อวิถีชีวิตและการเรียนรู้ของคนทุกเจเนอเรชัน[๑๖]

๒.๒ สถานการณ์ด้านสุขอนามัยและพัฒนาการการเรียนรู้

เด็กและเยาวชนในประเทศไทยมีภาวะโภชนาการ สุขอนามัย พัฒนาการ และมีมาตรการคุ้มครองสิทธิที่ดีขึ้นมากกว่าในอดีต แต่จากพฤติกรรมการบริโภคและอยู่อาศัยในสังคมยุคใหม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและการพัฒนา ดังนี้

๑) **กลุ่มเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) ตรวจพบเด็กสงสัยพัฒนาการล่าช้า ร้อยละ ๒๓.๓ (HDC กรมอนามัย, ๒๕๕๙) มีภาวะทุพโภชนาการเรื้อรังหรือเตี้ยกว่าเกณฑ์มาตรฐานเมื่อเทียบกับอายุ** โดยพัฒนาการที่ล่าช้ากว่าวัย เพราะครอบครัวไม่มีความรู้และขาดเวลาในการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม เด็กปฐมวัยบางส่วน ยังไม่ได้รับการเสริมธาตุเหล็กและอาหารให้ครบหมู่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งไม่ได้รับข้อมูลการให้คำปรึกษาด้านพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐานหลากหลายหน่วยงานส่งผลต่อพัฒนาการที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงของเด็กปฐมวัย[๑๗]

๒) **กลุ่มเด็กวัยเรียนมีปัญหาด้านความสามารถทางเชาว์ปัญหา (IQ) และความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ส่วนวัยรุ่นมีปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร** จากผลการสำรวจระดับสติปัญญาในเด็กไทยอายุ ๖ - ๑๕ ปี ทั่วประเทศของกรมสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่า เด็กไทยมี IQ เฉลี่ย ๙๓.๑๐ ซึ่งต่ำกว่าค่ากลางมาตรฐานสากล (IQ เท่ากับ ๑๐๐) ขณะที่มีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีคะแนนเฉลี่ย ๔๕.๑๒ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ปกติที่ ๕๐ - ๑๐๐ คะแนน เนื่องจาก

---

[๑๕] พัชราภา ตันติชูเวช, (๒๕๕๗). **แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเจเนเรชั่นแอลฟาให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยในอนาคต**, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[๑๖] สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. (๒๕๕๙). สุขภาพคนไทยปี ๒๕๕๙. บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนพับบลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). กรุงเทพมหานคร

[๑๗] วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์. (๒๕๕๙). **รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์เด็กและเยาวชนประเทศไทย. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว** มหาวิทยาลัยมหิดล.

ปัญหาโภชนาการของแม่และเด็ก ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม การดูแลของครอบครัว ส่งผลต่อพฤติกรรมและทักษะการใช้ชีวิตที่ส่งผ่านไปช่วงวัยรุ่น โดยเฉพาะปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยและไม่มีความรู้เรื่องการคุมกำเนิดในวัยรุ่นหญิง การท้องซ้ำในขณะที่อายุไม่ถึง ๒๐ ปี ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะนำไปสู่ความพร้อมในการดูแลเด็ก

๓) **กลุ่มวัยแรงงานมีปัญหาผลิตภาพแรงงานต่ำ** โดยมีสาเหตุสำคัญจากทักษะและสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (Mismatching) กล่าวคือ โครงสร้างประชากรของภาคการผลิตและบริการที่ยังพึ่งพาแรงงานทักษะต่ำในเกือบทุกอุตสาหกรรม แต่ไม่สอดคล้องกับแรงงานที่มีระดับการศึกษาสูง ซึ่งสอดรับกับการสำรวจขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (๒๕๕๘) พบว่า กลุ่มเด็กและเยาวชน อายุระหว่าง ๑๕ - ๒๔ ปี ได้รับการพัฒนาทักษะแรงงาน และมีการศึกษาในระดับสูง ไม่สอดรับกับความต้องการของตลาดแรงงาน ปัญหาการขาดการศึกษาและการฝึกอบรม รวมทั้งปัญหาการขาดทักษะอันเกิดจากการว่างงานเป็นระยะเวลานาน

๒.๓ สถานการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นพลเมือง

คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ จากการสำรวจระดับความคิดเห็นของคนไทยในหัวข้อสถาบันหลักกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในเด็กและเยาวชนไทย พบว่า ระดับคุณธรรมจริยธรรมในหมู่คนไทยเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมาโดยเฉพาะความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีสติสัมปชัญญะ ความมีวินัยลดลง[๑๘] หากมีการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดในกลุ่มเด็กและเยาวชนย่อมจะส่งผลให้กลุ่มเด็กและเยาวชนเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพนำไปสู่การพัฒนาให้สังคมเข้มแข็ง และยั่งยืน สำหรับในประเทศไทยได้มีการขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองในเด็กและเยาวชนในหลายภาคส่วน โดยสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาชน แต่ยังคงต้องการการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

๒.๔ สถานการณ์เสี่ยงด้านพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน

เด็กและเยาวชนในชุมชนเมืองและท้องถิ่นที่กำลังเติบโตเป็นเมืองใหญ่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ได้แก่ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ปัญหายาเสพติด คุณธรรมจริยธรรมลดลง ใช้เวลาว่างเชิงสร้างสรรค์ลดลง ก่ออาชญากรรม โดยจำแนกพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชนระหว่างชนบทและเมืองใหญ่[๑๙] ดังนี้

---

[๑๘] ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน). (๒๕๕๒). โครงการวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทย. ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน).

[๑๙] ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อเด็กและผู้มีความต้องการพิเศษ. (๒๕๕๑). รายงานการศึกษาสิทธิเด็กและการวางแผนท้องถิ่นเพื่อเด็กและเยาวชน. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เข้าถึงได้จาก www.dla.go.th/ [๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐]

เด็กและเยาวชนในชุมชนเมืองมีพฤติกรรมเสี่ยง อาทิ ยึดติดกับวัตถุนิยม ปัญหายาเสพติด เพศเสรีในเด็กวัยรุ่น ความรุนแรงในพฤติกรรมและอารมณ์ ติดและใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เหมาะสม สื่อลามกอนาจาร และการตั้งแก๊งมอเตอร์ไซค์ ในขณะที่เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นที่กำลังเติบโตเป็นเมืองใหญ่ มีพฤติกรรมเสี่ยงในด้านต่าง ๆ อาทิ บริโภคนิยมสูง มีพฤติกรรมนอนตื่นสายเนื่องจากใช้เวลาค่ำคืนกับสื่อมัลติมีเดีย มีสภาพร่างกายอ่อนแอ ออกกำลังกายน้อย ปัญหายาเสพติด มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และพฤติกรรมก้าวร้าว เด็กวัยใสที่อ่อนเยาว์แต่กลับเรียนรู้ทางเพศเร็วกว่าวัยอันควร การแสวงหาความรู้ ความสุขและการมีเพื่อนใหม่ทางอินเทอร์เน็ต ยึดคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นตัวตั้ง ในการสร้างค่านิยมเชิงปริมาณ ขาดจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ เป็นต้น

๒.๕ สถานการณ์ด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

กลุ่มเด็กและเยาวชนจำนวนมากทำงานพัฒนาชุมชนและสังคมแต่ไม่ได้เชื่อมโยงกันให้เกิดพลังบวกในการขับเคลื่อนงานหรือผลักดันระดับนโยบาย ยังไม่มีกลไกรับผิดชอบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ชัดเจนและมีเอกภาพ กลไกที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มและมีข้อจำกัดด้านศักยภาพในการทำงาน ในขณะที่มีการกำหนดการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในยุทธศาสตร์และแผนงานของหน่วยงาน แต่ยังเป็นส่วนน้อย และการดำเนินงานไม่สัมฤทธิ์ผล ภาคส่วนของสังคมเกิดความตระหนักแต่ไม่เข้าใจความหมายและขอบเขตของการมีส่วนร่วม หน่วยงานที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมจึงดำเนินการตามความต้องการของหน่วยงานในลักษณะกิจกรรมจิตอาสาเป็นครั้งคราว ไม่มีความเข้มข้นในการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนที่มีส่วนร่วม และไม่มีความต่อเนื่องของงานพี่เลี้ยง และที่ปรึกษาไม่ได้รับการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมจึงไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมที่สำคัญ คือ โอกาสในการมีส่วนร่วมไม่เท่าเทียมกันและโอกาสในระดับนโยบายมีจำกัด ความอ่อนด้อยประสบการณ์ของเด็กและเยาวชน และทัศนคติทางลบของผู้ใหญ่เรื่องบทบาทของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

อย่างไรก็ดี พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้เพิ่มระดับของสภาเด็กและเยาวชนที่มีอยู่เดิม ๔ ระดับ เป็น ๖ ระดับ คือ เพิ่มสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบล และระดับเขตในกรุงเทพมหานคร ทำให้เครือข่ายเด็กและเยาวชนที่เป็นทางการนี้ครอบคลุม ตั้งแต่ระดับประเทศถึงระดับท้องถิ่น และเป็นเครือข่ายใหญ่ที่สุดและเป็นทางการในการเป็นตัวแทนของเด็กและเยาวชนทั้งหมดในประเทศไทย ดังนั้น หากสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างเข้มข้นและต่อเนื่องแล้ว ก็จะสามารถมีบทบาทในการเชื่อมประสานกลุ่มเด็กและเยาวชน และภาคส่วนทางสังคม รวมทั้งเป็นหัวหอกของเครือข่ายเด็กและเยาวชนในการขับเคลื่อนในระดับนโยบาย และปฏิบัติการทั้งในประเทศ ภูมิภาค และสากลได้ในอนาคต

๒.๖ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ ดังนี้ [๒๐]

๑) เด็กและเยาวชนเร่ร่อน จากปัญหาครอบครัวแตกแยก ถูกทารุณกรรม หารายได้ช่วยเหลือครอบครัว และหนีตามเพื่อนมาเร่ร่อน เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้กำลังเผชิญความเสี่ยงสูงต่อปัญหายาเสพติด การขายบริการทางเพศ และอาชญากรรม ซึ่งแหล่งชุมชนแออัดที่มีจำนวนเด็กและเยาวชนเร่ร่อนมากที่สุด คือ เมืองขนาดใหญ่

๒) เด็กและเยาวชนไร้สัญชาติ แม้จะมีการดำเนินงานของไทยที่ช่วยแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนไร้สถานะ/ไร้รัฐ ทั้งการออกกฎหมายและมาตรการต่าง ๆ แต่พบว่าในทางปฏิบัติยังมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงการออกกฎ ระเบียบตามกฎหมายที่ยังล่าช้า

๓) เด็กและเยาวชนที่เป็นบุตรของแรงงานต่างชาติ ปัญหาสำคัญของเด็กกลุ่มนี้ คือ ขาดโอกาสทางการศึกษา เป็นแรงงานเด็ก เด็กกลุ่มนี้จึงต้องการการศึกษารูปแบบพิเศษบนพื้นฐานของความต้องการให้การศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสมกับวิถีชีวิตที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๔) เด็กและเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์ ต้องเผชิญกับปัญหาทางสุขภาพ ขาดการยอมรับจากสังคม เข้าไม่ถึงบริการด้านสุขภาพ การส่งต่อของเด็กระหว่างองค์กรไม่เป็นความลับ และเด็กและเยาวชนที่ป่วยไม่สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวได้ เด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้จึงต้องการการดูแลด้านสุขภาพ ระบบสวัสดิการ การเข้าใจและยอมรับจากสังคม และโอกาสในการศึกษา

๕) เด็กและเยาวชนกำพร้าถูกทอดทิ้ง ซึ่งถูกทอดทิ้งตามโรงพยาบาล สถานรับเลี้ยงเด็ก และที่สาธารณะ เด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้ต้องการโอกาสทางการศึกษา ความรักความเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวกับสังคมได้

๖) เด็กและเยาวชนถูกบังคับใช้แรงงาน มีจำนวนมากที่เข้าไม่ถึงระบบการคุ้มครองของกฎหมายและบริการทางสังคม เนื่องจากสถานประกอบการมีลักษณะซ่อนเร้น เด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้ต้องการความช่วยเหลือทั้งทางสุขภาพ จิตใจ และโอกาสกลับสู่ระบบการศึกษา การมีงานทำที่มั่นคงเพื่อหนีความยากจนในอนาคต

๗) เด็กและเยาวชนถูกบังคับให้ค้าประเวณี รวมถึงเด็กและเยาวชนที่ทำงานในสถานบริการต่าง ๆ ซึ่งความต้องการของเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ คือ ความช่วยเหลือทั้งทางสุขภาพ จิตใจ โอกาสทางการศึกษา รวมถึงกลไกทางสังคมและชุมชนในการให้กำลังใจ เพื่อฟื้นฟูจิตใจ ปลูกจิตสำนึกให้รักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การฝึกฝนอาชีพให้มีงานทำ

๘) เด็กและเยาวชนติดยาเสพติด โดยกระจายอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ รวมถึงพื้นที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้มีความต้องการฟื้นฟูสภาพร่างกาย สมอง การเยียวยาจิตใจ และคืนความมั่นใจในการกลับสู่สังคม/ชุมชน

[๒๐] สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.). (๒๕๕๕). สถานการณ์เด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม. เข้าถึงได้จาก http://www.qlf.or.th/ [๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐]

๙) เด็กและเยาวชนยากจนพิเศษ หรือเด็กและเยาวชนที่ครอบครัวมีรายได้รวมกันไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท/ปี เด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้ต้องการการสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตั้งแต่ปฐมวัย จนถึงขั้นสูงสุดตามศักยภาพ

๑๐) เด็กและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ถิ่นทุรกันดาร โดยเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ต้องการการสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงชั้นสูงสุดตามศักยภาพ

๑๑) เด็กและเยาวชนพิการ จากรายงานสถานการณ์คนพิการในประเทศไทย[๒๑] พบว่า มีจำนวนคนพิการ รวมทั้งสิ้น ๑,๖๔๗,๔๓๘ คน โดยมีอายุแรกเกิด - ๒๑ ปี จำนวน ๑๔๔,๐๑๕ คน (ร้อยละ ๘.๗๐) จำแนกเป็นเด็กแรกเกิด - ๕ ปี จำนวน ๑๕,๐๙๖ คน อายุ ๖ - ๑๔ ปี จำนวน ๖๒,๓๑๘ คน และอายุ ๑๕ - ๒๑ ปี จำนวน ๖๖,๖๐๑ คน โดยมีจำนวนเด็กพิการที่เป็นเด็กออทิสติก เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (LD) เด็กสมาธิสั้น (ADHD) มีจำนวนประมาณ ๑ ใน ๕ ของเด็กในวัยเรียนในระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยม (๓ - ๑๘ ปี) ซึ่งขาดการส่งเสริมดูแลตามพัฒนาการการเรียนรู้อย่างเข้าใจ นอกจากนี้ยังพบว่าสถานการณ์ความพิการแต่กำเนิดซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการเสียชีวิตของทารกนั้นมีสถิติค่อนข้างสูง จากการคาดประมาณจำนวนทารกที่เกิดความพิการแต่กำเนิด พบว่า มีจำนวนถึง ๒๔,๐๐๐ - ๔๐,๐๐๐ ราย/ปี[๒๒]

๓. การติดตามประเมินผลการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๓.๑ การรายงานผลการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

การรายงานผลการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ฉบับที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ และฉบับที่ ๓ - ๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยประเทศไทยมีการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติหลายประเด็น ดังนี้

๑) **การถอนข้อสงวนข้อ ๗** ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่จะต้องได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังจากการเกิด สิทธิที่จะต้องมีชื่อ สัญชาติ และสิทธิที่จะรู้จัก และได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่

๒) **การคุ้มครองทางด้านกฎหมาย** ได้ยกร่างและแก้ไขกฎหมายหลายฉบับเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

๓) **ด้านสุขภาพ** มีโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าซึ่งเป็นหลักประกันการรักษาพยาบาลให้แก่คนไทยทุกคนรวมถึงเด็กโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การปรับเปลี่ยนให้สถานีอนามัย ในระดับตำบลทั่วประเทศเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและหน่วยบริการสาธารณสุขเคลื่อนที่ **ส่งผลให้อัตราการตาย**

---

[๒๑] กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (๒๕๕๙). **รายงานสถานการณ์คนพิการในประเทศไทยของประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ.

[๒๒] สมาคมเพื่อเด็กพิการแต่กำเนิด (ประเทศไทย). (2559). **โครงการพัฒนาต้นแบบจังหวัดและอำเภอเพื่อป้องกันและดูแลรักษาความพิการแต่กำเนิดในประเทศไทย**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

จากการคลอดและอัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปีลดลง การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และภาวะทุพโภชนาการในเด็กลดลงอย่างต่อเนื่อง ด้วยความพยายามในการลดการขาดสารไอโอดีนและธาตุเหล็ก ตลอดจนได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้วยการยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศให้มีมาตรฐาน

๔) **การศึกษา** ประเทศไทยบรรลุเป้าหมาย MDGs เกี่ยวกับความสำเร็จในการเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาอย่างทั่วถึง และเป้าหมายในการลดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเด็กหญิงเด็กชายในการเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

๕) **การมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน** ด้วยการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนทั้งในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ เพื่อเป็นพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนได้ใช้สิทธิแสดงความคิดเห็นและเป็นหลักประกันให้เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และกระบวนการในการกำหนดนโยบายด้านเด็กและเยาวชนของประเทศ

๖) **กระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชน** มีพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยแก้ไขคำจำกัดความของเด็กและเยาวชนให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก หลายมาตราได้มีการแก้ไขเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก ตลอดจนประเทศไทยได้ดำเนินการส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการของเด็กติดมารดาในเรือนจำ โดยมีการปรับปรุงการจัดการและสภาพแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะของผู้ต้องขังหญิง รวมทั้งการดูแลลูกของผู้ต้องขังหญิงด้วย

๓.๒ การติดตาม ประเมินผลนโยบาย แผน และโครงการด้านเด็กและเยาวชน

การประเมินผลระยะครึ่งแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙[๒๓] พบว่า แผนฯ เน้นตัวเด็กและเยาวชนมากกว่าครอบครัว ชุมชนที่อยู่แวดล้อมตัวเด็กและเยาวชน แผนฯ มีความสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และสถานการณ์เด็กและเยาวชน งบประมาณในการดำเนินงานตามแผนฯ ต้องอาศัยงบประมาณที่จัดสรรให้แต่ละหน่วยตามระบบปกติ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชนมีบทบาทสำคัญในการจัดทำและประสานให้เกิดการดำเนินงานตามแผน หน่วยงานในระดับพื้นที่มีการนำแผนฯ ไปปรับใช้โดยนำทิศทางของยุทธศาสตร์ของแผนเป็นแนวทางจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนจังหวัด ตำบล ตลอดจนบรรจุงานด้านเด็กและเยาวชนไว้ในกระบวนการวางแผนของท้องถิ่น ทั้งนี้การประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนยังไม่สามารถประเมินได้เนื่องจากข้อมูลไม่เพียงพอ โดยมีข้อค้นพบจากการประเมินผลว่าในการจัดทำแผนฉบับต่อไปควร**เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง** พัฒนากระบวนการจัดทำแผนที่**มุ่งเน้นเป้าหมายในเชิงผลลัพธ์ และให้มีกรอบการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของแผน** รวมทั้งให้ความสำคัญกับการ**พัฒนาศักยภาพคนทำงานด้านเด็กและเยาวชน**

[๒๓] แฟรงค์ นอยจ์ และจิตราภรณ์ วนัสพงศ์. (๒๕๕๘). **รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙**. กรมกิจการเด็กและเยาวชน.

การประเมินผลระยะสิ้นสุดแผน[๒๔] พบว่า กลไกการบริหารแผนฯ ระดับนโยบายและระดับปฏิบัติมีการทำงานและผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และเป็นไปตามเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ ซึ่งการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่มีรูปแบบที่แตกต่างกัน ๔ รูปแบบ คือ รูปแบบที่ ๑ มีแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัด และมีแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับท้องถิ่น รูปแบบที่ ๒ มีแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัด แต่ไม่มีแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับท้องถิ่น รูปแบบที่ ๓ ไม่มีแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัด แต่มีแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับท้องถิ่น และรูปแบบที่ ๔ ไม่มีแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัด และไม่มีแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ ปัจจัยความสำเร็จและไม่สำเร็จในการขับเคลื่อนแผนฯ ได้แก่ แผนฯ ต้องมีความชัดเจน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องเอื้อต่อการขับเคลื่อน แผนฯ การทำงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมให้เพียงพอและตรงตามกำหนดเวลา จะช่วยให้การขับเคลื่อนแผนดำเนินการต่อไปได้ จากการประเมินผลมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติควรเป็นแผนบูรณาการระดับกระทรวงเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และในระดับพื้นที่ปรับให้มีโครงสร้างที่รับผิดชอบงานด้านเด็กและเยาวชนในจังหวัดให้ชัดเจน รวมทั้ง ผู้ว่าราชการจังหวัด ควรส่งเสริมและกระตุ้นให้ทุกฝ่ายระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในจังหวัด และสร้างเป็นวาระของจังหวัด ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่น ซึ่งรูปแบบของแต่ละแผนขึ้นอยู่กับบริบทของท้องถิ่นนั้น ๆ

๓.๓ การบริหารจัดการข้อมูลสถิติ

ประเทศไทยไม่มีระบบข้อมูลด้านเด็กและเยาวชนที่จะรองรับการวางแผนและการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูลของประเทศทั่วประเทศ และในส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีหน่วยงานต่าง ๆ จัดทำขึ้นเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และพบว่าในบางครั้งข้อมูลที่ควรจะแสดงสถานการณ์หรือแนวโน้มที่เหมือนกันกลับไม่ตรงกัน ตลอดจนยังไม่มีระบบสถิติเด็กและเยาวชน ทั้งในเชิงการจัดเก็บและการนำไปใช้ประโยชน์ส่งผลโดยตรงต่อการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างเป็นระบบ

๔. กฎหมาย นโยบาย และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๔.๑ วาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Post- 2015 Development Agenda and Sustainable Development Goals)

[๒๔] คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (๒๕๕๙). **รายงานการประเมินผลกลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙**. กรมกิจการเด็กและเยาวชน.

ประเทศไทยได้ดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษหลายด้าน (Millennium Development Goals : MDGs) อาทิ เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อัตราการเสียชีวิตของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปีลดลง เด็กเข้าถึงแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคเพิ่มมากขึ้น พัฒนาการช่วงแรกของเด็กเพิ่มขึ้น อัตราการไม่เรียนหนังสือของเด็กปฐมวัยลดลง ความยากจนในเด็กลดลง กลไกคุ้มครองปกป้อง และให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่เด็กในภาวะยากลำบากเพิ่มมากขึ้น อัตราการใช้แรงงานเด็กอายุระหว่าง ๕ - ๑๗ ปีลดลง การป้องกันการแต่งงานก่อนวัยอันควรและการตั้งครรภ์ในเด็กและเยาวชนลดลง อัตราการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ และการถ่ายทอดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ จากแม่สู่ลูกลดลง[๒๕]

นอกจากนี้ จากรายงานการพัฒนามนุษย์ขององค์การสหประชาชาติ ปี ๒๕๕๘ ซึ่งได้ศึกษาดัชนีการพัฒนามนุษย์ของ ๑๘๘ ประเทศ พบว่า เด็กและเยาวชนยังคงมีความเสี่ยงและเปราะบางที่ต้องได้รับการปกป้องดูแลมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเด็กที่เกิดในครอบครัวยากจน เด็กที่อาศัยอยู่ในถิ่นทุรกันดาร เด็กที่เกิดในชนกลุ่มน้อย เด็กที่มีความพิการ ดังนั้น องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ถึงปี ๒๕๗๓ ครอบคลุมรอบระยะเวลา ๑๕ ปี โดยประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย[๒๖] ซึ่งเป็นกรอบเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการที่โปร่งใส อาจกล่าวได้ว่าเป้าหมายทั้ง ๑๗ เป้าหมายมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเด็กและเยาวชน โดยเป้าหมายที่ ๑ - ๕ มีผลโดยตรงเพราะเกี่ยวพันกับการขจัดความยากจน การจัดการ อาหาร การศึกษาและคุณภาพชีวิตทั่วไปที่มีผลต่อการสร้างพื้นฐานให้เด็กโดยเฉพาะในเด็กระดับปฐมวัย

[๒๕] องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ. (๒๕๕๘). การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย โดยการใช้พหุดัชนีแบบจัดกลุ่ม (MICS) ธันวาคม ๒๕๕๘ - พฤษภาคม ๒๕๕๙ รายงานสรุป. องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ.

[๒๖] เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจนในทุกรูปแบบทุกที่
เป้าหมายที่ ๒ ขจัดความหิวโหย บรรลุเป้าความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้น และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๓ ทำให้แน่ใจถึงการมีสุขภาวะในการดำรงชีวิต และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในทุกช่วงอายุ
เป้าหมายที่ ๔ ทำให้แน่ใจถึงการได้รับการศึกษาที่ได้คุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน
เป้าหมายที่ ๕ บรรลุถึงความเท่าเทียมทางเพศ และเสริมสร้างพลังให้แก่สตรีและเด็กหญิงทุกคน
เป้าหมายที่ ๖ ทำให้แน่ใจว่าเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน
เป้าหมายที่ ๗ ทำให้แน่ใจว่าทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานที่ทันสมัย ยั่งยืน เชื่อถือได้ ตามกำลังซื้อของตน
เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึงให้เป็นไปอย่างยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๙ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับตัวให้เป็นอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนและทั่วถึง และสนับสนุนนวัตกรรม
เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ
เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๑๒ ทำให้แน่ใจถึงการมีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๑๓ ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนให้เป็นไปอย่างยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๑๕ พิทักษ์ บูรณะ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศบนบกฯ
เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมสร้างความเข้มแข็งในวิธีการปฏิบัติให้เกิดผล และสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๒ พันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศ

ในช่วงทศวรรษปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๑๙๙๐) เป็นต้นมา สหประชาชาติได้พัฒนาสนธิสัญญาระหว่างประเทศในรูปอนุสัญญา (Convention) กติการะหว่างประเทศ (International Covenant) และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญา (Optional Protocol) ซึ่งจัดเข้าเป็นกฎหมายหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งมีพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ดังนี้

๑) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child - CRC) เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่ว่าด้วยศักดิ์ศรีและคุณค่าของมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน โดยคำนึงว่าเด็กมีสิทธิที่จะได้รับการดูแลและช่วยเหลือทั้งในสภาพแวดล้อมของครอบครัวและการเลี้ยงดูอื่น ๆ บนพื้นฐานของประเพณีและค่านิยมทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์และสังคม โดยมีหลักการสำคัญคือ การไม่เลือกปฏิบัติและประโยชน์สูงสุดของเด็ก สำหรับเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย สิทธิของเด็ก ๔ ด้าน ได้แก่ สิทธิในการอยู่รอด สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา และสิทธิในการมีส่วนร่วม ทั้งนี้ สหประชาชาติได้ประกาศให้การรับรองพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งมีข้อตกลงเสริมของอนุสัญญาจำนวน ๓ ฉบับ[๒๗] คือ

(๑) **พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การขายเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก (Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on sale of children, child prostitution and child pornography)** เพิ่มเติมอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อ ๓๒ ๓๔ และ ๓๕ ว่าด้วยการแสวงประโยชน์จากเด็กทางเศรษฐกิจและทางเพศ

(๒) **พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง ความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ (Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the involvement of children in armed conflicts)** เพิ่มเติมอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อ ๓๘ รับรองสิทธิและประกันว่าบุคคลที่อายุไม่ถึง ๑๘ ปี จะไม่มีส่วนร่วมโดยตรงในการสู้รบ และไม่ถูกบังคับให้เข้าร่วมในกองทัพ

(๓) **พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง กระบวนการติดต่อร้องเรียน (Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on a communications procedure)** เปิดโอกาสให้เด็กหรือผู้แทนเด็กมีส่วนร่วมในการส่งเสริม การคุ้มครองสิทธิเด็กด้วยการเชื่อมโยงกระบวนการร้องเรียนภายในประเทศกับกลไกของสหประชาชาติ

[๒๗] ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาระหว่างประเทศหลัก จำนวนทั้งสิ้น ๗ ฉบับ ได้แก่ ๑) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ๒) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ๓) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ๔) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ๕) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ๖) อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการเลือกปฏิบัติหรือลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี และ ๗) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ รวมทั้งเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญา CEDAW ว่าด้วยการรับข้อร้องเรียน และอนุสัญญาสิทธิเด็กอีก ๒ ฉบับคือ พิธีสารเลือกรับเรื่องการขายเด็ก การค้าประเวณี และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และพิธีสารเลือกรับเรื่องความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ ส่วนอนุสัญญาอีกสองฉบับที่ไทยยังไม่ได้เป็นภาคี คือ อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันบุคคลจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ และอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานและสมาชิกในครอบครัว

๒) **อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disability)** ส่งเสริม คุ้มครอง และประกันให้คนพิการทั้งปวงได้รับสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน และส่งเสริมการเคารพในศักดิ์ศรีที่มีมาแต่กำเนิด

๓) **กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change) และความตกลงปารีส (Paris Agreement)** โดยเน้นที่การสร้างความพร้อมในการรับมือและปรับตัวเมื่อเกิดภัยพิบัติจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรักษาฐานทรัพยากรเพื่อเยาวชนรุ่นหลังใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

๔.๓ กฎหมาย นโยบาย และแผน ระดับประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๑) กฎหมายพื้นฐานภายในระดับชาติว่าด้วยการคุ้มครองและพัฒนาเด็ก[๒๘]

(๑.๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกันสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และการไม่เลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะแนวนโยบายพื้นฐานที่ต้องให้ความคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย ส่งเสริมและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือผู้ทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พึ่งพาตนเองได้

๒) กฎหมายว่าด้วยสถานะบุคคล

(๒.๑) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกฎหมายที่ปรับปรุงวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรให้อำนวยความเป็นธรรมและความสะดวกแก่ประชาชนยิ่งขึ้น โดยสามารถแจ้งการเกิดของเด็กต่างท้องที่ได้ การแจ้ง/การรับแจ้งการเกิด การออกสูติบัตร การออกหนังสือรับรองการเกิด การออกเอกสารแสดงตนให้แก่เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือถูกทอดทิ้ง และการจัดทำทะเบียนราษฎรสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว

(๒.๒) พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกฎหมายที่มีการปรับแก้ไขมาเป็นระยะโดยฉบับปัจจุบันมุ่งแก้ไขปัญหาการไม่ได้รับสัญชาติไทยทั้งโดยการเกิดของบุคคลที่เกิดจากบิดาสัญชาติไทยที่มิได้สมรสกับมารดาหรือมิได้จดทะเบียนรับรองบุตร การให้สถานะอยู่อาศัยในประเทศไทยแก่ผู้เกิดในประเทศไทยได้สัญชาติไทย โดยให้คำนึงถึงความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและสิทธิมนุษยชนประกอบกัน การคืนสัญชาติไทยให้กับบุคคลบางกลุ่มที่ถูกถอนสัญชาติโดยเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และความสอดคล้องกับหลักความเสมอภาคระหว่างชายหญิงที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้

---

[๒๘] สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ. (๒๕๕๒). รายงานผลการดำเนินงานตามพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การขายเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก. และสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ. (๒๕๕๒). รายงานผลการดำเนินงานตามพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง ความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ.

๓) กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๓.๑) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) และ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๐ ครอบคลุมความผิดการข่มขืนกระทำชำเราที่กระทำกับทั้งหญิงและชาย และเพิ่มโทษผู้กระทำต่อเด็กหญิงอายุต่ำกว่า ๑๓ - ๑๕ ปี

(๓.๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเกณฑ์อายุที่ต้องรับผิดทางอาญาของเด็กให้สูงขึ้นจากอายุ ๗ ปีเป็น ๑๐ ปี อายุ ๑๐ - ๑๕ ปี ไม่ต้องรับโทษแต่ให้ว่ากล่าวตักเตือนหรือให้ส่งไปยังโรงเรียนหรือสถานฝึกอบรม อายุ ๑๕ - ๑๘ ปี ถ้าจะลงโทษให้ลดโทษลงกึ่งหนึ่งของอัตราโทษปกติ

(๓.๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ เกี่ยวกับการสอบปากคำและสืบพยานเด็ก (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับการจัดล่าม การสืบพยานหญิงในคดีทางเพศ การใช้หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

(๓.๔) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๑ คุ้มครองสวัสดิภาพหญิงและเด็กในครอบครัว สิทธิการเป็นบุตรโดยชอบตามกฎหมายและสิทธิในอำนาจปกครองบุตร

(๓.๕) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการค้าหรือทำให้แพร่หลายซึ่งวัตถุหรือสิ่งลามกที่เป็นสื่อลามกอนาจารเด็กเป็นความผิดที่ผู้กระทำต้องได้รับโทษหนักขึ้น รวมทั้งให้การครอบครองและส่งต่อซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็กเป็นความผิด

๔) กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและพัฒนา

(๔.๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีไว้โดยเฉพาะ ซึ่งรวมถึงการห้ามค้าเด็กและค้าประเวณีเด็ก โดยได้บัญญัติถึงการห้ามบุคคลกระทำการในลักษณะค้าประเวณีตนเอง การห้ามบุคคลใด ๆ กระทำการในลักษณะโฆษณาหรือชักชวนให้มีการค้าประเวณีของตนเองหรือของผู้อื่น การห้ามบุคคลใดกระทำการเป็นธุระจัดหา ล่อลวง บังคับ ขู่เข็ญ ใช้กำลังประทุษร้าย หรือชักพาบุคคลใดเพื่อการค้าประเวณี การห้ามบุคคลใด ๆ ประกอบกิจการดำเนินการในลักษณะของการค้าประเวณีโดยมีการกำหนดบทลงโทษทางอาญาตามอายุของเด็กไว้ ๒ ช่วงอายุ คือ ช่วงอายุไม่เกิน ๑๕ ปี และช่วงอายุระหว่าง ๑๕ - ๑๘ ปี ไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังได้บัญญัติสำหรับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีส่วนรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ ให้มีความผิดและต้องรับโทษทางอาญาด้วย

(๔.๒) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นกฎหมายเพื่อการคุ้มครองเด็กให้สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและการไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยกลไกการคุ้มครองในรูปคณะกรรมการและบุคคลแวดล้อมตั้งแต่บิดา มารดา ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐจนถึงบุคคลทั่วไปโดยทุกคนมีหน้าที่ต้องคุ้มครองดูแลเด็กอย่างเหมาะสม ไม่ละเลย ทอดทิ้ง

ทารุณ หรือแสวงประโยชน์จากเด็ก และต้องสงเคราะห์คุ้มครองเด็กโดยบุคคลหรือองค์กรที่เหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมความประพฤติ และจัดหาทรัพยากรเพื่อการคุ้มครองเด็กในรูปกองทุนคุ้มครองเด็ก

(๔.๓) พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ พัฒนาจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ กำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน โดยให้องค์กรเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากขึ้น ตามมาตรา ๘ ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน และจัดสรรงบประมาณ เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ด้วยหลักการประโยชน์สูงสุดของเด็ก การได้รับสิทธิตั้งแต่การจดทะเบียนรับรองการเกิด ได้รับบริการพื้นฐานในด้านสุขภาพ การศึกษา การพัฒนา การคุ้มครอง และโอกาสการมีส่วนร่วมผ่านสภาเด็กและเยาวชน และมีมาตรการพิเศษสำหรับเด็กพิการ กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายเชิงพัฒนาที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างครอบคลุมรอบด้าน

(๔.๔) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดรูปแบบ วิธีการและขั้นตอนการแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวที่มีลักษณะละเอียดอ่อนเป็นพิเศษเพื่อคุ้มครองผู้ถูกกระทำและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับตัวยับยั้งการกระทำเพื่อรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัวได้

(๔.๕) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มุ่งคุ้มครองเด็ก สตรี และบุคคลจากการถูกแสวงประโยชน์ทางเพศ การค้าประเวณี การบังคับใช้แรงงาน บริการหรือขอทาน บังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า ซึ่งปัจจุบันกระทำในลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติมากขึ้น กฎหมายนี้จึงกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะหญิงและเด็ก เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายให้เหมาะสมเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เสียหาย

(๔.๖) พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ และฉบับที่แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดแนวทางการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้กำกับดูแลและพิจารณาอนุญาตการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ออกระเบียบข้อบังคับ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมสำหรับภาครัฐและเอกชน กระบวนวิธียื่นคำร้องการทดลองเลี้ยงดูไม่น้อยกว่า ๖ เดือน (ยกเว้นญาติร่วมสายโลหิตหรือบุคคลอื่น ตามหลักเกณฑ์ของกฎกระทรวง) ทั้งนี้ การพิจารณาคดีและการอ่านคำสั่งศาลเกี่ยวกับเรื่องบุตรบุญธรรมต้องกระทำโดยลับ และห้ามการโฆษณาเผยแพร่

(๔.๗) พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิและประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ โดยจะใช้การควบคุมหรือคุมขังเด็กและเยาวชนให้กระทำเป็นทางเลือกสุดท้าย ให้มีการลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนแต่ละราย โดยมีบทบัญญัติวิธีการ

ปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่หลีกเลี่ยงการควบคุมตัวหรือคุมขัง ห้ามมิให้ควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหานั้นไว้ปะปนกับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่ และห้ามมิให้ควบคุมไว้ในห้องขังที่จัดไว้สำหรับผู้ต้องหา หรือจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่ กำหนดให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีหน้าที่ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานและองค์กรอื่นในการสงเคราะห์ แก้ไข และบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมหรือภายหลังปล่อยตัว

๕) กฎหมายด้านแรงงาน

(๕.๑) พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๔ การใช้แรงงานเด็ก สาระสำคัญ คือ ห้ามมิให้เด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี เป็นลูกจ้าง กรณีจ้างเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เป็นลูกจ้างให้แจ้งการจ้างและการสิ้นสุดการจ้างต่อพนักงานตรวจแรงงาน รวมทั้งการจัดทำบันทึกสภาพการจ้างกรณีมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จัดให้มีเวลาพักวันหนึ่งไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงติดต่อกันหลังจากที่ทำงานมาแล้วไม่เกินสี่ชั่วโมง (มาตรา ๔๔ - ๔๖) ห้ามทำงานเวลา ๒๒.๐๐ - ๐๖.๐๐ น. (เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย) ห้ามทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุด งานที่อาจเป็นอันตราย รวมทั้งห้ามทำงานใต้ดินและบนที่สูง ตลอดจนห้ามทำงานในบางสถานที่ เช่น โรงฆ่าสัตว์ และสถานที่เล่นการพนัน (มาตรา ๔๗ - ๕๐) นอกจากนี้ยังห้ามนายจ้างเรียกหรือรับหลักประกันเพื่อการใด ๆ ห้ามจ่ายค่าจ้างของลูกจ้าง ซึ่งเป็นเด็กให้แก่บุคคลอื่น ๆ และกำหนดสิทธิลาเข้าประชุมสัมมนา รับการอบรมหรืออื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการทำงานของแรงงานเด็ก (มาตรา ๕๑ - ๕๒)

(๕.๒) ประกาศคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เรื่อง ประเภทงานอันตรายสำหรับแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อกำหนดประเภทงานซึ่งโดยลักษณะของงาน หรือโดยสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีแนวโน้มที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ความปลอดภัย หรือศีลธรรมของเด็ก ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๒ ว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยทันทีเพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก

๖) พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเจตนารมณ์เพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพนักเรียนนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักให้ได้รับความปลอดภัยและได้เรียนหนังสือ โดยมีการแยกประเภท หอพักหญิง หอพักชาย เพื่อมุ่งจัดให้หอพักเป็น “สถานที่ที่เอื้อต่อการศึกษาและพักอาศัย” โดยมีจุดเน้นที่สำคัญในการคุ้มครองสวัสดิภาพนักเรียน นักศึกษาในหอพัก คือ ๑) การปฏิบัติตามกฎหมาย ๒) ความปลอดภัย ๓) สุขอนามัย ๔) การให้บริการ และ ๕) การจัดการ และการดูแลเอาใจใส่ผู้อยู่อาศัย

๗) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้การตั้งครรภ์แทนทำได้ในคู่สมรสที่เป็นคนไทย และจดทะเบียนสมรสตามกฎหมายไทย รวมถึงคนไทยที่แต่งงานกับคนต่างชาติ จะต้องจดทะเบียนสมรสไม่น้อยกว่า ๓ ปี ห้ามซื้อขายไข่ อสุจิ หรือตัวอ่อนอย่างเด็ดขาด หญิงที่ได้รับตั้งครรภ์แทนต้องเป็นสายเลือดเดียวกันกับคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งและเคยมีบุตรมาแล้ว และมีอายุระหว่าง ๒๐ - ๔๐ ปี โดยหญิงรับตั้งครรภ์แทนรับอุ้มท้องได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง

๘) พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น มาตรา ๕ วัยรุ่นมีสิทธิตัดสินใจด้วยตนเอง และมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ ได้รับการบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้รับการรักษาความลับและความเป็นส่วนตัว ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ และได้รับสิทธิอื่นใดที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอ

๙) พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์” เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนโดยเฉพาะเด็ก เยาวชน และครอบครัวมีทักษะในการรู้เท่าทันสื่อ เฝ้าระวังสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ และสามารถใช้สื่อในการพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม

๔.๔ นโยบายและแผนด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี รัฐบาลได้กำหนดรูปแบบการพัฒนาประเทศไทย ๔.๐ เพื่อนำพา**ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่ **การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน** เพื่อให้คนทุกช่วงวัยมีสุขภาวะที่ดี เรียนรู้ตลอดชีวิต ยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เด็กมีความรู้ สอดรับกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ และวัยสูงอายุมีความสุข มีรายได้พอเพียงในการดำรงชีวิตและ**การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม** เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศไทย คือ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีจุดเน้นและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่ ๑) **การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย**ให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพสูง ตั้งแต่การพัฒนากลุ่มเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต และทักษะทางสังคม เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีของคนไทยทุกช่วงวัย **เด็กวัยเรียนและวัยรุ่น**ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศและการเสริมสร้างให้คนมีสุขภาพดี ๒) **การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ** โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการให้บริการทางสังคมอย่างทั่วถึงโดยเฉพาะด้านการศึกษาและสาธารณสุข

๓) แผนงานบูรณาการการพัฒนาคนตามช่วงวัย เพื่อให้คนไทยมีศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมอยู่ดีมีสุข ประกอบด้วย ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) คนไทยมีศักยภาพตลอดช่วงวัย ๒) คนไทยทุกช่วงวัยมีความมั่นคงในชีวิต และ ๓) คนไทยมีครอบครัวอบอุ่นเข้มแข็ง มีคุณธรรมจริยธรรม โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(๑) **เด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี)** เน้นการเกิดอย่างมีคุณภาพการมีพัฒนาการสมวัย การเตรียมความพร้อมให้เด็กปฐมวัยเป็นคนไทยที่มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต และการสร้างความอบอุ่นให้เด็กปฐมวัย

(๒) **เด็กวัยเรียน (๕ - ๑๔ ปี)** เน้นการศึกษาที่มีคุณภาพได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะชีวิต การสร้างโอกาสทางการศึกษาในระดับสูงเพื่อโอกาสการทำงานและการสร้างความมั่นคงในชีวิต และการวางรากฐานจริยธรรม คุณธรรมเพื่อความอยู่ดีมีสุข

(๓) **เด็กวัยรุ่น (๑๕ - ๒๑ ปี)** เน้นการพัฒนาทักษะการทำงาน การสร้างโอกาสทางการศึกษาในระดับสูงและประสบการณ์การทำงานจริงเพื่อวางรากฐานความมั่นคงในชีวิต และการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและการก้าวสู่การเป็นผู้ใหญ่

(๔) **วัยแรงงาน (๑๕ - ๕๙ ปี)** เน้นการพัฒนาทักษะและสมรรถนะอย่างต่อเนื่อง การสร้างความมั่นคงในชีวิตวัยแรงงาน และการส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัวสำหรับวัยแรงงาน

๔) แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ค.ศ. ๒๐๐๙ - ๒๐๑๕) มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามนุษย์ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริมจ้างงานที่เหมาะสม การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ และการเสริมสร้างทักษะในการประกอบการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ

๕) แผนปฏิบัติการภูมิภาคอาเซียนว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ (ASEAN Regional Plan of Action on the Elimination of Violence against Children - ASEAN RPA on EVAC) ในด้านมาตรการกฎหมาย การดำเนินคดี และกระบวนการยุติธรรม กำหนดว่าประเทศในภูมิภาคอาเซียนควรดำเนินการระดับชาติ ให้มีประกาศใช้และ/หรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อระบุอาชญากรรมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงต่อเด็ก โดยมีบทบัญญัติเพื่อประกันความปลอดภัยของเด็กและการคุ้มครอง การกำหนดบทลงโทษที่เพียงพอแก่ผู้กระทำผิดไม่ว่าจะกระทำผิดจากสถานที่ใด และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ นอกจากนี้ต้องพัฒนามาตรการเชิงป้องกันความรุนแรงในโลกออนไลน์

๖) นโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน รวมถึงเพื่อสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการทุกระดับให้สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ไว้ ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) ด้านการป้องกัน ๒) ด้านการดำเนินคดี ๓) ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ ๔) ด้านการพัฒนากลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อน และ ๕) ด้านการพัฒนาและบริหารข้อมูล

๗) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการขจัดปัญหาการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ เป็นแผนแม่บทต่อเนื่องสำหรับการดำเนินการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เพื่อให้ประเทศไทยปลอดจากการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ภายใน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) การป้องกันการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ๒) การช่วยเหลือและคุ้มครองแรงงานเด็กจากการทำงานในรูปแบบที่เลวร้าย ๓) การพัฒนาและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ ๔) การพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรภาคีเครือข่าย และ ๕) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

๘) นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔ เป็นแผนแม่บทในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานป้องกันปัญหาความรุนแรงในเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) การป้องกันกระทำความรุนแรง ๒) การคุ้มครองช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาความรุนแรง และเป็นผู้กระทำความรุนแรงเพื่อให้กลับคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ ๓) ด้านกฎหมาย ๔) กลไกระดับชาติ ระดับพื้นที่ และการบริหารจัดการ ๕) การประสานงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วม ๖) การพัฒนาองค์ความรู้และการวิจัย และ ๗) ความร่วมมือกับต่างประเทศ

๙) นโยบายและแผนงานด้านการขจัดความรุนแรงต่อเด็กอาเซียน โดยคณะกรรมาธิการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็ก ได้มอบหมายให้ประเทศไทยรับหน้าที่เป็นผู้ประสานงานในการจัดทำร่างนโยบายและแผนปฏิบัติการว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อเด็กของอาเซียน ซึ่งจะใช้ในการขับเคลื่อนปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีและการขจัดความรุนแรงต่อเด็กในอาเซียนทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ

ทั้งนี้ การดำเนินงานตามกฎหมาย นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ ภาควิชาการ และเครือข่ายเด็กและเยาวชน ในรูปแบบของเบญจภาคี เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน อีกทั้งการทำงานเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามกฎหมาย นโยบายและแผนข้างต้นนั้นจำเป็นต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการทำงานที่มุ่งเน้นการทำงานกับเด็กและเยาวชนโดยตรง และการทำงานกับบริบทแวดล้อมของเด็กและเยาวชน ตั้งแต่ระดับครอบครัว สถาบันการศึกษา องค์กรทางศาสนา ภาคเศรษฐกิจ ภาคสังคม และเครือข่ายเด็กและเยาวชนไปจนถึงการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานระดับนโยบายและองค์กรด้านสื่อสารมวลชน

๕. ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

จากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การพัฒนาเด็กและเยาวชน และแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน จำนวน ๕ ครั้ง ทั่วประเทศ ระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๙ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน สรุปประเด็นสำคัญและข้อเสนอตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ดังนี้

๕.๑ ด้านการอยู่รอด ประกอบด้วย สุขภาวะเด็กและเยาวชนตามช่วงวัย (กาย ใจ สังคม อารมณ์ สติปัญญา) การตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น

๕.๒ ด้านการพัฒนา ประกอบด้วย การเรียนรู้และทักษะชีวิตที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สายอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพและต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรม จิตสำนึกต่อส่วนรวม สื่อสร้างสรรค์ องค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๕.๓ ด้านการคุ้มครอง ประกอบด้วย ปัญหาการค้ามนุษย์ ความรุนแรงในครอบครัว ข้อจำกัดด้านกฎ ระเบียบ และกฎหมาย

๕.๔ ด้านการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน การบูรณาการทุกภาคส่วนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนต่อสังคม ทัศนคติเชิงบวกต่อเด็กและเยาวชน ศักยภาพบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน และกลไกระดับพื้นที่เพื่อประสานงานการพัฒนาเด็กและเยาวชนกับส่วนกลาง

สำหรับด้านการบริหารจัดการนอกจากทิศทางและความมุ่งหวังในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในประเทศไทยให้เข้าถึงสิทธิทั้ง ๔ ด้านข้างต้นดังกล่าวแล้ว หน่วยงานและองค์กรที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะกรมกิจการเด็กและเยาวชน (ดย.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในฐานะที่เป็นหน่วยติดตามกำกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฉบับนี้ จะต้องสร้างองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์สำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ปรับปรุงกฎ ระเบียบ และกฎหมายให้ทันสมัย และสอดรับกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งผลักดันกฎ ระเบียบ และกฎหมายให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานมาตรการที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

๖. ประเด็นท้าทายสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๖.๑ ด้านสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม พบว่า โครงสร้างประชากรไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี ๒๕๖๔ ในขณะที่วัยแรงงานต้องดูแลเด็กและผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ครอบครัวไทยมีขนาดเล็กลง มีรูปแบบที่หลากหลายและมีความเปราะบางมากขึ้น และมีแนวโน้มรูปแบบของครอบครัวใหม่ ๆ เกิดขึ้น อาทิ ครอบครัวเพศเดียวกัน ครอบครัวพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว ทัศนคติและพฤติกรรมของประชากรรุ่นเจเนเรชั่นวาย แซด และแอลฟ่า มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพและทางเพศเพิ่มมากขึ้น การขยายตัวของชุมชนเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการจัดบริการของรัฐทั้งด้านการศึกษาและสวัสดิการอื่น ๆ ที่ครอบคลุมและทั่วถึง ความก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดดทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีส่งผลต่อตลาดแรงงานและการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติและอุบัติภัยรูปแบบใหม่ มีความผันผวนและรุนแรงส่งผลต่อการดำรงชีวิต รวมทั้ง ทรัพยากรทางธรรมชาติต่าง ๆ ที่มีอย่างจำกัด การก่อการร้ายมีแนวโน้มขยายตัว ควบคุมได้ยาก โดยทวีความรุนแรง ความถี่ มีรูปแบบและวิธีการที่ซับซ้อนมากขึ้น

๖.๒ ด้านเศรษฐกิจ พบว่า การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน ทำให้รูปแบบการค้ามีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปสู่การค้าเสรีมากขึ้น และมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่หลากหลายขึ้น ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายของประชากรในสังคมที่เปิดเสรีทางเศรษฐกิจในอาเซียน

๖.๓ **ด้านสุขอนามัย** และพัฒนาการการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) ยังมีพัฒนาการไม่สมวัย มีแนวโน้มเป็นโรคน้ำหนักเกินสูงขึ้น มีภาวะทุพโภชนาการเรื้อรังหรือเตี้ยกว่าเกณฑ์มาตรฐานเมื่อเทียบกับอายุ กลุ่มเด็กวัยเรียนมีปัญหาด้านความสามารถทางเชาว์ปัญหา (IQ) และความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และวัยรุ่นมีปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร กลุ่มเยาวชนได้รับการพัฒนาทักษะแรงงานที่ไม่สอดรับกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๖.๔ **ด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นพลเมือง** พบว่า คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งเด็กและเยาวชนในชุมชนเมืองและท้องถิ่นมีพฤติกรรมเสี่ยง

๖.๕ **ด้านการบริหารจัดการ** พบว่า ยังไม่มีระบบข้อมูลด้านเด็กและเยาวชนที่จะรองรับการวางแผนและการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง การบังคับใช้กฎหมายยังมีข้อจำกัด และการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนอยู่ในระดับการร่วมแสดงความเห็น ร่วมรับรู้ แต่ร่วมรับผิดชอบและดำเนินการยังมีจำกัด

๗. สรุปกรอบแนวคิดแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

การพัฒนาเด็กและเยาวชนในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้นำเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ การคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์เด็กและเยาวชน บทเรียนจากการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และกรอบแนวคิดของทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาของบรอนเฟนเบรนเนอร์[๒๙] เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน ๕ ปี ดังนั้น แนวคิดสำคัญในการพัฒนาแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จึงมุ่งเน้นการพัฒนาที่ตัวเด็กและเยาวชนควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสภาพแวดล้อมของเด็กและเยาวชน ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน สังคม และสื่อ โดยเพิ่มการระดมสรรพกำลังของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ ภาควิชาการ และเครือข่ายเด็กและเยาวชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยมีหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

๗.๑ **ยึดเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา** มุ่งเน้นที่การพัฒนาเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย ใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เหมาะสมตามช่วงวัย ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างแท้จริง รวมทั้งการเป็นผู้ที่ตระหนักถึงสิทธิ บทบาท และความรับผิดชอบในหน้าที่ที่พึงต้องปฏิบัติ มีความตื่นตัวต่อปัญหาสังคม มีความคิดสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของสังคมในฐานะเป็นหนึ่งในเบญจภาคีการพัฒนาที่เท่าเทียมกันกับภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการ

---

[๒๙] ทฤษฎีของบรอนเฟนเบรนเนอร์ให้ความสำคัญกับระดับชั้นสิ่งแวดล้อม ซึ่งเชื่อว่ามีผลต่อพัฒนาการของเด็กโดยสิ่งแวดล้อมชั้นแรกที่ใกล้ตัวเด็กมากที่สุดก็คือระดับ Microsystem ประกอบไปด้วยสิ่งแวดล้อมของครอบครัวโรงเรียนและชุมชน อ้างถึง ในสุริยเดว ทรีปาตี, เอกสารประกอบการบรรยาย The 3rd Global Congress for Consensus in Pediatrics & Child Health, ๑๓ - ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗.

๗.๒ **เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน** ได้แก่ กลไกครอบครัว สถาบันการศึกษา ศาสนา และกลไกด้านสื่อที่มีความใกล้ชิดกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยตรง ได้เข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

๗.๓ **ส่งเสริมบทบาทเด็กและเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและเพิ่มความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เกิดความเข้มแข็ง** โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเชื่อมโยงระบบจุลภาคต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กัน เช่น การเชื่อมโยงระหว่างครอบครัวกับสถาบันการศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ ครอบครัวกับเด็กและเยาวชน การเชื่อมประสาน ระหว่างกลไกการทำงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับพื้นที่กับส่วนกลาง เป็นต้น

๗.๔ ส่งเสริมให้**ระบบภายนอกส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน** อาทิ สื่อ หลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะทางอาชีพ การพัฒนาทักษะทางสังคม

๗.๕ พัฒนาประสิทธิภาพของ**กระบวนการบริหารจัดการในการพัฒนาเด็กและเยาวชน** อันได้แก่ กลไกทางกฎหมายด้านการปกป้องและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชน การสร้างและการจัดการความรู้ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน กลไกการติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ที่มีความเหมาะสมและทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมทั้งในระดับประเทศ และระดับโลก

รวมทั้งการพิจารณาตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ครอบคลุม ๔ ด้าน กล่าวคือ สิทธิในการมีชีวิตอยู่รอด สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง และสิทธิในการมีส่วนร่วม

กรอบแนวคิดแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

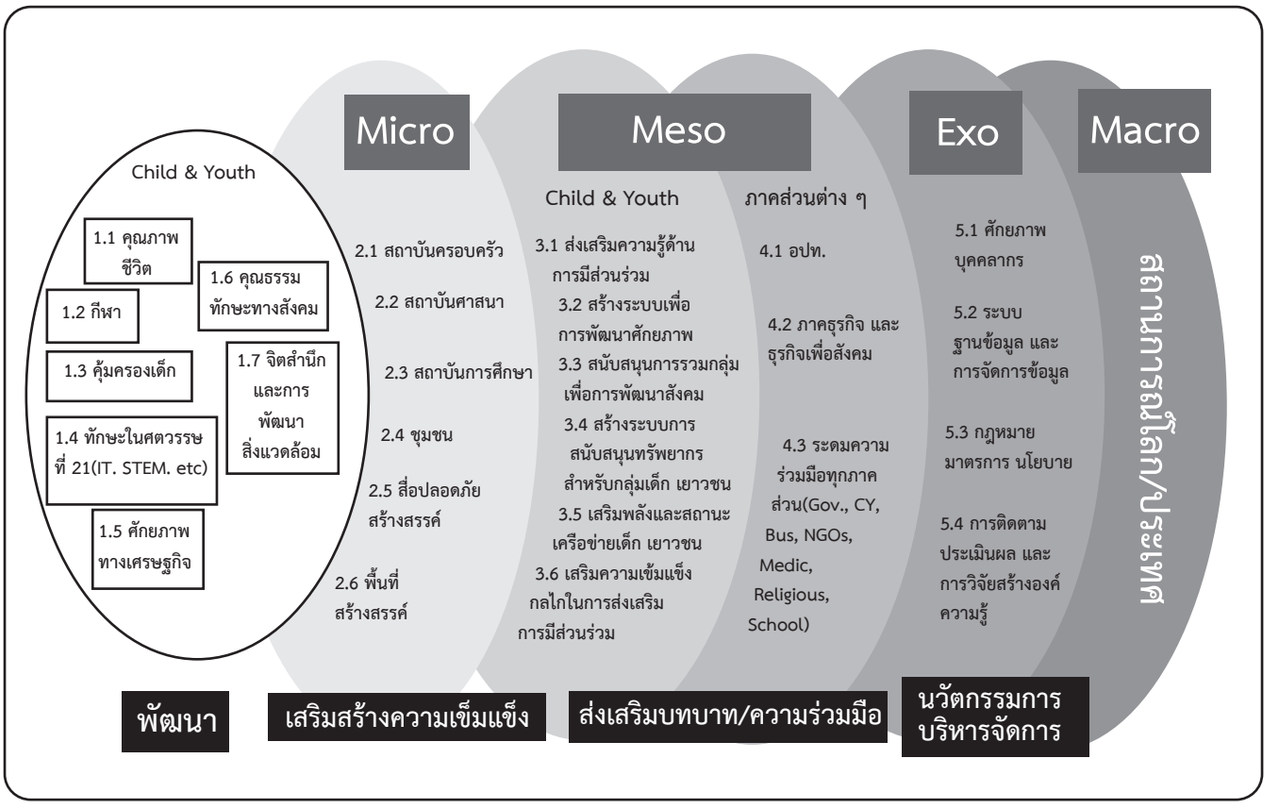

ส่วนที่ ๒ ทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

การขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่ผ่านมามีทั้งผลสำเร็จและข้อจำกัด ซึ่งได้ให้บทเรียนทั้งด้านการบริหารจัดการ และความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของแผน ประกอบกับรัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๘๐ ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบาย “ประเทศไทย ๔.๐” และ เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) มาเป็นกรอบในการพัฒนาคนไทยในอนาคตให้มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงาม รู้คุณค่าความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบเป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชน สังคม รักชาติ และสถาบัน พระมหากษัตริย์

จากประเด็นท้าทายดังกล่าว การพัฒนาเด็กและเยาวชนในอีก ๕ ปีข้างหน้า จึงให้ความสำคัญกับตัวเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัยให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทย มีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านภาษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนา ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จึงกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยให้ความสำคัญกับตัวเด็กและเยาวชน บริบทแวดล้อมตัวเด็กและเยาวชน อาทิ ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ศาสนา สังคม และสื่อ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนาสังคม การระดมสรรพกำลังของภาคีทุกระดับ และการออกแบบนวัตกรรมการจัดการความรู้ เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ และเครือข่ายเด็กและเยาวชนทุกระดับใช้เป็นแนวทางในการ บริหารจัดการและดำเนินการตามภารกิจขององค์กรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของแผนฯ ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์

เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัย
เป็นพลเมืองสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนา

๒. พันธกิจ

๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน ทั้งกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมและพฤติกรรมที่เหมาะสมตามช่วงวัย มีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ

๒.๒ เสริมสร้างและพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน

๒.๓ พัฒนาระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

๒.๔ ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในสังคม โดยการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๒.๕ พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงระบบ ทั้งด้านบุคลากร ข้อมูลสารสนเทศ กฎหมาย และการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๓. เป้าประสงค์ของการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๓.๑ เพื่อให้เด็กและเยาวชนดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและเป็นสุข ด้วยการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย มีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์

๓.๒ เพื่อให้กลไกสภาพแวดล้อมของเด็กและเยาวชนทุกระดับมีความเข้มแข็งและประสิทธิภาพในการส่งเสริม ป้องกัน และคุ้มครอง รวมถึงการฟื้นฟูสุขภาวะเด็กและเยาวชน

๓.๓ เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาในฐานะภาคีที่มีพลังที่เท่าเทียมกับภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการได้อย่างมีคุณภาพ ต่อเนื่องและยั่งยืน

๓.๔ เพื่อให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๓.๕ เพื่อให้ระบบการบริหารจัดการด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนมีคุณภาพ ประสิทธิภาพและเกิดนวัตกรรมความรู้

๔. ตัวชี้วัด

๔.๑ ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีพัฒนาการสมวัยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

๔.๒ เด็กและเยาวชนมีศักยภาพและทักษะการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

๔.๓ ระดับความเข้มแข็งของกลไกสภาพแวดล้อมที่เสริมศักยภาพและการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน

๔.๔ ระดับคุณภาพและความครอบคลุมของการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาของเด็กและเยาวชน

๔.๕ ระดับความเข้มแข็งและความมีประสิทธิภาพของระบบและกลไกการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

๔.๖ กระบวนการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในรูปแบบการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคี

๔.๗ ประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการ

๔.๘ นวัตกรรมด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๕. ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด มาตรการ และหน่วยงานรับผิดชอบ

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ นี้ ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ๒๖ มาตรการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและสร้างภูมิคุ้มกันเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๑.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนแต่ละช่วงวัยให้สอดคล้องตามพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

มาตรการ ๑.๒ พัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ

มาตรการ ๑.๓ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะการกีฬาขั้นพื้นฐานและน้ำใจนักกีฬา

มาตรการ ๑.๔ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

มาตรการ ๑.๕ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ

มาตรการ ๑.๖ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคม

มาตรการ ๑.๗ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีจิตสำนึก มีทักษะการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและมีความสามารถในการดำรงชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมโลก

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ ๒.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันครอบครัว และการจัดสวัสดิการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวตามนโยบายของรัฐ

มาตรการ ๒.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันศาสนาในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๒.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยและสถาบันการศึกษาในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๒.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๒.๕ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกด้านสื่อให้มีความปลอดภัยและสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๒.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดพื้นที่เรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๓.๑ รณรงค์ ส่งเสริมเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่สังคม เด็กและเยาวชน และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโลกทัศน์ของคนรุ่นใหม่ ความหมายขอบเขต และกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพและเป็นระบบ

มาตรการ ๓.๒ สร้างระบบการพัฒนาศักยภาพและการเสริมพลังเพื่อการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยครอบคลุมทุกระดับและทุกมิติ

มาตรการ ๓.๓ สนับสนุนเด็กและเยาวชนในและนอกระบบการศึกษาให้รวมกลุ่มและทำงานพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

มาตรการ ๓.๔ สร้างระบบการสนับสนุนทรัพยากรสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างเพียงพอ ต่อเนื่อง และทั่วถึง

มาตรการ ๓.๕ สร้างเสริมพลังและสถานะของเครือข่ายเด็กและเยาวชนให้เป็นศูนย์รวมและเป็นตัวแทนของกลุ่มเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาเท่าเทียมกับภาคส่วนอื่น ๆ รวมทั้งมีบทบาทระดับชาติ ภูมิภาค และสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ ๓.๖ กำหนดและสร้างความเข้มแข็งให้แก่หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา ทั้งในระดับประเทศและพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมบทบาทและระดมความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๔.๑ ส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๔.๒ ส่งเสริมบทบาทองค์กรภาคธุรกิจและธุรกิจเพื่อสังคมในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๔.๓ ระดมความร่วมมือทุกภาคส่วนมุ่งสู่การพัฒนานโยบาย และการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๕.๑ พัฒนาศักยภาพและเสริมพลังบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งจัดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะและการสนับสนุนบุคลากรของหน่วยงานด้านเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

มาตรการ ๕.๒ พัฒนาประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในมิติต่างๆ และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๕.๓ พัฒนาประสิทธิภาพของกฎหมายและมาตรการด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๕.๔ ค้นหานวัตกรรมด้านการจัดการความรู้ การติดตามประเมินผล และการวิจัยสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งสร้างต้นแบบการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์/มาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและสร้างภูมิคุ้มกันเด็กและเยาวชน

เป้าประสงค์

๑.๑ เด็กและเยาวชนทุกกลุ่มได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมตามช่วงวัย

๑.๒ เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เต็มศักยภาพเพื่อให้เติบโตเป็นพลเมืองสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ ๑.๑ เด็กและเยาวชนทุกกลุ่มได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมตามช่วงวัย

๑.๑.๑ ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ได้รับการฝากครรภ์ครบตามเกณฑ์

๑.๑.๒ ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับเหล็ก ไอโอดีน และวิตามินโฟลิก

๑.๑.๓ ร้อยละของเด็ก (๖ เดือน - ๕ ปี) ได้รับวิตามินเสริมธาตุเหล็ก

๑.๑.๔ เด็กมีความฉลาดทางสติปัญญาเฉลี่ย (IQ) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐

๑.๑.๕ ร้อยละ ๗๐ ของเด็กมีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) อยู่ในเกณฑ์ปกติขึ้นไป

๑.๑.๖ ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

๑.๑.๗ ร้อยละของเด็กอายุ ๐ - ๕ ปี และเด็กวัยเรียน (๖ - ๑๔ ปี) สูงดีสมส่วน

๑.๑.๘ ร้อยละของเด็กอายุ ๐ - ๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕

๑.๑.๙ ร้อยละของเด็กวัยเรียน (๖ - ๑๔ ปี) มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน

๑.๑.๑๐ สัดส่วนของเด็กที่เข้าถึงและได้รับบริการจากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ทั่วถึงและมีคุณภาพ

เป้าประสงค์ ๑.๒ เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เต็มศักยภาพเพื่อให้เติบโตเป็นพลเมืองสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

๑.๒.๑ สัดส่วนของเด็กที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ ที่ได้รับบริการพื้นฐานที่มีคุณภาพ

๑.๒.๒ อัตราการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชนลดลง

๑.๒.๓ สัดส่วนของเด็กและเยาวชนที่มีกิจกรรมด้านกีฬา และเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยเพิ่มมากขึ้น

๑.๒.๔ เด็กและเยาวชนมีทักษะการเรียนรู้ และพฤติกรรมต่อการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์

๑.๒.๕ เด็กและเยาวชนมีสมรรถนะทางอาชีพที่สอดคล้องกับสังคม

๑.๒.๖ เด็กและเยาวชนมีคุณธรรม จริยธรรม

๑.๒.๗ กลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีกิจกรรมเสริมสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

๑.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนแต่ละช่วงวัยให้สอดคล้องตามพัฒนาการ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

๑.๑.๑ เด็กแรกเกิด - ๒ ปี

๑) ส่งเสริมหญิงมีครรภ์และเด็กเล็กให้มีภาวะโภชนาการที่เหมาะสม โดยเน้นการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่หญิงมีครรภ์และมารดา และการส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการที่เหมาะสมและเป็นอาหารที่ปลอดภัย

๒) แม่และเด็กเข้ารับการตรวจสุขภาพและพัฒนาการของเด็กที่หน่วยบริการตามช่วงเวลาที่กำหนด

๑.๑.๒ เด็กปฐมวัย ๓ - ๕ ปี

๑) ส่งเสริมให้มีภาวะโภชนาการที่ดี ได้รับวัคซีน การตรวจฟัน และบริการสาธารณสุขพื้นฐานที่จำเป็น โดยให้สามารถเข้าถึงสิทธิรักษาอย่างเท่าเทียม

๒) ส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการรอบด้านเต็มตามศักยภาพ

๑.๑.๓ เด็กวัย ๖ - ๑๒ ปี

๑) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาของเด็ก โดยการส่งเสริมบริโภคอาหารที่มีประโยชน์ การขับถ่าย การออกกำลังกายและการพักผ่อน

๒) ส่งเสริมการศึกษาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย เน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการใช้ชีวิต

๑.๑.๔ เด็กวัย ๑๓ - ๑๗ ปี

๑) ส่งเสริมความรู้และทักษะการใช้ชีวิตที่เหมาะสม การค้นหาบุคลิกภาพตนเองและการจัดการอย่างเหมาะสม เรื่องเพศศึกษา พฤติกรรมอนามัยเจริญพันธุ์ และครอบครัวศึกษา

๒) สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีทางเลือกทางการศึกษาที่หลากหลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ รวมทั้งการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับความต้องการของเด็กและเยาวชนและสังคม

๑.๑.๕ เยาวชน ๑๘ - ๒๕ ปี

๑) สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีทางเลือกทางการศึกษาที่หลากหลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ รวมทั้งการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับความต้องการของเยาวชนและสังคม

๒) ส่งเสริมสมรรถนะด้านอาชีพของเยาวชนที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงแรงงาน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๑.๒ พัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ

๑) พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และการเรียนรู้ช่องทางการเข้าถึงบริการพื้นฐานสำหรับเด็กและเยาวชนที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ

๒) พัฒนาคุณภาพและส่งเสริมการเข้าถึงบริการพื้นฐานที่จำเป็นแก่เด็กและเยาวชนที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ

๓) ให้ความรู้และคุ้มครองเด็กและเยาวชนไม่ให้อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อความรุนแรง

๔) พัฒนาจิตสำนึกแก่เด็กและเยาวชนเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้ก่อความรุนแรง

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

๑.๓ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะการกีฬาขั้นพื้นฐานและน้ำใจนักกีฬา

พัฒนาสุขภาวะเด็กและเยาวชนโดยการส่งเสริมความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมด้านโภชนาการที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนทุกช่วง รวมทั้งการเสริมสร้างทัศนคติและทักษะทางการกีฬาที่สอดคล้องกับบริบท โดยมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนมีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีร่างกายที่แข็งแรง จิตใจที่เข้มแข็ง และมีน้ำใจนักกีฬา

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) สมาคมกีฬา

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงสาธารณสุข ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

๑.๔ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

๑) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยเพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ประกอบด้วย ๑) ทักษะการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ๒) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหา ๓) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ๔) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ๕) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ๖) ทักษะด้านสื่อสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ ๗) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ๘) ทักษะอาชีพและทักษะในการเรียนรู้

๒) ส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีให้เป็น (ค้นคว้าข้อมูลการจัดทำข้อมูลส่วนบุคคล (Profile) ใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น) และสามารถออกแบบการใช้งาน (สร้างโปรแกรมและการใช้เพื่อประโยชน์ในการทำงาน) ที่สอดคล้องกับแนวคิด “ประเทศไทย ๔.๐”

๓) ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM Education) ในสถานศึกษา

๔) ส่งเสริมทักษะการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สภาเด็กและเยาวชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา

๑.๕ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ

๑) พัฒนาความสามารถในการสำรวจความถนัดและเตรียมความพร้อมของตนเองเพื่อนำไปสู่การเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับสมรรถนะและความสนใจ

๒) ส่งเสริมทักษะทางอาชีพและภาษาของเด็กและเยาวชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศ และในประชาคมอาเซียน

๓) ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนที่ไม่ได้เข้าสู่อาชีพในตลาดแรงงานประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น

๔) ส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สภาเด็กและเยาวชน กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) สถาบันการศึกษา

๑.๖ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคม

๑) เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกความเป็นไทย ความซื่อสัตย์ ประหยัด มีวินัย ขยัน อดทน การเป็นผู้ให้ รวมทั้งมีความรับผิดชอบ เพื่อให้เติบโตเป็นพลเมืองสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชน สังคม รักชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์ และดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒) พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ สื่อสารและการอยู่ร่วมกันของบุคคลในสังคมต่างช่วงวัย ต่างวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงกลาโหม

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

๑.๗ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีจิตสำนึก มีทักษะการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และมีความสามารถในการดำรงชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมโลก

๑) เสริมสร้างจิตสำนึกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๒) เสริมสร้างทักษะในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติแก่เด็กและเยาวชน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมโลก

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

๒.๑ กลไกสภาพแวดล้อม (ครอบครัว ศาสนา โรงเรียน ชุมชน และสื่อ) ที่ปลอดภัยสำหรับการดำรงชีวิตและเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

๒.๒ มีพื้นที่และสื่อสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน ทั้งในออนไลน์และออฟไลน์

ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ ๒.๑ กลไกสภาพแวดล้อม (ครอบครัว ศาสนา โรงเรียน ชุมชน และสื่อ) ที่ปลอดภัยสำหรับการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน

๒.๑.๑ ครอบครัวมีคุณภาพ

๒.๑.๒ มีระบบการจัดบริการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและครบวงจรตามมาตรฐาน

๒.๑.๓ มีแนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิต/ส่งเสริมการพัฒนาของเด็กและเยาวชน

๒.๑.๔ มีบุคคล/กลุ่มบุคคลในระดับพื้นที่ที่ทำหน้าที่ในการปกป้อง คุ้มครองเด็กและเยาวชนและส่งเสริมสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน

๒.๑.๕ มีระบบสนับสนุนบุคคล/กลุ่มบุคคลในระดับพื้นที่ที่ทำหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชน

เป้าประสงค์ ๒.๒ มีพื้นที่และสื่อสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนทั้งในออนไลน์และออฟไลน์

๒.๒.๑ ร้อยละของสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว

๒.๒.๒ จำนวนพื้นที่เรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน โดยเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม

มาตรการ

๒.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันครอบครัว และการจัดสวัสดิการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวตามนโยบายของรัฐ

๑) เสริมสร้างศักยภาพและสนับสนุนให้ครอบครัวมีคุณภาพ มีความอบอุ่น พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง มีทักษะในการเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัย เกิดการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมทักษะเด็กและเยาวชนให้มีความพร้อมในการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์

๒) จัดสวัสดิการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐาน สามารถเข้าถึงสิทธิการได้รับบริการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนในแต่ละช่วงวัยได้ ประกอบด้วย สิทธิด้านการได้รับการดูแลสุขภาพ สิทธิด้านการศึกษา และสิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุมเด็ก เยาวชนทุกกลุ่ม และเชื่อมโยงในทุกระดับ

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน ภาคเอกชน สมาคม โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

๒.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันศาสนาในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ส่งเสริมให้สถาบันศาสนากำหนดแนวทางการพัฒนา การจัดกิจกรรมและพื้นที่เรียนรู้เพื่อการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรมในโอกาสต่าง ๆ โดยหน่วยงานเองและบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีอื่น ๆ

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงวัฒนธรรม (กรมการศาสนา) สำนักงานพระพุทธศาสนา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

๒.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยและสถาบันการศึกษาในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน

๑) ส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีศักยภาพในการดำเนินงานตามมาตรฐาน

๒) ส่งเสริมสถาบันการศึกษาทุกระดับ ให้มีการบูรณาการเรื่องพลเมืองสร้างสรรค์ในหลักสูตรและมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร

๓) ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ (STEM Education) และเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ สำหรับเด็กและเยาวชน

๔) ส่งเสริมบทบาทสถาบันการศึกษาในการจัดให้มีพื้นที่เรียนรู้ และการบริการที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน

๒.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๑) ส่งเสริมให้มีกลไกเข้าถึงเด็ก เยาวชน และครอบครัวในการรับบริการจากรัฐ

๒) เสริมพลังให้ครอบครัวและชุมชนเข้าใจบทบาทหน้าที่ และมีศักยภาพในการทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครอง ส่งเสริมศักยภาพของเด็กและเยาวชน รวมทั้งส่งเสริมสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สถาบันการศึกษา สภาเด็กและเยาวชน

๒.๕ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกด้านสื่อให้มีความปลอดภัยและสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

๑) ส่งเสริมสื่อมวลชนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และไม่ละเมิดสิทธิเด็ก

๒) สนับสนุน พัฒนา ขยาย และเชื่อมโยงผู้ผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

๓) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสื่อทุกประเภทในสังคม เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน

๔) จัดให้มีกลไกกำกับติดตามการดำเนินงาน การประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สภาเด็กและเยาวชน สถาบันการศึกษา

๒.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดพื้นที่เรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีมาตรการและกลไก ในการรับฟังและการแสดงความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนตามสมควรแก่อายุและวุฒิภาวะของเด็กและเยาวชน

๒) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และขยายให้เกิดพื้นที่เรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน รวมทั้งทำหน้าที่ในการเผยแพร่กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สภาเด็กและเยาวชน กรุงเทพมหานคร (สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว) กระทรวงวัฒนธรรม

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

เป้าประสงค์

๓.๑ ภาพลักษณ์ที่มีคุณค่าและทันสมัยของเด็กและเยาวชนและการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

๓.๒ เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในฐานะผู้ขับเคลื่อน และดูแลชุมชนและสังคม ซึ่งเกิดจากการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นระบบ

๓.๓ เด็กและเยาวชนรวมกลุ่มกันทั้งในและนอกระบบการศึกษา และได้รับการสนับสนุนให้ทำงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓.๔ กลุ่มเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มมีโอกาสได้รับการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ มีพลัง และต่อเนื่อง

๓.๕ เครือข่ายเด็กและเยาวชนเป็นหนึ่งในเบญจภาคีเพื่อการพัฒนา และเป็นตัวแทนในเวทีระดับชาติ ภูมิภาค และสากลอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๖ มีกลไกหลักในระดับชาติและพื้นที่เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานตามระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ ๓.๑ ภาพลักษณ์ที่มีคุณค่าและทันสมัยของเด็กและเยาวชนและการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

๓.๑.๑ ร้อยละของหน่วยงานในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมที่เข้าถึงข้อมูลที่ทำให้เข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนและโลกทัศน์ของคนรุ่นใหม่

๓.๑.๒ ร้อยละของสื่อที่ผลิตและช่องทางการรณรงค์ด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน โดยผ่านสื่อกระแสหลัก และกระแสรอง

เป้าประสงค์ ๓.๒ เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในฐานะผู้ขับเคลื่อนและดูแลชุมชนและสังคม ซึ่งเกิดจากการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นระบบ

๓.๒.๑ จำนวนหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในการมีส่วนร่วมที่ครอบคลุมระดับและมิติต่าง ๆ

๓.๒.๒ จำนวนหน่วยงานที่จัดให้มีกระบวนการพัฒนาศักยภาพในการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

๓.๒.๓ จำนวนเด็กและเยาวชนที่ได้รับการเสริมพลังและการพัฒนาศักยภาพและทักษะสมัยใหม่จนตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อการมีส่วนร่วมในฐานะผู้นำในการขับเคลื่อนและดูแลชุมชนและสังคม และสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในมิติต่าง ๆ ได้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่ คิดริเริ่ม ดำเนินการ ติดตามประเมินผล สื่อสารสาธารณะ และต่อยอดขยายผล

เป้าประสงค์ ๓.๓ เด็กและเยาวชนรวมกลุ่มกันทั้งในและนอกระบบการศึกษา และได้รับการสนับสนุนให้ทำงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓.๓.๑ จำนวนกลุ่มเด็กและเยาวชนในและนอกระบบการศึกษาที่เกิดขึ้นใหม่ และทำงานด้านพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่อง

๓.๓.๒ จำนวนโครงการที่สถานศึกษาสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มนักศึกษาเพื่อทำงานพัฒนาชุมชนและสังคม

๓.๓.๓ จำนวนโครงการที่หน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม และภาคธุรกิจที่ให้การสนับสนุนการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน เพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

๓.๓.๔ จำนวนข้อเสนอเชิงนโยบายที่เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมทางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในทุกระดับ

เป้าประสงค์ ๓.๔ กลุ่มเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มมีโอกาสได้รับการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ มีพลัง และต่อเนื่อง

๓.๔.๑ มีรูปแบบการสนับสนุนทรัพยากรสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนในรูปแบบขั้นบันได ตั้งแต่การสนับสนุนกิจกรรมอย่างง่าย โครงการขนาดเล็ก โครงการขนาดใหญ่และโครงการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน

๓.๔.๒ จำนวนของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคสังคม องค์กรภาคธุรกิจที่มีแผน นโยบายและงบประมาณสนับสนุนให้กลุ่มเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคม

๓.๔.๓ ร้อยละของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ระดับพื้นที่จนถึงระดับประเทศที่ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรในรูปแบบขั้นบันไดเพื่อทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม

เป้าประสงค์ ๓.๕ เครือข่ายเด็กและเยาวชนเป็นหนึ่งในเบญจภาคีเพื่อการพัฒนา และเป็นตัวแทนในเวทีระดับชาติ ภูมิภาคและสากลอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๕.๑ มีแนวทางและกิจกรรมการพัฒนาที่มีศักยภาพอย่างเหมาะสม เพื่อให้เครือข่ายเด็กและเยาวชน และสภาเด็กและเยาวชนเป็นภาคส่วนหนึ่งในเบญจภาคีเพื่อการพัฒนาสังคม

๓.๕.๒ จำนวนหน่วยงานที่มีตัวแทนของเครือข่ายเด็กและเยาวชนเข้าร่วมในคณะกรรมการและจัดเวทีนำเสนอข้อมูล ความคิดเห็นเพื่อผลักดันระดับนโยบาย และนำไปสู่การปฏิบัติ

๓.๕.๓ จำนวนข้อเสนอแนะจากเครือข่ายเด็กและเยาวชนที่ได้รับการบรรจุไว้ในแผนงานโครงการและนโยบายของรัฐ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๕.๔ ผู้แทนเครือข่ายเด็กและเยาวชนมีบทบาทและส่วนร่วมในกิจกรรมของคณะกรรมการเยาวชนระดับภูมิภาคและสากลอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๓.๕.๕ เครือข่ายเด็กและเยาวชนเป็นเจ้าภาพในการจัดกิจกรรมระดับชาติที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

เป้าประสงค์ ๓.๖ มีกลไกหลักในระดับชาติและพื้นที่เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานตามระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๖.๑ มีหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

๓.๖.๒ จำนวนองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในการส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่และมีแผนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งมีผู้แทนเด็กและเยาวชนอยู่ในคณะกรรมการ

๓.๖.๓ จำนวนสภาเด็กและเยาวชนในระดับต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนให้เป็นแกนนำในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม

มาตรการ

๓.๑ รณรงค์ ส่งเสริมเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่สังคม เด็กและเยาวชน และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโลกทัศน์ของคนรุ่นใหม่ ความหมายขอบเขต และกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพและเป็นระบบ

๑) รณรงค์และส่งเสริมเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ

๒) ส่งเสริม สร้างแรงจูงใจ เพิ่มช่องทาง เพื่อสนับสนุนให้สื่อมีแนวทางและผลิตสื่อด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนผ่านสื่อกระแสหลัก และกระแสรอง

๓) ส่งเสริมและบูรณาการหน่วยงานในการสื่อสาร เผยแพร่เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่สังคม เด็กและเยาวชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพและเป็นระบบ

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน

๓.๒ สร้างระบบการพัฒนาศักยภาพและการเสริมพลังเพื่อการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยครอบคลุมทุกระดับและทุกมิติ

๑) เสริมสร้างศักยภาพให้เด็กและเยาวชนมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตั้งแต่ระดับการร่วมคิด ร่วมออกแบบกิจกรรม ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามผล ไปจนถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางนโยบายในลักษณะการเป็นหุ้นส่วน

๒) พัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนให้มีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

๓) พัฒนาหลักสูตรในการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพและเป็นระบบ

๔) ส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการจัดให้มีกระบวนการพัฒนาศักยภาพการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน

๓.๓ สนับสนุนเด็กและเยาวชนในและนอกระบบการศึกษาให้รวมกลุ่ม และทำงานพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๑) สนับสนุน ขยาย และเชื่อมโยงเครือข่ายเด็กและเยาวชนให้มีบทบาทและกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอาสาพัฒนาชุมชนและสังคมในทุกระดับอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตั้งแต่ระดับการร่วมคิด ร่วมออกแบบกิจกรรม ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามผล ไปจนถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางนโยบายต่อการพัฒนาสังคมในลักษณะการเป็นหุ้นส่วน

๒) ส่งเสริมบทบาทและกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเด็กและเยาวชนต่อการเฝ้าระวังสื่อที่ไม่ปลอดภัย และปัจจัยเสี่ยง อาทิ เหล้า บุหรี่ สารเสพติด การพนัน การติดเกม และการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ อาชญากรรม การล่อลวง การเข้าสู่ตลาดแรงงานในรูปแบบที่เลวร้ายและไม่เหมาะสม

๓) ส่งเสริมให้สถานศึกษาสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนเกิดการรวมกลุ่มทำกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม

๔) ส่งเสริม สนับสนุน และขยายความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการเพื่อกำหนดแนวทางการสนับสนุนการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชนเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน

๓.๔ สร้างระบบการสนับสนุนทรัพยากรสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างเพียงพอ ต่อเนื่อง และทั่วถึง

ส่งเสริมความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการในการกำหนดรูปแบบการสนับสนุนทรัพยากร แผน นโยบาย และงบประมาณสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนในรูปแบบขั้นบันได ตั้งแต่การสนับสนุนกิจกรรมอย่างง่าย โครงการขนาดเล็ก โครงการขนาดใหญ่ และโครงการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน

๓.๕ สร้างเสริมพลังและสถานะของเครือข่ายเด็กและเยาวชนให้เป็นศูนย์รวม และเป็นตัวแทนของกลุ่มเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาเท่าเทียมกับภาคส่วนอื่น ๆ รวมทั้งมีบทบาทระดับชาติ ภูมิภาค และสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการให้เกิดนวัตกรรมรูปแบบ แนวทาง และกิจกรรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเด็กและเยาวชน

๒) สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกระดับในลักษณะการเป็นภาคีหุ้นส่วน ตั้งแต่ระดับการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามประเมินผล

๓) กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนส่งเสริม สนับสนุน และเสริมพลังให้เด็กและเยาวชนมีบทบาทนำในคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาคและสากล

๔) มีการสนับสนุนเตรียมความพร้อมของผู้แทนกลุ่มเด็กและเยาวชน และหน่วยงานภาครัฐให้มีความพร้อมในระดับสากล

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน

๓.๖ กำหนดและสร้างความเข้มแข็งให้แก่หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา ทั้งในระดับประเทศและพื้นที่

๑) กำหนดให้มีหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับประเทศและพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในการจัดทำระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาสังคม รวมทั้งกำกับ ติดตาม ประเมินผล สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) กำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบเพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในระดับสากล

๓) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากรและหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ รวมทั้งจัดทำแผน มาตรการ กิจกรรมและสนับสนุนงบประมาณในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในทุกมิติอย่างเป็นรูปธรรม

๔) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริม สนับสนุน และเสริมพลังให้เด็กและเยาวชน เครือข่ายเด็กและเยาวชน และสภาเด็กและเยาวชนมีบทบาทในคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ตลอดจนเป็นภาคีร่วมตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามประเมินผล ในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมบทบาทและระดมความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

เป้าประสงค์

การขับเคลื่อนงานด้านเด็กและเยาวชนในทุกระดับ ตั้งแต่ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยร่วมกันขับเคลื่อนในลักษณะการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายที่ประกอบด้วยองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรภาคเอกชน องค์กรภาคธุรกิจ และองค์กรเด็กและเยาวชน เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

ตัวชี้วัด

๔.๑ มีคณะทำงานร่วม (Task Force) เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศที่ประกอบด้วยองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรภาคเอกชน องค์กรภาคธุรกิจ และองค์กรเด็กและเยาวชน

๔.๒ คณะทำงานร่วมในทุกระดับมีแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ประกอบด้วยโครงการ กิจกรรม และการติดตามประเมินผล

๔.๓ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน มีการบูรณาการการทำงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ

๔.๔ มีนโยบาย/รูปแบบการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ

๔.๑ ส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

๒) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ ในการดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการพัฒนาศักยภาพที่เหมาะสมตามช่วงวัย รวมทั้งการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาสังคม

๓) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่เป็นกลไกเชื่อมประสานเชิงพื้นที่กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ในการแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัย และการเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงในพื้นที่ที่อาจส่งผลเชิงลบต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงยุติธรรม

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงแรงงาน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน สถาบันการศึกษา สภาเด็กและเยาวชน

๔.๒ ส่งเสริมบทบาทองค์กรภาคธุรกิจและธุรกิจเพื่อสังคมในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๑) ส่งเสริมให้องค์กรภาคธุรกิจดำเนินกิจการเพื่อสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ทั้งที่เป็นลักษณะการดำเนินกิจการที่คำนึงถึงผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน มุ่งสู่การพัฒนาเชิงสังคมในวิถีของการสร้างคุณค่าทางธุรกิจ (Creating Shared Value : CSV) และการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในรูปแบบต่าง ๆ

๒) ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานความร่วมมือกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise : SE) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการแก้ไขปัญหา และพัฒนาเด็กและเยาวชน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงพาณิชย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน

๔.๓ ระดมความร่วมมือทุกภาคส่วน มุ่งสู่การพัฒนานโยบาย และการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ

๑) ส่งเสริมประสิทธิภาพกลไกทางการในการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ได้แก่ สมัชชาการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ สมัชชาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ เวทีสิทธิเด็ก และสภาเด็กและเยาวชน

๒) ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ

๓) สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน ร่วมกันระดมทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน อาทิ งบประมาณ กำลังคน องค์ความรู้ ฯลฯ เพื่อนำไปสู่การพัฒนานโยบาย และรูปแบบการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศในรูปแบบที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบท

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์กรเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนานวัตกรรมบริหารจัดการในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

เป้าประสงค์

๕.๑ บุคลากรด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒ การบูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชน และมีระบบศูนย์ข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ

๕.๓ ระบบและกระบวนการบริหารจัดการในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพและเป็นสิ่งใหม่ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ ๕.๑ บุคลากรผู้ทำงานด้านเด็กและเยาวชนมีทักษะและศักยภาพศักยภาพสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๑ จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง และสามารถส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มเด็กและเยาวชนให้ทำงานพัฒนาชุมชนและสังคมได้อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

๕.๑.๒ ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ

๕.๑.๓ จำนวนพี่เลี้ยงของสภาเด็กและเยาวชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีบทบาทที่สำคัญในการหนุนเสริมสภาเด็กและเยาวชนให้สามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมและตัวแทนของกลุ่มเด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริง

๕.๑.๔ จำนวนบุคลากรของหน่วยงานหลักด้านเด็กและเยาวชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถเป็นแกนนำในการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งระดับประเทศ ภูมิภาค และสากล เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

เป้าประสงค์ ๕.๒ การบูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชน และมีระบบศูนย์ข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ

๕.๒.๑ มีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชนในมิติต่าง ๆ ที่บูรณาการเชื่อมโยงกัน มีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา และเข้าถึงได้สะดวก

๕.๒.๒ มีเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน โดยสภาเด็กและเยาวชนเป็นแกนนำ

เป้าประสงค์ ๕.๓ ระบบและกระบวนการบริหารจัดการในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพ และเป็นสิ่งใหม่ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๕.๓.๑ จำนวนมาตรการ/กฎหมายที่ได้รับการปรับปรุง

๕.๓.๒ มีกลไกการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเด็กและเยาวชนแบบมีส่วนร่วม ทั้งการประเมินผลภายในและภายนอกที่มีประสิทธิภาพ

๕.๓.๓ มีองค์ความรู้/นวัตกรรมใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ

๕.๑ พัฒนาศักยภาพและเสริมพลังบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งจัดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะและการสนับสนุนบุคลากรของหน่วยงานด้านเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

๑) พัฒนาศักยภาพและเสริมพลังบุคลากรด้านเด็กและเยาวชน โดยยกระดับขีดความสามารถการเสริมสร้างทักษะ และการเติมเต็มศักยภาพของบุคลากรให้ทันกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก ผ่านกระบวนการประเมินความต้องการ (Need Assessment) ของบุคลากรที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชน

๒) จัดระบบสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ให้แก่บุคลากรที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่เหมาะสม

๓) สร้างแรงจูงใจ การสนับสนุนหลักประกันความมั่นคงทางอาชีพ ความก้าวหน้าทางการงานของบุคลากร

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะและการสนับสนุนบุคลากรของหน่วยงานด้านเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

๕) สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาพี่เลี้ยงของสภาเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพและมีบทบาทสำคัญในการหนุนเสริมสภาเด็กและเยาวชนให้สามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์รวม และตัวแทนของกลุ่มเด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริง

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว สถาบันการศึกษา

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน

๕.๒ พัฒนาประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในมิติต่าง ๆ และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

๑) รวบรวมองค์ความรู้และเครื่องมือในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในมิติต่าง ๆ จำแนก จัดหมวดหมู่ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพ และบูรณาการ โดยการเชื่อมโยงกัน มีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา และเข้าถึงได้สะดวกระหว่างหน่วยงานส่วนกลาง และหน่วยงานระดับพื้นที่ ภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ทันต่อสถานการณ์

๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ รวมทั้งค้นหานวัตกรรมและสร้างต้นแบบด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนงานในระดับนโยบายและปฏิบัติการ

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน สถาบันการศึกษา

๕.๓ พัฒนาประสิทธิภาพของกฎหมายและมาตรการด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๑) ปรับปรุงกฎหมายด้านการปกป้อง คุ้มครอง และพัฒนาเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ให้มีความเหมาะสมและทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม

๒) บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนเพื่อปกป้อง คุ้มครอง และพัฒนาเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) สนับสนุนการเผยแพร่และให้ความรู้ด้านกฎหมายในการปกป้อง คุ้มครอง และพัฒนาแก่องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไป

๔) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การค้ามนุษย์ และการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย รวมไปถึงการสนับสนุนให้เอกชนจัดตั้งสถานอบรมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดหรือผู้ต้องคำพิพากษา หรือคำสั่งศาลเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมาย เพื่อเป็นทางเลือกในการพัฒนารูปแบบการจัดการพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : ภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา

๕.๔ ค้นหานวัตกรรมด้านการจัดการความรู้ การติดตามประเมินผล และการวิจัยสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งสร้างต้นแบบการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

๑) สร้างและการจัดการความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน อาทิ การแลกเปลี่ยนความรู้จากปฏิบัติการ (Knowledge Sharing) การสรุปบทเรียนการทำงานเพื่อพัฒนากระบวนการทำงานในอนาคตร่วมกัน (Lessons-Learnt Synthesis) การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน การนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน และสื่อสาร เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) พัฒนากลไกการติดตามประเมินผลแบบมีส่วนร่วม และมาตรฐานตัวชี้วัดด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ทั้งการประเมินผลภายในและภายนอก การติดตามมติ และข้อเสนอแนะจากการประชุมของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กยช.) และคณะอนุกรรมการฯ ทุกคณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) เสนอรายงานการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาทุกปี

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว สถาบันการศึกษา

หน่วยงานภาคีสนับสนุน : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

วิสัยทัศน์	พันธกิจ	ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัย เป็นพลเมืองสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในฐานะภาคีที่มีพลังในกระบวนการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน ทั้งกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมและพฤติกรรม ที่เหมาะสมตามช่วงวัย มีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและสร้างภูมิคุ้มกันเด็กและเยาวชน	เพื่อให้เด็กและเยาวชนดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและเป็นสุข ด้วยการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย มีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์	- ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีพัฒนาการสมวัยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน - เด็กและเยาวชนมีศักยภาพและทักษะการเรียนรู้ที่สูงขึ้น
	เสริมสร้างและพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ	เพื่อให้กลไกสภาพแวดล้อมของเด็กและเยาวชนทุกระดับมีความเข้มแข็งและประสิทธิภาพในการส่งเสริม ป้องกัน และคุ้มครอง รวมถึงการฟื้นฟูสุขภาวะเด็กและเยาวชน	- ระดับความเข้มแข็งของกลไกสภาพแวดล้อมที่เสริมศักยภาพและการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน
	พัฒนาระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน	เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาในฐานะภาคีที่มีพลังที่เท่าเทียมกับภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการได้อย่างมีคุณภาพต่อเนื่องและยั่งยืน	- ระดับคุณภาพและความครอบคลุมของการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาของเด็กและเยาวชน - ระดับความเข้มแข็งและความมีประสิทธิภาพของระบบและกลไกการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา
	ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในสังคมโดยการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อกาพัฒนาเด็กและเยาวชน	ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมบทบาทและระดมความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน	เพื่อให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและเยาวชน	- กระบวนการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในรูปแบบการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคี
	พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงระบบ ทั้งด้านบุคลากร ข้อมูลสารสนเทศ กฎหมาย และการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน	ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการในการพัฒนาเด็กและเยาวชน	เพื่อให้ระบบการบริหารจัดการด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และเกิดนวัตกรรมความรู้	- ประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการ - นวัตกรรมด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ยุทธศาสตร์และมาตรการ การพัฒนาเด็กและเยาวชน ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ที่ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย

- **มาตรการ** ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กปฐมวัย
  - ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กปฐมวัย
  - ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กปฐมวัย ให้ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
  - ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กปฐมวัย ที่มีคุณภาพมาตรฐาน
- **กลยุทธ์** กระทรวงสาธารณสุข
- **กลยุทธ์** กระทรวงศึกษาธิการ
- **กลยุทธ์** กระทรวงมหาดไทย
- **กลยุทธ์** กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- **กลยุทธ์** กระทรวงวัฒนธรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงแรงงาน
- **กลยุทธ์** กระทรวงยุติธรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- **กลยุทธ์** กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- **กลยุทธ์** กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการต่างประเทศ
- **กลยุทธ์** กระทรวงพลังงาน
- **กลยุทธ์** กระทรวงอุตสาหกรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงพาณิชย์
- **กลยุทธ์** กระทรวงการคลัง
- **กลยุทธ์** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- **กลยุทธ์** กระทรวงคมนาคม
- **กลยุทธ์** กระทรวงสาธารณสุข
- **กลยุทธ์** กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- **กลยุทธ์** กระทรวงวัฒนธรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงแรงงาน
- **กลยุทธ์** กระทรวงยุติธรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- **กลยุทธ์** กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- **กลยุทธ์** กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการต่างประเทศ
- **กลยุทธ์** กระทรวงพลังงาน
- **กลยุทธ์** กระทรวงอุตสาหกรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงพาณิชย์
- **กลยุทธ์** กระทรวงการคลัง
- **กลยุทธ์** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- **กลยุทธ์** กระทรวงคมนาคม
- **กลยุทธ์** กระทรวงสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ที่ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน

- **มาตรการ** ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กและเยาวชน
  - ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กและเยาวชน ให้มีคุณภาพมาตรฐาน
  - ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กและเยาวชน ที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
- **กลยุทธ์** กระทรวงสาธารณสุข
- **กลยุทธ์** กระทรวงศึกษาธิการ
- **กลยุทธ์** กระทรวงมหาดไทย
- **กลยุทธ์** กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- **กลยุทธ์** กระทรวงวัฒนธรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงแรงงาน
- **กลยุทธ์** กระทรวงยุติธรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- **กลยุทธ์** กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- **กลยุทธ์** กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการต่างประเทศ
- **กลยุทธ์** กระทรวงพลังงาน
- **กลยุทธ์** กระทรวงอุตสาหกรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงพาณิชย์
- **กลยุทธ์** กระทรวงการคลัง
- **กลยุทธ์** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- **กลยุทธ์** กระทรวงคมนาคม
- **กลยุทธ์** กระทรวงสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

- **มาตรการ** ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กและเยาวชน
  - ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กและเยาวชน ให้มีคุณภาพมาตรฐาน
  - ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กและเยาวชน ที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
- **กลยุทธ์** กระทรวงสาธารณสุข
- **กลยุทธ์** กระทรวงศึกษาธิการ
- **กลยุทธ์** กระทรวงมหาดไทย
- **กลยุทธ์** กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- **กลยุทธ์** กระทรวงวัฒนธรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงแรงงาน
- **กลยุทธ์** กระทรวงยุติธรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- **กลยุทธ์** กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- **กลยุทธ์** กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการต่างประเทศ
- **กลยุทธ์** กระทรวงพลังงาน
- **กลยุทธ์** กระทรวงอุตสาหกรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงพาณิชย์
- **กลยุทธ์** กระทรวงการคลัง
- **กลยุทธ์** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- **กลยุทธ์** กระทรวงคมนาคม
- **กลยุทธ์** กระทรวงสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ที่ส่งเสริมการพัฒนาเด็กในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- **มาตรการ** ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพมาตรฐาน
  - ด้านการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาวะเด็กในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
- **กลยุทธ์** กระทรวงสาธารณสุข
- **กลยุทธ์** กระทรวงศึกษาธิการ
- **กลยุทธ์** กระทรวงมหาดไทย
- **กลยุทธ์** กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- **กลยุทธ์** กระทรวงวัฒนธรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงแรงงาน
- **กลยุทธ์** กระทรวงยุติธรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- **กลยุทธ์** กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- **กลยุทธ์** กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงการต่างประเทศ
- **กลยุทธ์** กระทรวงพลังงาน
- **กลยุทธ์** กระทรวงอุตสาหกรรม
- **กลยุทธ์** กระทรวงพาณิชย์
- **กลยุทธ์** กระทรวงการคลัง
- **กลยุทธ์** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- **กลยุทธ์** กระทรวงคมนาคม
- **กลยุทธ์** กระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ ๓ การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย ๑) การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ๒) การติดตามประเมินผล ๓) การวิจัยและพัฒนา ๔) การทบทวนแผน และ ๕) แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๑. การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้นำกรอบแนวคิดการจัดทำแผนเชิงยุทธศาสตร์ แนวคิดการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ การมองอนาคต การทบทวนสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยร่วมเป็นภาคี นโยบาย กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง สถานการณ์แนวโน้มเด็กและเยาวชนทั้งในบริบทโลกและประเทศไทย รวมทั้งการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติที่ผ่านมา เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วนในทุกระดับ

แนวทางกระบวนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ **มีคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กยช.)** เป็นกลไกสำคัญของประเทศในการกำกับดูแลยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๑.๑ การเสริมสร้างและพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของแผนเด็กและเยาวชนแห่งชาติ รวมถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติทั้งระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น อาทิ การจัดประชุมสร้างความเข้าใจ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เป็นต้น

๑.๒ การบูรณาการประสานการปฏิบัติแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติกับแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงกัน อาทิ ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๑.๓ การผลักดันให้มีตัวชี้วัดที่มุ่งเป้าหมายเชิงบูรณาการ และงบประมาณเชิงบูรณาการด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนของทุกหน่วยงาน โดยการจัดประชุมหารือและจัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานส่วนกลาง เช่น สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทาง วิธีการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ รวมทั้งงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน และการจัดสรรงบประมาณให้แก่ระดับพื้นที่

๑.๔ การบูรณาการและประสานคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในระดับชาติ ประกอบด้วย คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ และคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ฯลฯ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

๑.๕ การกำหนดบทบาทหน่วยงานและภาคีเครือข่ายทุกระดับในการขับเคลื่อน แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ไปสู่การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้แก่ รัฐบาล หน่วยงานกลาง หน่วยราชการส่วนกลาง รัฐวิสาหกิจ จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงภาคธุรกิจ ภาคสังคม สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัย สื่อต่าง ๆ และองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินงานของแต่ละภาคส่วน ดังนี้

บทบาทและแนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานและภาคีเครือข่าย

หน่วยงาน	แนวทางปฏิบัติ
๑. รัฐบาล	สนับสนุนให้การพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์หลักของชาติ พร้อมทั้งบรรจุเป็นสาระสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. หน่วยงานกลาง	
๒.๑ หน่วยงานหลัก	
๑) กรมกิจการเด็กและเยาวชน (ดย.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) (พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๑๙)	๑) จัดประชุมชี้แจงหน่วยงานและภาคีร่วมดำเนินงานทุกภาคส่วน ทั้งส่วนกลาง ภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจและประสานความร่วมมือ เปิดโอกาสให้หน่วยงานกำหนดแนวทางร่วมกันสำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเด็กและเยาวชนและการขอตั้งงบประมาณ รวมถึงการติดตาม และประเมินผล

หน่วยงาน	แนวทางปฏิบัติ
	๒) จัดประชุมหน่วยงานสนับสนุนส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดประเด็นการขับเคลื่อนที่สำคัญ ๆ ในการบูรณาการแผนฯ กับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ การกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดให้เชื่อมโยงกับการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ รวมทั้งร่วมผลักดันการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
	๓) ประสานหน่วยงานในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการนำเป้าหมายการพัฒนาเด็กและเยาวชนไปใช้ประกอบการจัดทำแผนระดับกระทรวง แผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นแผนขอรับการจัดสรรงบประมาณและเป็นกรอบปฏิบัติงานของหน่วยงาน
	๔) ประสานสำนักงานสถิติแห่งชาติ จัดทำฐานข้อมูลการติดตามและประเมินผลในระดับภาพรวมและพื้นที่
๒) หน่วยราชการส่วนกลางและรัฐวิสาหกิจ	ให้หน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผลการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ของหน่วยงานทุกระดับให้มีการดำเนินการอย่างสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน (หน่วยงานในโครงสร้าง กดยช. ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ร.บ.การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ร.บ.กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑)
๒.๒ หน่วยงานสนับสนุน	
๑) สำนักงบประมาณ	จัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน **การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ** โดยให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนทุกระดับ เพื่อให้การบูรณาการการพัฒนาเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นรูปธรรม

หน่วยงาน	แนวทางปฏิบัติ
๒) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)	ให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นตัวชี้วัดในการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับกระทรวงและจังหวัด พร้อมทั้งให้มีการติดตามประเมินผลทุกปี
๓.ส่วนภูมิภาค	
๓.๑ หน่วยงานระดับจังหวัด (กลไกตามกฎหมาย : ๑) พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ๒) พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ๓) พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้เพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๔) พ.ร.บ.การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ ๕) พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ๖) พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑)	๑) ชี้แจงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ โดยอาจตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนติดตาม และประเมินผลระดับจังหวัด อำเภอ (โดยบูรณาการกลไกตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง) เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานและมีฐานข้อมูลเชื่อมโยงกับหน่วยงานกลางอย่างเป็นระบบ
	๒) ประชุมหารือเพื่อจัดทำแผนการพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัด รวมถึงให้ความร่วมมือในการติดตามประเมินผล
๓.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. ภาคสังคม/ภาคธุรกิจ	มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นรูปธรรม ซึ่งแต่ละองค์กรสามารถนำประเด็นที่เกี่ยวข้อง/ที่สนใจไปดำเนินการเองหรือดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน/ภาคธุรกิจและภาคีเครือข่าย (Public Private People Partnership : PPP) ที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility : CSR)
๕. สถาบันการศึกษา/สถาบันวิชาการด้านเด็กและเยาวชน / หน่วยงานวิจัย	ให้ความรู้แก่ภาคีเครือข่ายทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติ ประสานความร่วมมือเครือข่ายการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านเด็กและเยาวชน การผลิตผลงานวิจัย การพัฒนานวัตกรรม การสร้างองค์ความรู้

หน่วยงาน	แนวทางปฏิบัติ
๖. สภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ	เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเผยแพร่ด้านวิชาการ การศึกษา กีฬา และวัฒนธรรม รวมถึงส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับต่าง ๆ (แผนฯ ชาติ แผนฯ จังหวัด แผนฯ ท้องถิ่น)
๗. ภาคสังคม ธุรกิจ/องค์กรชุมชน (พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒)	ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและเยาวชน ทั้งการประชาสัมพันธ์ การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน การศึกษา วิจัย และการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านต่าง ๆ แก่เด็กและเยาวชนที่ถูกละเมิดสิทธิ
๘. สื่อสารมวลชน	ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งสะท้อนสถานการณ์ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนสู่สังคมเพื่อกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและเยาวชนและมีทัศนคติต่อเด็กและเยาวชนที่ถูกต้อง
๙. องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศด้านเด็กและเยาวชน	ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคีเครือข่ายและร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยสนับสนุนทรัพยากร ทั้งด้านความรู้ และเงินทุน รวมทั้งการติดตามประเมินผลเพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ให้ความตกลงไว้

๑.๖ การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น ระบบพี่เลี้ยง ระบบสนับสนุนการปฏิบัติงาน รวมทั้งกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติให้บรรลุเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่ โดยกำหนดให้มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี รวมทั้งให้มีการประเมินผลในการนำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติในทุกระดับในช่วงกลางแผนและปลายแผน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุงหรือทบทวนแผนต่อไป

๑.๗ การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านเด็กและเยาวชนในประเด็นต่าง ๆ ทั้งการส่งเสริมการแก้ไขปัญหา การปกป้อง และคุ้มครองเด็กและเยาวชน ฯลฯ เพื่อใช้ในการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุป กระบวนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และความเชื่อมโยงการขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ ดังแผนภาพที่ ๑ และแผนภาพที่ ๒

แผนภาพ ๑ กระบวนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ

แนวทางขับเคลื่อน	นโยบาย ➡ ยุทธศาสตร์ ➡ การปฏิบัติ	ผลที่เกิดขึ้น
การเสริมสร้าง พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและสาระสำคัญของแผน	๑) จัดประชุมสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติทั้งระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ๒) การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ	๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและสามารถขับเคลื่อนแผนฯ เชิงบูรณาการมากขึ้น ๒) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างจริงจัง ๓) มีการเชื่อมโยงแผนฯ ระดับต่าง ๆ ชัดเจนขึ้น ๔) แผนฯ ทุกระดับมีการดำเนินงานเชิงบูรณาการมากขึ้น ๕) มีการติดตามประเมิน การสร้างองค์ความรู้ความสำเร็จเพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบให้สอดคล้องกับสถานการณ์
การขับเคลื่อนการดำเนินงานเชิงบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมในแต่ละระดับของทุกภาคส่วน	จัดทำแผนพัฒนาและปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนระดับต่าง ๆ แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ➡ แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนอำเภอ ➡ แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
การจัดสรรทรัพยากรเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันของหน่วยงาน ภาครัฐร่วมกับองค์กรภาคีภาคส่วนต่าง ๆ	๑) หารือกับหน่วยงานส่วนกลาง (สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) ในการกำหนดแนวทาง และวิธีการจัดสรรงบประมาณ ๒) จัดประชุมหารือสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเปิดช่องทางบูรณาการแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฯ กับแผนฯ หน่วยงาน	
การติดตามและประเมินผล	คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน กำหนดแนวทาง • จัดทำแผนการติดตามประเมินผล • ชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ละระดับ • ติดตามความก้าวหน้าภายใต้แผนการติดตามประเมินผล • ทบทวนบทบาท กลไก และผลที่เกิดขึ้นเพื่อปรับวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดทำรายงานเสนอต่อ กยช. ครม. และรัฐสภาเพื่อพิจารณาสู่การปรับปรุงต่อไป	
การจัดการความรู้/การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบ	การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านเด็กและเยาวชนเพื่อใช้ในการปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบให้สอดคล้องกับสถานการณ์และดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	

แผนภาพที่ ๒ ความเชื่อมโยงการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ

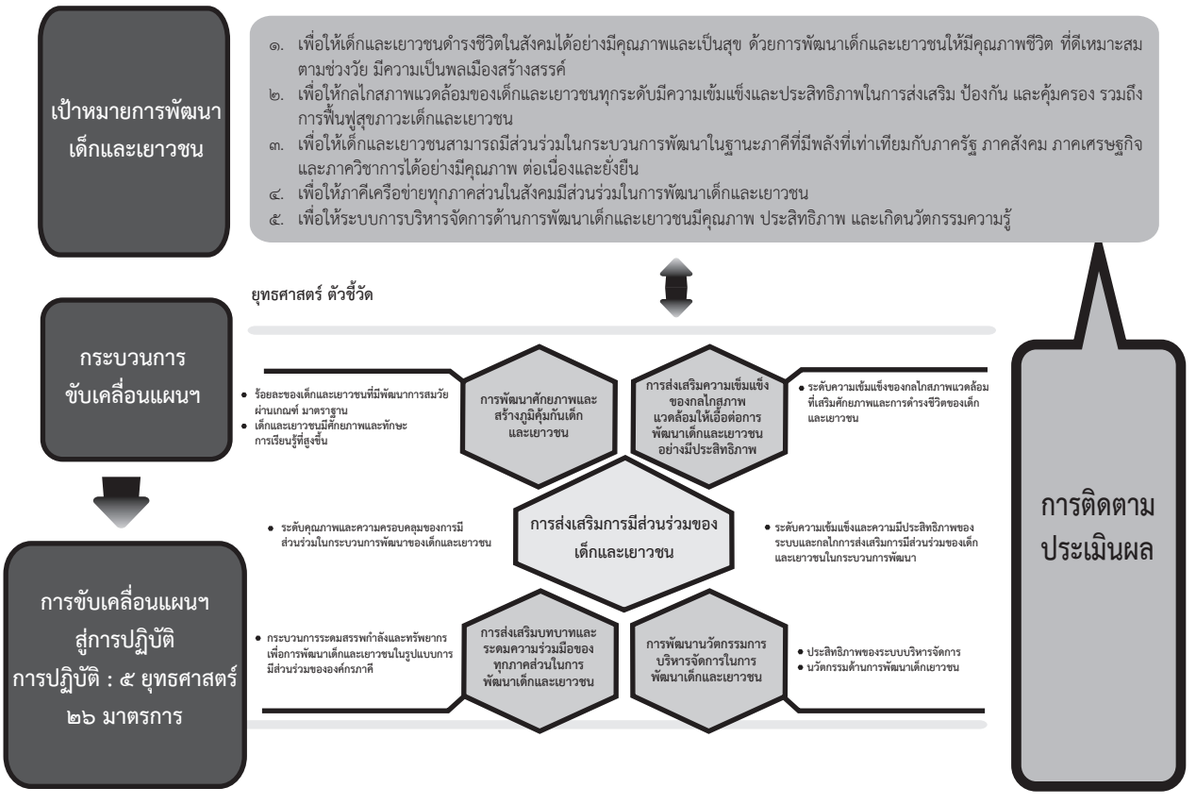

๒. การติดตามประเมินผล

๒.๑ แนวทางการติดตามประเมินผล ประกอบด้วย แนวทางการประเมินแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยวิเคราะห์ถึงการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาเด็กและเยาวชน หลักการคิดเชิงเหตุผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลผลิตไปสู่ผลลัพธ์และผลกระทบ ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เชื่อถือได้ และหลักการมีส่วนร่วมโดยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม พร้อมทั้งกำหนดให้มีการจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) ทั้งรายปี กลางแผน และปลายแผน

๒.๒ หน่วยงานดำเนินการติดตามและประเมินผล ให้คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักดำเนินการ โดยมีแนวทางปฏิบัติในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

(๑) **ขอบเขตการติดตามและประเมินผล**

- ติดตามและประเมินผลประเด็นการขับเคลื่อนที่สำคัญ
- ติดตามและประเมินผลระดับยุทธศาสตร์
- ติดตามและประเมินผลภาพรวม

(๒) กรอบระยะเวลาการติดตามและประเมินผล

- การติดตามและประเมินผลรายปี
- การติดตามและประเมินผลในระยะกลางแผนฯ
- การติดตามและประเมินผลในระยะปลายแผนฯ

โดยจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลภาพรวม ที่บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเด็ก และเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ การประเมินผลกระทบจากการขับเคลื่อนแผนฯ และสรุปภาพรวมการติดตาม และประเมินผลพร้อมทั้งจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กยช.) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงหรือทบทวนแนวทางการดำเนินงานต่อไป

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กยช.) เสนอรายงานการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาทุกปี

(๓) กลไกการติดตามและประเมินผล ให้คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน เป็นกลไกประสานการปฏิบัติ การติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนฯ ภายใต้การกำกับ ของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กยช.) ตามแผนภาพที่ ๓

แผนภาพที่ ๓ กลไกการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

(๔) ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย

แผนภาพที่ ๔ ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๓. การวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) เป็นกระบวนการของการศึกษา การเรียนรู้ และการคิดค้นพัฒนาแนวทางและวิธีปฏิบัติ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาวิธีการและการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการบรรลุนโยบายตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ โดยมีแนวทาง ดังนี้

๓.๑ ศึกษาค้นคว้าด้านการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยร่วมกับสถาบันการศึกษา ภาคสังคม ภาคธุรกิจ องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำความรู้และนวัตกรรมที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้เพื่อให้การพัฒนาเด็กและเยาวชนบรรลุเป้าหมาย

๓.๒ ศึกษาบทเรียนการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ผ่านมา เพื่อให้ทราบข้อมูลสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นให้กรมกิจการเด็กและเยาวชน (ดย.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และหน่วยงานให้ทุนต่าง ๆ ภายใต้เครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการวิจัยด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนสู่การพัฒนาประเทศแบบบูรณาการ

๔. การทบทวนแผน

เมื่อได้ดำเนินการตามกระบวนการขับเคลื่อนแผนที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และได้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผน ทั้งการประเมินรายปี การประเมินช่วงกลางแผน และการประเมินช่วงปลายแผน หรือมีการวิจัยและพัฒนา และพบว่ามีข้อจำกัด หรือมีนวัตกรรมการพัฒนาที่เหมาะสม ให้พิจารณาทบทวนปรับปรุงแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้ตามความเหมาะสม

๕. แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

งบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี (ตามแนวทางที่ตกลงร่วมกับสำนักงบประมาณ) รวมทั้งงบสนับสนุนจากองค์กร/หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งองค์กรในประเทศและองค์การระหว่างประเทศ โดยให้แต่ละหน่วยงาน/องค์กร ดำเนินการดังนี้

๕.๑ งบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณของหน่วยงาน	สาระสำคัญ
๑.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามอำนาจหน้าที่แห่ง พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ (มาตรา ๘) และภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒ และ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙
๑.๒ จังหวัด	ให้จังหวัดตั้งงบประมาณสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชนจากสำนักงบประมาณตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปี และคำของบประมาณของจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เพื่อให้จังหวัดสามารถดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนได้ตามเจตนารมณ์
๑.๓ ส่วนราชการ	หน่วยงานระดับกระทรวงและระดับกรมขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามภารกิจของหน่วยงานที่ดำเนินการรองรับยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
๑.๔ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๑) ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามภารกิจของหน่วยงานที่ดำเนินการรองรับยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ๒) ประสานการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กร/หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศและองค์การระหว่างประเทศ เพื่อดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งพิจารณาจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้ให้แก่หน่วยงาน ๑.๑ - ๑.๓ ตามความเหมาะสม เป็นไปตามหลักการและเงื่อนไขขององค์กรผู้ให้การสนับสนุน

๕.๒ งบประมาณอื่น ๆ

งบประมาณสนับสนุนจากองค์กร/หน่วยงานต่าง ๆ ภาคสังคม ภาคธุรกิจ และองค์การระหว่างประเทศ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน และผลักดันการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการ ข้อกำหนด และเงื่อนไขขององค์กรผู้ให้การสนับสนุน และไม่ขัดแย้งกับแนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

แผนภาพ ๕ แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แผนปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒
พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

แผนปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
ฉบับที่ ๒

พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน

ในคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและสร้างภูมิคุ้มกันเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๑.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนแต่ละช่วงวัยให้สอดคล้องตามพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

มาตรการ ๑.๒ พัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ

มาตรการ ๑.๓ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะการกีฬาขั้นพื้นฐานและน้ำใจนักกีฬา

มาตรการ ๑.๔ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

มาตรการ ๑.๕ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ

มาตรการ ๑.๖ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคม

มาตรการ ๑.๗ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีจิตสำนึก มีทักษะการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และมีความสามารถในการดำรงชีวิตภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมโลก

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
เป้าประสงค์ ๑.๑ เด็กและเยาวชนทุกกลุ่มได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมตามช่วงวัย	๑.๑.๑ ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ได้รับการฝากครรภ์ครบตามเกณฑ์	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๔๔.๘๕ (ปี ๒๕๕๙)	**<u>มาตรการ ๑.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนแต่ละช่วงวัยให้สอดคล้องตามพัฒนาการ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา</u>** ***๑.๑.๑ เด็กแรกเกิด - ๒ ปี*** ๑) ส่งเสริมหญิงมีครรภ์และเด็กเล็กให้มีภาวะโภชนาการที่เหมาะสม โดยเน้นการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่หญิงมีครรภ์และมารดา และการส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการที่เหมาะสมและเป็นอาหารที่ปลอดภัย ๒) แม่และเด็กเข้ารับการตรวจสุขภาพและพัฒนาการของเด็กที่หน่วยบริการตามช่วงเวลาที่กำหนด	- โครงการส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ (พม.) - โครงการตั้งครรภ์คุณภาพเพื่อลูกน้อยในครรภ์ครบ ๓๒ สมองดี (สธ.) - โครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนไทย กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย (กรมอนามัย) - การสร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่หญิงมีครรภ์และมารดาให้มีภาวะโภชนาการที่เหมาะสม - การส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการที่เหมาะสมและเป็นอาหารที่ปลอดภัย - การตรวจสุขภาพมารดาและเด็กเล็กและพัฒนาการของเด็กเล็กที่หน่วยบริการตามช่วงเวลาที่กำหนด	หลัก : สธ. ศธ. พม. มท. (อปท.) รง. กท. สถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว สนับสนุน : ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สสส. สำนักงานบริหาร และพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ดศ.
	๑.๑.๒ ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับเหล็กไอโอดีน และวิตามินโฟลิก	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ - ๕	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ - ๑๐	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑ - ๑๕	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖ - ๒๐	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๑ ขึ้นไป	N/A			
	๑.๑.๓ ร้อยละของเด็ก (๖ เดือน - ๕ ปี) ได้รับวิตามินเสริมธาตุเหล็ก	-	รอรายงานผล	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	๑.๑.๔ เด็กไทยมีความฉลาดทางสติปัญญาเฉลี่ย (IQ) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐	-	-	-	-	-	๙๘.๒๓ (ปี ๒๕๕๙)	***๑.๑.๒ เด็กปฐมวัย ๓ - ๕ ปี*** ๑) ส่งเสริมให้มีภาวะโภชนาการที่ดี ได้รับวัคซีน การตรวจฟัน และบริการสาธารณสุขพื้นฐานที่จำเป็น โดยให้สามารถเข้าถึงสิทธิด้านการรักษาอย่างเท่าเทียม ๒) ส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการรอบด้านเต็มตามศักยภาพ	- โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทยกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น (กรมอนามัย) - โครงการเสริมสร้างสุขภาวะเด็กปฐมวัยบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม (สธ.) เช่น ๑) ระบบเฝ้าระวังพัฒนาการเด็กปฐมวัย เพื่อการคัดกรองการติดตามเด็กสงสัยพัฒนาการล่าช้าเพื่อรับการกระตุ้นพัฒนาการ ๒) พัฒนาสมรรถนะของครูและครูพี่เลี้ยงเด็กตาม พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๓ - โครงการเด็กปฐมวัยสูงดีสมส่วน (สธ.) - โครงการเด็กวัยเรียนสูงดีสมส่วน แข็งแรงและฉลาด (สธ.) - โครงการเสริมสร้างสุขภาพจิตเด็กไทยวัยเรียน (สธ.) - โครงการส่งเสริมสุขภาพเพื่อเพิ่มโอกาสเรียนรู้ (สธ.)	
	๑.๑.๕ ร้อยละ ๗๐ ของเด็กมีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) อยู่ในเกณฑ์ปกติขึ้นไป	-	-	-	-	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๗.๐ (ปี ๒๕๕๙)			
	๑.๑.๖ ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	ลดลงเมื่อเทียบกับสถานการณ์เดิม					N/A			
	๑.๑.๗ ร้อยละของเด็กอายุ ๐ - ๕ ปี และเด็กวัยเรียน (๖ - ๑๕ ปี) สูงดีสมส่วน ประกอบด้วย									
	- ร้อยละของเด็กอายุ ๐ - ๕ ปี สูงดีสมส่วน	ร้อยละ ๖๖	ร้อยละ ๖๘	ร้อยละ ๖๘	ร้อยละ ๖๙	ร้อยละ ๖๙	ร้อยละ ๔๗.๔ (ปี ๒๕๕๙)			
	- ร้อยละของเด็กวัยเรียนอายุ ๖ - ๑๔ ปี สูงดีสมส่วน	ร้อยละ ๖๖	ร้อยละ ๖๘	ร้อยละ ๖๘	ร้อยละ ๖๙	ร้อยละ ๖๙	ร้อยละ ๖๓.๙ (ปี ๒๕๕๙)			
	๑.๑.๘ ร้อยละของเด็กอายุ ๐ - ๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๗๘.๔ (ปี ๒๕๕๘)			
	๑.๑.๙ ร้อยละของเด็กวัยเรียน (๖ - ๑๕ ปี) มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน	ไม่เกินร้อยละ ๑๐	ลดลงเมื่อเทียบกับสถานการณ์เดิม				ร้อยละ ๑๒.๗๖			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	๑.๑.๑๐ สัดส่วนของเด็กที่เข้าถึงและได้รับบริการจากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ทั่วถึงและมีคุณภาพ	เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสถานการณ์เดิม						***๑.๑.๓ เด็กวัย ๖ - ๑๒ ปี*** ๑) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาของเด็ก โดยการส่งเสริมบริโภคอาหารที่มีประโยชน์ การขับถ่าย การออกกำลังกายและการพักผ่อน ๒) ส่งเสริมการศึกษาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย เน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการใช้ชีวิต ***๑.๑.๔ เด็กวัย ๑๓ - ๑๗ ปี*** ๑) ส่งเสริมความรู้และทักษะการใช้ชีวิตที่เหมาะสม การค้นหาบุคลิกภาพตนเองและการจัดการอย่างเหมาะสม เรื่องเพศศึกษา พฤติกรรมอนามัยเจริญพันธุ์ และครอบครัวศึกษา ๒) สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีทางเลือกทางการศึกษาที่หลากหลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ รวมทั้งการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับความต้องการของเด็กและเยาวชนและสังคม	- โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทยกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น (กรมอนามัย) - โครงการเสริมสร้างสุขภาวะเด็กปฐมวัยบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม ๑) การเสริมสร้างพัฒนาการเด็กล่าช้า ๒) พัฒนาศักยภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก ๓) สนับสนุนการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดต่อและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคในเด็กปฐมวัย - การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการรอบด้านของครอบครัวสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชน - การพัฒนาศักยภาพครอบครัวและทีมสุขภาพในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัย	

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	(วัดความสำเร็จเป้าประสงค์ที่ ๑.๒ ตัวชี้วัดที่ ๑.๒.๕)							***๑.๑.๕ เยาวชน ๑๘-๒๕ ปี*** ๑) สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีทางเลือกทางการศึกษาที่หลากหลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ รวมทั้งการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับความต้องการของเยาวชนและสังคม ๒) ส่งเสริมสมรรถนะด้านอาชีพของเยาวชนที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม	- โครงการส่งเสริมและสนับสนุนทักษะชีวิตเด็กและเยาวชน (พม.) - โครงการส่งเสริมและสนับสนุนทักษะชีวิตและทักษะการทำงานให้กับเด็กและเยาวชน (พม.) - โครงการพัฒนาคุณภาพวัยรุ่นและเยาวชนไทย (สธ.)	
เป้าประสงค์ ๑.๒ เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เต็มศักยภาพเพื่อให้เติบโตเป็นพลเมืองสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	๑.๒.๑ สัดส่วนของเด็กที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ ที่ได้รับบริการพื้นฐานที่มีคุณภาพ	✓	✓	✓	✓	✓		**<u>มาตรการ ๑.๒ พัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ</u>** ๑) พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และการเรียนรู้ ช่องทางการเข้าถึงบริการพื้นฐานสำหรับเด็กและเยาวชนที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ	- โครงการพัฒนาทักษะชีวิตเยาวชนผู้ด้อยโอกาส (ศธ.) - โครงการระบบหลักประกันโอกาสทางสังคมแก่เด็กด้อยโอกาสนอกระบบการศึกษา (พม.) - โครงการส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายให้มีความมั่นคงในชีวิต (ศธ.)	หลัก : สธ. ศธ. รง. พม. ยธ. มท. (อปท.) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว สนับสนุน : ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สสส. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
	- สัดส่วนของเด็กที่ต้องการการคุ้มครองได้รับบริการอย่างต่อเนื่อง[๑]	เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสถานการณ์เดิม					N/A			

[๑] ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ๑) จัดทำแผนช่วยเหลือ ๒) ขึ้นทะเบียนเด็กที่ต้องได้รับการช่วยเหลือในแต่ละจังหวัด ๓) ส่งต่อความรับผิดชอบ ๔) แก้ไขปัญหา ๕) ติดตามประเมินผล

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	- สัดส่วนเด็กด้อยโอกาส (๑๔ กลุ่มตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖) ที่ได้รับสวัสดิการขั้นพื้นฐาน	เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสถานการณ์เดิม					N/A	๒) พัฒนาคุณภาพและส่งเสริมการเข้าถึงบริการพื้นฐานที่จำเป็นแก่เด็กและเยาวชนที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ ๓) ให้ความรู้และคุ้มครองเด็กและเยาวชนไม่ให้อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อความรุนแรง ๔) พัฒนาจิตสำนึกแก่เด็กและเยาวชนเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้ก่อความรุนแรง	- โครงการเสริมสร้างเครือข่ายคุ้มครองเด็กในระดับตำบล (พม.) - โครงการพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายศูนย์การเรียนการสอนสำหรับเด็กด้อยโอกาส (สธ.) - โครงการการสร้างเสริมสุขภาพและลดพฤติกรรมเสี่ยง โรคไม่ติดต่อในเด็กและเยาวชน (สธ.) - โครงการการสร้างเสริมสุขภาพและลดพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อในวัยแรงงาน (สธ.) - โครงการพัฒนาระบบส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในเด็กและเยาวชน (สธ.) - โครงการส่งเสริมสัมพันธภาพของครอบครัว - โครงการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงในครอบครัว - พัฒนาบุคลากรและเพิ่มช่องทางการให้คำปรึกษาเด็กและเยาวชน	
	๑.๒.๒ อัตราการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชนลดลง ประกอบด้วย	✓	✓	✓	✓	✓				
	<u>ปัญหาสุขภาพจิต</u> - ร้อยละของเด็กวัยเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาพฤติกรรม - อารมณ์ ได้รับการดูแลช่วยเหลือตามเกณฑ์ที่กำหนด	-	-	ร้อยละ ๗๐	-	ร้อยละ ๙๐	N/A			
	- ร้อยละของเด็กวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาพฤติกรรม - อารมณ์ ได้รับการดูแลช่วยเหลือตามเกณฑ์ที่กำหนด	-	-	ร้อยละ ๖๕	-	ร้อยละ ๗๕	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ประกอบด้วย	✓	✓	✓	✓	✓			- พัฒนาหลักสูตรแกนกลางสำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาและทักษะชีวิตในการศึกษาทุกระบบ (ศธ.) - บรรจุเนื้อหาด้านการสอนเรื่องเพศศึกษาและทักษะชีวิตเข้าไปในหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะพลศึกษา และคณะที่เกี่ยวข้อง (ศธ. สธ.) - สถานศึกษามีการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษานักเรียนที่มีปัญหาด้านอนามัยเจริญพันธุ์และให้การช่วยเหลือนักเรียนที่ตั้งครรภ์แล้ว (ศธ.) - มีระบบและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการส่งต่อวัยรุ่นที่ประสบปัญหาไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - โครงการ To Be Number One	
	- อัตราการคลอดมีชีพในเด็กหญิงอายุ ๑๐ - ๑๔ ปี ต่อประชากรหญิงอายุ ๑๐ – ๑๔ ปี พันคน	ไม่เกิน ๑.๔	ไม่เกิน ๑.๓	ไม่เกิน ๑.๒	ไม่เกิน ๑.๑	ไม่เกิน ๑.๐	๑.๕[๒]			
	- อัตราการคลอดมีชีพในเด็กหญิงอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี ต่อประชากรหญิงอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี พันคน	๔๒	๔๐	๓๘	๓๖	๓๔	๔๔.๘[๓]			
	- ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า ๒๐ ปี	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๙.๕	ร้อยละ ๙.๐	ร้อยละ ๘.๕	ร้อยละ ๘.๐	๑๑.๘๘[๔]			

[๒] ข้อมูลพื้นฐาน อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ ๑๐ – ๑๔ ปี ๑,๐๐๐ คน ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของกรมอนามัย

[๓] ข้อมูลพื้นฐาน อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ ๑๕ – ๑๙ ปี ๑,๐๐๐ คน ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของกรมอนามัย

[๔] ข้อมูลพื้นฐาน ร้อยละของการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิง ๑๐ – ๑๙ ปี จากข้อมูล Health Data Center ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ของกระทรวงสาธารณสุข

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	๑.๒.๓ สัดส่วนของเด็กและเยาวชนที่มีกิจกรรมด้านกีฬาและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยเพิ่มมากขึ้น	✓	✓	✓	✓	✓	N/A	**<u>มาตรการ ๑.๓ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะการกีฬาขั้นพื้นฐานและน้ำใจนักกีฬา</u>** พัฒนาสุขภาวะเด็กและเยาวชนโดยการส่งเสริมความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมด้านโภชนาการที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนทุกช่วง รวมทั้งการเสริมสร้างทัศนคติ และทักษะทางการกีฬาที่สอดคล้องกับบริบท โดยมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนมีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีร่างกายที่แข็งแรง จิตใจที่เข้มแข็ง และมีน้ำใจนักกีฬา	- โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ (ศธ.) - การเร่งสร้างและพัฒนาพลศึกษาและสุขศึกษาในสถานศึกษาทั่วประเทศ (กท.) - การส่งเสริมการพัฒนาการออกกำลังกายและการกีฬาขั้นพื้นฐานในชุมชนท้องถิ่นนอกสถานศึกษา (กท.) - การส่งเสริมและพัฒนาอาสาสมัครและบุคลากรการกีฬาเพื่อมวลชน (กท.) - การพัฒนาบุคลากรการกีฬาสำหรับกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาในระดับท้องถิ่น - การสร้างและพัฒนาศูนย์บริการการกีฬา (กท.) - โครงการเยาวชนไทยใต้ฟ้าเดียวกัน (กห.)	หลัก : กท. ศธ. พม. มท. (อปท.) สมาคมกีฬา สนับสนุน : สธ. ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สสส.
	- ร้อยละของเด็กและเยาวชนมีจำนวนชั่วโมงในการออกกำลังกายต่อสัปดาห์ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานตามช่วงวัย	๖๐	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	๑.๒.๔ เด็กและเยาวชนมีทักษะการเรียนรู้และพฤติกรรมต่อการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓	✓	N/A	**<u>มาตรการ ๑.๔ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑</u>** ๑) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยเพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ประกอบด้วย ๑) ทักษะการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ๒) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหา ๓) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ๔) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ๕) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ๖) ทักษะด้านสื่อสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ ๗) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ๘) ทักษะอาชีพและทักษะในการเรียนรู้	- โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและกลุ่มเป้าหมาย (ศธ.) อาทิ ๑) พัฒนารูปแบบห้องเรียนดิจิทอลในโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ๒) พัฒนาความรู้และทักษะชีวิตสำหรับวัยเรียน - โครงการพัฒนาทักษะเด็กและเยาวชนด้านการคิดวิเคราะห์เพื่อการดำเนินชีวิตตามพอเพียง - การพัฒนาศักยภาพโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ - การพัฒนาศักยภาพส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ด้วยการให้ทุนทางการศึกษา และอบรมให้ความรู้ (สวทช. ศธ.) - โครงการพัฒนาเด็กอัจฉริยภาพ (ศธ.)	หลัก : ศธ. วธ. ดศ. พม. วธ. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว สนับสนุน : อปท. กสศ. สสส. สำนักงานกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ภาคีเครือข่าย เอกชน ภาคประชาสังคม สภาเด็กและเยาวชน สถาบันการศึกษา
	- ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีความเป็นพลเมืองและพลเมืองโลก[๕]	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละปี ๒๕๖๐	N/A			

[๕] ตัวชี้วัดในแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
								๒) ส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีให้เป็น (ค้นคว้าข้อมูล การจัดทำข้อมูลส่วนบุคคล (Profile) ใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น) และสามารถออกแบบการใช้งาน (สร้างโปรแกรมและการใช้เพื่อประโยชน์ในการทำงาน) ที่สอดคล้องกับแนวคิด “ประเทศไทย ๔.๐” ๓) ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM Education) ในสถานศึกษา ๔) ส่งเสริมทักษะการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการป้องกัน อาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ		
	๑.๒.๕ เด็กและเยาวชนมีสมรรถนะทางอาชีพที่สอดคล้องกับสังคมประกอบด้วย	✓	✓	✓	✓	✓		**<u>มาตรการ ๑.๕ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ</u>** ๑) พัฒนาความสามารถในการสำรวจความถนัดและเตรียมความพร้อมของตนเองเพื่อนำไปสู่การเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับสมรรถนะและความสนใจ	- โครงการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายและมาตรฐานการคุ้มครองแรงงานและความปลอดภัยในการทำงานแก่นักเรียน นักศึกษา (รง.) - โครงการทักษะชีวิตและทักษะการทำงานของเยาวชน (ศธ.)	หลัก : ศธ. รง. วธ. พณ. พม. กต. สนับสนุน : ดศ. กสศ. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สภาเด็กและเยาวชน มท. (อปท.)
	- ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี[๖]	ร้อยละ ๗๖	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๘๕	N/A			

[๖] ตัวชี้วัดในแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	- มีหลักสูตรการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีสมรรถนะทางอาชีพที่สอดคล้องกับสังคมอย่างมีคุณภาพ	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	๒) ส่งเสริมทักษะทางอาชีพและภาษาของเด็กและเยาวชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศและในประชาคมอาเซียน ๓) ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนที่ไม่ได้เข้าสู่อาชีพในตลาดแรงงานประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น ๔) ส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ	- โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างรายได้ (ศธ.) - โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะการทำงานของผู้เรียนก่อนเข้าสู่การประกอบ อาชีพ (ศธ.) - โครงการพัฒนาศักยภาพวัยรุ่นสู่การเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม (ศธ.) - โครงการเตรียมความพร้อมคนรุ่นใหม่สู่การเป็นผู้ประกอบการ (Young OTOP)	
	๑.๒.๖ เด็กและเยาวชนมีคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย	✓	✓	✓	✓	✓		**<u>มาตรการ ๑.๖ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคม</u>** ๑) เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกความเป็นไทย ความซื่อสัตย์ ประหยัด มีวินัย ขยันอดทน การเป็นผู้ให้ รวมทั้งมีความรับผิดชอบ เพื่อให้เติบโตเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชน สังคม รักชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์	- โครงการโรงเรียนคุณธรรมนำสู่นวัตกรรมสังคม (วธ.) - โครงการชุมชนคุณธรรมขับเคลื่อนด้วยพลังบวร (วธ.) - ค่ายผู้นำเยาวชนสมานฉันท์ - จิตอาสา (กห.)	หลัก : วธ. ศธ. พม. มท. (อปท.) กห. สนับสนุน : ทส. ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
	- สัดส่วนของเด็กและเยาวชนที่มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	- กิจกรรมของเด็กและเยาวชนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
								และดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒) พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์ สื่อสารและการอยู่ร่วมกันของบุคคลในสังคมต่างช่วงวัย ต่างวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข		
	๑.๒.๗ กลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีกิจกรรมเสริมสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	**<u>มาตรการ ๑.๗ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีจิตสำนึก มีทักษะการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และมีความสามารถในการดำรงชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมโลก</u>** ๑) เสริมสร้างจิตสำนึกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมีพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ๒) การเสริมสร้างทักษะในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติแก่เด็กและเยาวชน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมโลก	- การเสริมสร้างจิตสำนึกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมีพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ - การเสริมสร้างทักษะในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติแก่เด็กและเยาวชน - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสิ่งแวดล้อม - โครงการฝึกอบรมลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทก.)	หลัก : วธ. ศธ. มท. (อปท.) พม. ทก. สนับสนุน : ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา
	- จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ ๒.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันครอบครัว และการจัดสวัสดิการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวตามนโยบายของรัฐ

มาตรการ ๒.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันศาสนาในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๒.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยและสถาบันการศึกษาในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๒.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๒.๕ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกด้านสื่อให้มีความปลอดภัยและสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๒.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดพื้นที่เรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
เป้าประสงค์ ๒.๑ กลไกสภาพแวดล้อม (ครอบครัว ศาสนา โรงเรียน ชุมชน และ สื่อ) ที่ปลอดภัยสำหรับการดำรงชีวิตและเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่	๒.๑.๑ ครอบครัวมีคุณภาพ ประกอบด้วย							**<u>มาตรการ ๒.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันครอบครัว และการจัดสวัสดิการสำหรับครอบครัวตามนโยบายของรัฐ</u>** ๑) เสริมสร้างศักยภาพและสนับสนุนให้ครอบครัวมีคุณภาพ มีความอบอุ่น พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง มีทักษะในการเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัย เกิดการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี ภายในครอบครัว และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมทักษะเด็กและเยาวชนให้มีความพร้อมในการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์	- ส่งเสริมให้ครอบครัวมีความรู้และทักษะในการดำเนินชีวิตครอบครัว มีความรับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ - ส่งเสริมการพัฒนาทักษะพ่อแม่และผู้ปกครองให้สามารถสื่อสารเชิงบวกกับลูกและสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ - เปิดพื้นที่การเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมเอื้อแก่ครอบครัวทุกลักษณะ - ส่งเสริมการเลี้ยงดูในครอบครัวที่เน้นการฝึกเด็กให้รู้จักพึ่งตนเอง มีความซื่อสัตย์ คุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบในรูปแบบที่เป็นกิจวัตรประจำวัน	หลัก : พม. ศธ. สธ. รง. มท. (อปท.) สนับสนุน : ภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน ภาคเอกชน สมาคม รพ.สต. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
	- ร้อยละ ๘๐ ของครอบครัวมีความเข้มแข็ง และความอบอุ่น[๗]	๖๐	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	N/A			
	- ร้อยละของครอบครัวมีสัมพันธภาพที่ดี[๘]	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	- ร้อยละของครอบครัวสามารถทำบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม[๙]	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	- จำนวนครอบครัวที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ[๑๐]	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			

[๗] ตัวชี้วัดจาก (ร่าง) แผนบูรณาการ เรื่อง การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยเป้าหมายที่ ๓ คนไทยมีครอบครัวอบอุ่น เข้มแข็ง มีคุณธรรม จริยธรรม

[๘] ตัวชี้วัดจากนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพครอบครัว

[๙] ตัวชี้วัดจากนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพครอบครัว

[๑๐] ตัวชี้วัดจากนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพครอบครัว

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	๒.๑.๒ มีระบบการจัดบริการสำหรับเด็กเยาวชน และครอบครัวอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและครบวงจรตามมาตรฐาน	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	๒) จัดสวัสดิการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวอย่างต่อเนื่องตามมาตราฐาน สามารถเข้าถึงสิทธิการได้รับบริการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนในแต่ละช่วงวัยได้ ประกอบด้วย สิทธิด้านการได้รับการดูแลสุขภาพ สิทธิด้านการศึกษา และสิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุมเด็กเยาวชนทุกกลุ่ม และเชื่อมโยงในทุกระดับ	- โครงการพัฒนาสุขภาวะเด็กปฐมวัยบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม - การจัดทำโครงการ/กิจกรรมปกป้อง คุ้มครอง และพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัวอย่างต่อเนื่อง - การจัดทำแผนปกป้อง คุ้มครอง และพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่น - การส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนจัดกิจกรรมส่งเสริมครอบครัว - การสร้างกลไกคุ้มครองเด็กระดับท้องถิ่น - การจัดบริการให้กับครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตรอย่างเหมาะสม - โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (พม.)	
	- ร้อยละของครอบครัวทั่วไปที่ได้รับการจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	- ร้อยละของครอบครัวลักษณะเฉพาะที่ได้รับการจัดสวัสดิการที่ตรงกับความจำเป็นของครอบครัว	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	๒.๑.๓ มีแนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิต/ส่งเสริมการพัฒนาของเด็กและเยาวชน	✓	✓	✓	✓	✓		**<u>มาตรการ ๒.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันศาสนาในการพัฒนาเด็กและเยาวชน</u>** ส่งเสริมให้สถาบันศาสนากำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมและพื้นที่เรียนรู้เพื่อการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรมในโอกาสต่าง ๆ โดยหน่วยงานเองและบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีอื่น ๆ	- การจัดกิจกรรมและพื้นที่เรียนรู้เพื่อการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรมในโอกาสต่าง ๆ - การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม - โครงการโรงเรียนคุณธรรมนำสู่นวัตกรรมสังคม (วธ.) - โครงการชุมชนคุณธรรมขับเคลื่อนด้วยพลังบวร (วธ.) - การพัฒนาสมรรถนะของครูพี่เลี้ยงเด็ก และพัฒนาศักยภาพบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การปรับปรุงและขยายศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย - การสร้างเสริมศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการดูแลเด็กปฐมวัย	หลัก : วธ. (กรมการศาสนา, สำนักงานพระพุทธศาสนา) พม. มท. (อปท.) สนับสนุน : ศธ. ดศ. สสส. องค์ภาคประชาสังคมองค์การเด็กและเยาวชน สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
	- ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถาบันศาสนามีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมต่อการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และความปลอดภัยต่อครอบครัว	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	- จำนวนครอบครัวที่มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	**<u>มาตรการ ๒.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยและสถาบัน การศึกษาในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน</u>** ๑) ส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีศักยภาพในการดำเนินงานตามมาตรฐาน		หลัก : ศธ. วธ. พม. มท. (อปท.) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว สนับสนุน : ดศ. สสค. สสส. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน
	- จังหวัดที่มีแนวทางการดำเนินงาน เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิต/ส่งเสริมการพัฒนาของเด็กและเยาวชน[๑๑]	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A			

[๑๑] โดยในแต่ละจังหวัดจะวัดเป้าหมายการดำเนินงานเป็นระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. การริเริ่ม สร้างสรรค์ ตั้งต้นพัฒนากระบวนการนำเข้า ๒. เกิด/ได้ผลผลลัพธ์ ผลผลิตจากกระบวนการ ๓. มีจำนวนโครงการ/กิจกรรมในเชิงปริมาณที่มีนัยสำคัญ ๔. กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ และ ๕. หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	๒.๑.๔ มีบุคคล/กลุ่มบุคคลในระดับพื้นที่ที่ทำหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชน และส่งเสริมสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน[๑๒]	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A	๒) ส่งเสริมสถาบันการศึกษาทุกระดับ ให้มีการบูรณาการเรื่องพลเมืองสร้างสรรค์ในหลักสูตรและมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ๓) ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM Education) และเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ สำหรับเด็กและเยาวชน ๔) ส่งเสริมบทบาทสถาบันการศึกษาในการจัดให้มีพื้นที่เรียนรู้และการบริการที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน	- การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน (พม.) - โครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก (คู่มือคุ้มครองเด็กของโรงเรียน) (พม.) - การจัดทำโครงการ/กิจกรรมการปกป้องคุ้มครองเด็ก โดย อปท. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานแก่บุคคล/กลุ่มบุคคลในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน (พม.) - การจัดเวทีเสวนา/อบรมให้ความรู้/เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับระบบการคุ้มครองเด็ก (พม.)	
	๒.๑.๕ มีระบบสนับสนุนบุคคล/กลุ่มบุคคลในระดับพื้นที่ที่ทำหน้าที่ในการปกป้อง คุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชน[๑๓]	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A			

๑๒ โดยในแต่ละจังหวัดจะวัดเป้าหมายการดำเนินงานเป็นระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. การริเริ่ม สร้างสรรค์ ตั้งต้นดำเนินการ ๒. เกิด/ได้ผลผลิต/ผลลัพธ์จากการริเริ่มดำเนินการ ๓. มีจำนวนโครงการ/กิจกรรม ๔. กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ และ ๕. หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง

๑๓ โดยในแต่ละจังหวัดจะวัดเป้าหมายการดำเนินงานเป็นระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. การริเริ่ม สร้างสรรค์ ตั้งต้นดำเนินการ ๒. เกิด/ได้ผลผลิต/ผลลัพธ์จากการริเริ่มดำเนินการ ๓. มีจำนวนโครงการ/กิจกรรม ๔. กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ และ ๕. หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
								<u>มาตรการ ๒.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน</u> ๑) ส่งเสริมให้มีกลไกเข้าถึงเด็ก เยาวชน และครอบครัวในการรับบริการจากรัฐ ๒) เสริมพลังให้ครอบครัวและชุมชน เข้าใจบทบาทหน้าที่และมีศักยภาพในการทำหน้าที่ปกป้อง คุ้มครอง ส่งเสริมศักยภาพของเด็กและเยาวชน รวมทั้งส่งเสริมสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดี ให้แก่เด็กและเยาวชน	- การเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาเด็กและเยาวชน	หลัก : พม. มท. (อปท.) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน) องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน สนับสนุน : ศธ. สสส. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สถาบันการศึกษา สภาเด็กและเยาวชน
เป้าประสงค์ ๒.๒ มีพื้นที่และสื่อสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนทั้งในออนไลน์และออฟไลน์	๒.๒.๑ ร้อยละของสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว	✓	✓	✓	✓	✓		**<u>มาตรการ ๒.๕ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกด้านสื่อให้มีความปลอดภัยและสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน</u>** ๑) ส่งเสริมสื่อมวลชนให้มีความรู้ ความเข้าใจและไม่ละเมิดสิทธิเด็ก ๒) สนับสนุน พัฒนา ขยาย และเชื่อมโยงผู้ผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน	- โครงการพัฒนาระบบเฝ้าระวังภัยออนไลน์ - โครงการ ASEAN Cyber Kids Camp (ดศ.) - โครงการ Adapted Teacher (สพฐ.) - โครงการสร้างลูกเสือบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Cyber Scout) (ดศ.) - โครงการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ในกลุ่มเป้าหมาย (พม.)	หลัก : วธ. (สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ นร. (กรมประชาสัมพันธ์) ดศ. พม. องค์การกระจายเสียงและ
	- ระดับความสำเร็จของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้านการรู้เท่าทันสื่อสำหรับเด็กและเยาวชน ในระบบการศึกษา การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	- ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมเครือข่ายของเด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และแก้ไขสื่อเพิ่มขึ้น	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A	๓) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสื่อทุกประเภทในสังคมเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน ๔) จัดให้มีกลไกกำกับติดตามการดำเนินงาน การประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน	- โครงการสนับสนุนเครือข่ายเด็กและเยาวชนผลิตสื่อสร้างสรรค์ (พม.) - โครงการการสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากสื่อออนไลน์ (ดศ.) - โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์และพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชนให้แก่ อปท. (มท.)	แพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย สนับสนุน : ศธ. สธ. รง. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สภาเด็กและเยาวชน สถาบันการศึกษา
	- ระดับความสำเร็จของการพัฒนา ส่งเสริมสร้างพื้นที่สาธารณะ โรงเรียน ร้านเกม และชุมชนที่เป็นพื้นที่การเรียนรู้ด้านสื่อออนไลน์อย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A			
	๒.๒.๒ จำนวนพื้นที่เรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน โดยเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม	✓	✓	✓	✓	✓		**<u>มาตรการ ๒.๖ ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดพื้นที่เรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน</u>** ๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีมาตรการและกลไกในการรับฟังและการแสดงความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน	- การส่งเสริมสนับสนุนช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน - เวทีสิทธิเด็ก - สมัชชาเด็กและเยาวชน - Social Network - โปรแกรม U - Report - การส่งเสริมและสนับสนุน	หลัก : มท. (อปท.) พม. วธ. สภาเด็กและเยาวชน กทม. สนับสนุน : ศธ. สธ. รง. ภาคีเครือข่ายภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	- จำนวนจังหวัดที่มีกิจกรรมและพื้นที่เรียนรู้/พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน[๑๔]	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A	ตามสมควรแก่อายุและวุฒิภาวะของเด็กและเยาวชน ๒) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และขยายให้เกิดพื้นที่เรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน รวมทั้งทำหน้าที่ในการเผยแพร่กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน	การจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ - โครงการพัฒนาผู้นำชุมชนรุ่นใหม่สืบสานงานพัฒนาชุมชน (มท.) - โครงการเยาวชนอาสาสมัครเฝ้าระวัง (วธ.)	
	- ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมที่เกี่ยวกับพื้นที่เรียนรู้/พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน	กำหนดค่า X	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จาก ปี ๒๕๖๐	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จาก ปี ๒๕๖๐	N/A			

[๑๔] โดยในแต่ละจังหวัดจะวัดเป้าหมายการดำเนินงานเป็นระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. การริเริ่ม สร้างสรรค์ ตั้งต้นดำเนินการ ๒. เกิด/ได้ผลผลิต/ผลลัพธ์จากการริเริ่มดำเนินการ ๓. มีจำนวนโครงการ/กิจกรรม ๔. กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ และ ๕. หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๓.๑ รณรงค์ ส่งเสริมเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่สังคม เด็กและเยาวชน และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโลกทัศน์ของคนรุ่นใหม่ ความหมายขอบเขต และกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพและเป็นระบบ

มาตรการ ๓.๒ สร้างระบบการพัฒนาศักยภาพและการเสริมพลังเพื่อการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนโดยครอบคลุมทุกระดับและทุกมิติ

มาตรการ ๓.๓ สนับสนุนเด็กและเยาวชนในและนอกระบบการศึกษาให้รวมกลุ่ม และทำงานพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

มาตรการ ๓.๔ สร้างระบบการสนับสนุนทรัพยากรสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างเพียงพอ ต่อเนื่อง และทั่วถึง

มาตรการ ๓.๕ สร้างเสริมพลังและสถานะของเครือข่ายเด็กและเยาวชนให้เป็นศูนย์รวมและเป็นตัวแทนของกลุ่มเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาเท่าเทียมกับภาคส่วนอื่น ๆ รวมทั้งมีบทบาทระดับชาติ ภูมิภาค และสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ ๓.๖ กำหนดและสร้างความเข้มแข็งให้แก่หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา ทั้งในระดับประเทศและพื้นที่

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
เป้าประสงค์ ๓.๑ : ภาพลักษณ์ที่มีคุณค่าและทันสมัยของเด็กและเยาวชนและการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา	๓.๑.๑ ร้อยละของหน่วยงานในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมที่เข้าถึงข้อมูลที่ทำให้เข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนและโลกทัศน์ของคนรุ่นใหม่	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	**<u>มาตรการ ๓.๑ รณรงค์ส่งเสริมเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่สังคมเด็กและเยาวชน และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโลกทัศน์ของคนรุ่นใหม่ ความหมายขอบเขตและกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพและเป็นระบบ</u>** ๑) รณรงค์และส่งเสริมเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ ๒) ส่งเสริมสร้างแรงจูงใจ เพิ่มช่องทาง เพื่อสนับสนุนให้สื่อมีแนวทางและผลิตสื่อด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนผ่านสื่อกระแสหลักและกระแสรอง	- การส่งเสริมสนับสนุนช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน - โครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน - การรณรงค์ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในรูปแบบต่าง ๆ - การจัดทำแนวทางการผลิตสื่อด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน - โครงการพลังหนังสั้นพลังเพื่อการเปลี่ยนแปลง (วธ.) - โครงการวารสาร TEEN PLUS CULTURE (KID DEE) (วธ.)	หลัก : พม. ศธ. สธ. รง. มท. (อปท.) สนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน
	- จำนวนกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	๓.๑.๒ ร้อยละของสื่อที่ผลิตและช่องทางการรณรงค์ด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน โดยผ่านสื่อกระแสหลักและกระแสรอง	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	- จำนวนของรางวัลสำหรับสื่อที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	- จำนวนของทุนที่สนับสนุนการผลิตสื่อด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	๓) ส่งเสริมและบูรณาการหน่วยงานในการสื่อสาร เผยแพร่ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่สังคม เด็กและเยาวชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพและเป็นระบบ		
เป้าประสงค์ ๓.๒ : เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในฐานะผู้ขับเคลื่อนและดูแลชุมชนและสังคม ซึ่งเกิดจากการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นระบบ	๓.๒.๑ จำนวนหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในการมีส่วนร่วมที่ครอบคลุมระดับและมิติต่างๆ	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	**<u>มาตรการ ๓.๒ สร้างระบบการพัฒนาศักยภาพและการเสริมพลังเพื่อการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน โดยครอบคลุมทุกระดับและทุกมิติ</u>** ๑) เสริมสร้างศักยภาพให้เด็กและเยาวชนมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ตั้งแต่ระดับการร่วมคิด ร่วมออกแบบกิจกรรม ร่วมดำเนินการร่วมติดตามผล ไปจนถึงการมีส่วนร่วมใน	- การส่งเสริมสนับสนุนเด็กและเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหน่วยงานและสถานศึกษา - การอบรม ส่งเสริมทักษะและความรู้ ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม - โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและกลุ่มเป้าหมาย (ศธ.) - โครงการพัฒนาทักษะเด็กและเยาวชนด้านการคิดวิเคราะห์เพื่อการดำเนินชีวิตตามพอเพียง	หลัก : พม. ศธ. สธ. รง. มท. (อปท.) สนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน
	๓.๒.๒ จำนวนหน่วยงานที่จัดให้มีกระบวนการพัฒนาศักยภาพในการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	๓.๒.๓ จำนวนเด็กและเยาวชนที่ได้รับการเสริมพลังและการพัฒนาศักยภาพและทักษะสมัยใหม่จนตระหนักถึงบทบาทของตนเอง	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	ในการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อการมีส่วนร่วมในฐานะผู้นำในการขับเคลื่อนและดูแลชุมชนและสังคม และสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในมิติต่าง ๆ ได้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่คิดริเริ่ม ดำเนินการ ติดตามประเมินผล สื่อสารสาธารณะและต่อยอดขยายผล							การตัดสินใจทางนโยบายในลักษณะการเป็นหุ้นส่วน ๒) พัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนให้มีความเป็นพลเมืองสร้างสรรค์และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ๓) พัฒนาหลักสูตรในการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพและเป็นระบบ ๔) ส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการจัดให้มีกระบวนการพัฒนาศักยภาพการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน	- การพัฒนาศักยภาพโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ - กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ	
เป้าประสงค์ ๓.๓ : เด็กและเยาวชนรวมกลุ่มกันทั้งในและนอกระบบการศึกษา และได้รับการสนับสนุนให้ทำงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	๓.๓.๑ จำนวนกลุ่มเด็กและเยาวชนในและนอกระบบการศึกษาที่เกิดขึ้นใหม่และทำงานด้านพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่อง	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	**<u>มาตรการ ๓.๓ สนับสนุนเด็กและเยาวชนในและนอกระบบการศึกษาให้รวมกลุ่ม และทำงานพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง</u>**	- กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรืออาสาสมัคร - กิจกรรมค่ายอาสา - โครงการปาฏิหาริย์แห่งชีวิต (พม.)	หลัก : พม. ศธ. สธ. รง. มท. (อปท.) สนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาค

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	๓.๓.๒ จำนวนโครงการที่สถานศึกษาสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มนักศึกษาเพื่อทำงานพัฒนาชุมชนและสังคม	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	๑) สนับสนุน ขยาย และเชื่อมโยงเครือข่ายเด็กและเยาวชนให้มีบทบาทและกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอาสาพัฒนาชุมชนและสังคมทั้งในทุกระดับอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตั้งแต่ระดับการร่วมคิด ร่วมออกแบบกิจกรรม ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามผล ไปจนถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางนโยบายต่อการพัฒนาสังคม ในลักษณะการเป็นหุ้นส่วน ๒) ส่งเสริมบทบาทและกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเด็กและเยาวชนต่อการเฝ้าระวังสื่อที่ไม่ปลอดภัย และปัจจัยเสี่ยง อาทิ เหล้า บุหรี่ สารเสพติด การพนัน การติดเกม และการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ อาชญากรรม การล่อลวง การเข้าสู่ตลาดแรงงานในรูปแบบที่เลวร้ายและไม่เหมาะสม	- การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนรุ่นใหม่สืบสานงานพัฒนาชุมชน (มท.) - การส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์อาสาสมัครในรูปแบบต่าง ๆ - การสนับสนุนให้มีการจัดตั้งเครือข่ายเด็กและเยาวชน	วิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน
	๓.๓.๓ จำนวนโครงการที่หน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม และภาคธุรกิจที่มีแนวทางการสนับสนุนการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชนเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	๓.๓.๔ จำนวนข้อเสนอเชิงนโยบายที่เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมทางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในทุกระดับ	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
								๓) ส่งเสริมให้สถานศึกษาสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนเกิดการรวมกลุ่มทำกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม ๔) ส่งเสริม สนับสนุนและขยายความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการเพื่อกำหนดแนวทางการสนับสนุนการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชนเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง		
เป้าประสงค์ ๓.๔ : กลุ่มเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มมีโอกาสได้รับการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างมีคุณภาพมีพลังและต่อเนื่อง	๓.๔.๑ มีรูปแบบการสนับสนุนทรัพยากรสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนในรูปแบบขั้นบันได ตั้งแต่การสนับสนุนกิจกรรมอย่างง่าย โครงการขนาดเล็ก โครงการขนาดใหญ่ และโครงการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็น	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A	**<u>มาตรการ ๓.๔ สร้างระบบการสนับสนุนทรัพยากรสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างเพียงพอ ต่อเนื่อง และทั่วถึง</u>** ส่งเสริมความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการในการกำหนดรูปแบบการ	- การจัดทำแนวทางและรูปแบบการสนับสนุนทรัพยากร แผน นโยบาย และงบประมาณสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชน - การส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งเครือข่ายเด็กและเยาวชน - การสนับสนุนให้มีการจัดตั้งเครือข่ายเด็กและเยาวชน	หลัก : พม. ศธ. สธ. รง. มท. (อปท.) สนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	แนวทางสำหรับหน่วยงานที่ให้ความสนับสนุน							สนับสนุนทรัพยากร แผนนโยบาย และงบประมาณสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนในรูปแบบขั้นบันได ตั้งแต่การสนับสนุนกิจกรรมอย่างง่าย โครงการขนาดเล็ก โครงการขนาดใหญ่ และโครงการพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชน		
	๓.๔.๒ จำนวนของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคสังคม องค์กรภาคธุรกิจที่มีแผน นโยบาย และงบประมาณสนับสนุนให้กลุ่มเด็กและเยาวชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคม	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	๓.๔.๓ ร้อยละของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ระดับพื้นที่จนถึงระดับประเทศที่ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรในรูปแบบขั้นบันไดเพื่อทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จาก ปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จาก ปี ๒๕๖๐	N/A			
เป้าประสงค์ ๓.๕ : เครือข่ายเด็กและเยาวชนเป็นหนึ่งในเบญจภาคีเพื่อการพัฒนา และ	๓.๕.๑ แนวทางและกิจกรรมการพัฒนาที่มีศักยภาพอย่างเหมาะสมเพื่อให้เครือข่ายเด็กและเยาวชน และสภาเด็กและเยาวชนเป็น	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A	**<u>มาตรการ ๓.๕ สร้างเสริมพลังและสถานะของเครือข่ายเด็กและเยาวชนให้เป็นศูนย์รวม และเป็นตัวแทนของกลุ่มเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา</u>**	- การส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายเด็กและเยาวชนดำเนินการกิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม - การส่งเสริมสนับสนุนช่องทางการรับฟังความ	หลัก : พม. ศธ. สธ. รง. มท. (อปท.) สนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาค

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
เป็นตัวแทนในเวทีระดับชาติ ภูมิภาค และสากลอย่างมีประสิทธิภาพ	ภาคส่วนหนึ่งในเบญจภาคีเพื่อการพัฒนาสังคม[๑๕]							**<u>เท่าเทียมกับภาคส่วนอื่น ๆ รวมทั้งมีบทบาท ระดับชาติ ภูมิภาคและสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ</u>** ๑) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเศรษฐกิจ และภาควิชาการให้เกิดนวัตกรรมรูปแบบ แนวทาง และกิจกรรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเด็กและเยาวชน ๒) สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทุกระดับในลักษณะการเป็นภาคีหุ้นส่วนตั้งแต่ระดับการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามประเมินผล	คิดเห็นของเด็กและเยาวชน เวทีสิทธิเด็ก - สมัชชาเด็กและเยาวชน - Social Network - โปรแกรม U - Report - การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ - โครงการพัฒนาผู้นำชุมชนรุ่นใหม่สืบสานงานพัฒนาชุมชน (มท.) - การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกระดับในลักษณะการเป็นภาคีหุ้นส่วนตั้งแต่ระดับการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามประเมินผล	วิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน
	๓.๕.๒ จำนวนหน่วยงานที่มีตัวแทนของเครือข่ายเด็กและเยาวชนเข้าร่วมในคณะกรรมการและจัดเวทีนำเสนอข้อมูลความคิดเห็นเพื่อผลักดันระดับนโยบายและนำไปสู่การปฏิบัติ[๑๖]	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A			

[๑๕] โดยในแต่ละจังหวัดจะวัดเป้าหมายการดำเนินงานเป็นระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. การริเริ่ม สร้างสรรค์ ตั้งต้นดำเนินการ ๒. เกิด/ได้ผลผลิต/ผลลัพธ์จากการริเริ่มดำเนินการ ๓. มีจำนวนโครงการ/กิจกรรม ๔. กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ และ ๕. หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง

[๑๖] โดยในแต่ละจังหวัดจะวัดเป้าหมายการดำเนินงานเป็นระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. การริเริ่ม สร้างสรรค์ ตั้งต้นดำเนินการ ๒. เกิด/ได้ผลผลิต/ผลลัพธ์จากการริเริ่มดำเนินการ ๓. มีจำนวนโครงการ/กิจกรรม ๔. กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ และ ๕. หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	๓.๕.๓ จำนวนข้อเสนอแนะจากเครือข่ายเด็กและเยาวชนที่ได้รับการบรรจุไว้ในแผนงานโครงการและนโยบายของรัฐ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	๓) กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนส่งเสริม สนับสนุน และเสริมพลังให้เด็กและเยาวชนมีบทบาทนำในคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาคและสากล ๔) มีการสนับสนุนเตรียมความพร้อมของผู้แทนกลุ่มเด็กและเยาวชนและหน่วยงานภาครัฐให้มีความพร้อมในระดับสากล		
	๓.๕.๔ ผู้แทนเครือข่ายเด็กและเยาวชนมีบทบาทนำในคณะกรรมการเยาวชนระดับภูมิภาคและสากล	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A			
	๓.๕.๕ ผู้แทนเครือข่ายเด็กและเยาวชนมีบทบาท และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของคณะกรรมการเยาวชนระดับภูมิภาคและสากลอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	๑ ครั้ง	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
เป้าประสงค์ ๓.๖ : มีกลไกหลักในระดับชาติและพื้นที่เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานตามระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๖.๑ มีหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A	**<u>มาตรการ ๓.๖ กำหนดและสร้างความเข้มแข็งให้แก่หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา ทั้งในระดับประเทศและพื้นที่</u>** ๑) กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับประเทศและพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในการจัดทำระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาสังคม รวมทั้ง กำกับ ติดตาม ประเมินผลสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ	- การส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มเด็กและเยาวชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาสังคม - การจัดทำแผน มาตรการ กิจกรรมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในทุกมิติ - การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ - การสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับ	หลัก : พม. ศธ. สธ. รง. มท. (อปท.) สนับสนุน : ภาคสังคม ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ เครือข่ายเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน
	๓.๖.๒ จำนวนองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในการส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่และมีแผนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งมีผู้แทนเด็กและเยาวชนอยู่ในคณะกรรมการ[๑๗]	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A			

[๑๗] โดยในแต่ละจังหวัดจะวัดเป้าหมายการดำเนินงานเป็นระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. การริเริ่ม สร้างสรรค์ ตั้งต้นดำเนินการ ๒. เกิด/ได้ผลผลิต/ผลลัพธ์จากการริเริ่มดำเนินการ ๓. มีจำนวนโครงการ/กิจกรรม ๔. กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ และ ๕. หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	๓.๖.๓ จำนวนสภาเด็กและเยาวชนในระดับต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนให้เป็นแกนนำในการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม[๑๘]	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A	๒) กำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบเพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในระดับสากล ๓) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากร และหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยตรงในการส่งเสริม สนับสนุน กลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ รวมทั้งจัดทำแผน มาตรการ กิจกรรม และสนับสนุนงบประมาณในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในทุกมิติอย่างเป็นรูปธรรม		

[๑๘] โดยในแต่ละจังหวัดจะวัดเป้าหมายการดำเนินงานเป็นระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. การริเริ่ม สร้างสรรค์ ตั้งต้นดำเนินการ ๒. เกิด/ได้ผลผลิต/ผลลัพธ์จากการริเริ่มดำเนินการ ๓. มีจำนวนโครงการ/กิจกรรม ๔. กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ และ ๕. หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
								๔) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริม สนับสนุน และเสริมพลังให้เด็กและเยาวชน เครือข่ายเด็กและเยาวชน และสภาเด็กและเยาวชนมีบทบาทในคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกระดับตลอดจนเป็นภาคีร่วมตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามประเมินผลในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม		

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมบทบาทและระดมความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๔.๑ ส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๔.๒ ส่งเสริมบทบาทองค์กรภาคธุรกิจและธุรกิจเพื่อสังคมในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๔.๓ ระดมความร่วมมือทุกภาคส่วน มุ่งสู่การพัฒนานโยบายและการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
การขับเคลื่อนงานด้านเด็กและเยาวชนในทุกระดับ ตั้งแต่ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยร่วมกันขับเคลื่อนในลักษณะการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายที่ประกอบด้วยองค์กรภาครัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรภาคเอกชน องค์กรภาคธุรกิจ และองค์กรเด็กและเยาวชน เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่การพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง	๔.๑ มีคณะทำงานร่วม (Task Force) เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศ ที่ประกอบด้วยองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์ภาคประชาสังคม องค์กรภาคเอกชน องค์กรภาคธุรกิจ และองค์กรเด็กและเยาวชน[๑๙]	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A	**<u>มาตรการ ๔.๑ ส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาเด็กและเยาวชน</u>** ๑) ส่งเสริม และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ๒) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการพัฒนาศักยภาพที่เหมาะสมตามช่วงวัย รวมทั้งการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาสังคม	- การส่งเสริม สนับสนุนในจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติในรูปแบบต่าง ๆ - กิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่น - การส่งเสริมความร่วมมือในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน - การบรรจุกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในแผนปฏิบัติการ (Action Plan) - การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน (พม.)	หลัก : มท. พม. ศธ. สนับสนุน : สธ. วธ. รง. สสส. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน สถาบันการศึกษา สภาเด็กและเยาวชน
	๔.๒ คณะทำงานร่วมในทุกระดับมีแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ประกอบด้วยโครงการกิจกรรม และการติดตามประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓				

[๑๙] โดยในแต่ละจังหวัดจะวัดเป้าหมายการดำเนินงานเป็นระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. การริเริ่ม สร้างสรรค์ ตั้งต้นดำเนินการ ๒. เกิด/ได้ผลผลิต/ผลลัพธ์จากการริเริ่มดำเนินการ ๓. มีจำนวนโครงการ/กิจกรรม ๔. กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ และ ๕. หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	- ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ประกอบด้วยโครงการ กิจกรรม และการติดตามประเมินผล	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A	๓) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นกลไกเชื่อมประสานเชิงพื้นที่กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกในการแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัย และการเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงในพื้นที่ที่อาจส่งผลเชิงลบต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน	- การจัดทำโครงการ/กิจกรรมการปกป้องคุ้มครองเด็ก โดย อปท. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานแก่บุคคล/กลุ่มบุคคลในการปกป้องคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน (พม.) - การจัดเวทีเสวนา/อบรมให้ความรู้/เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับระบบการคุ้มครองเด็ก (พม.)	
	๔.๓ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน มีการบูรณาการการทำงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ	✓	✓	✓	✓	✓		**<u>มาตรการ ๔.๒ ส่งเสริมบทบาทองค์กรภาคธุรกิจและธุรกิจเพื่อสังคมในการพัฒนาเด็กและเยาวชน</u>** ๑) ส่งเสริมให้องค์กรภาคธุรกิจดำเนินกิจการเพื่อสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ทั้งที่เป็นลักษณะการดำเนินกิจการที่คำนึงถึงผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน มุ่งสู่การพัฒนาเชิงสังคมในวิถีของการสร้างคุณค่าทางธุรกิจ (Creating Shared Value: CSV) และการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในรูปแบบ ต่าง ๆ	- การสนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนขององค์กรภาคธุรกิจและธุรกิจ และภาคส่วนต่าง ๆ - การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานความร่วมมือกิจการเพื่อสังคมของภาคส่วนต่าง ๆ	หลัก : พณ. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อก. พม. สนับสนุน : ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน
	- ระดับความสำเร็จของการบูรณาการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
								๒) ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานความร่วมมือกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise : SE) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการแก้ไขปัญหา และพัฒนาเด็กและเยาวชน		
	๔.๔ มีนโยบาย/รูปแบบการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน	✓	✓	✓	✓	✓		**<u>มาตรการ ๔.๓ ระดมความร่วมมือทุกภาคส่วน มุ่งสู่การพัฒนานโยบาย และการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ</u>** ๑) ส่งเสริมประสิทธิภาพกลไกทางการในการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ได้แก่ สมัชชาการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ สมัชชาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ เวทีสิทธิเด็ก และสภาเด็กและเยาวชน ๒) ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ	- การจัดทำแนวทางการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน - สมัชชาการพัฒนาเด็กและเยาวชน - เวทีสิทธิเด็ก - กิจกรรมสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ	หลัก : พม. ยธ. มท. (อปท.) วธ. ศธ. ภาคีเครือข่ายภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สนับสนุน : กค. สธ. ดศ. สสส. องค์กรเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน
	- ระดับความสำเร็จของการจัดทำนโยบาย/รูปแบบการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
								๓) สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน ร่วมกันระดมทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน อาทิ งบประมาณ กำลังคน องค์ความรู้ ฯลฯ เพื่อนำไปสู่การพัฒนานโยบายและรูปแบบการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศในรูปแบบที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบท		

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๕.๑ พัฒนาศักยภาพและเสริมพลังบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งจัดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะและการสนับสนุนบุคลากรของหน่วยงานด้านเด็กและเยาวชน ให้มีศักยภาพในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

มาตรการ ๕.๒ พัฒนาประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในมิติต่าง ๆ และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๕.๓ พัฒนาประสิทธิภาพของกฎหมายและมาตรการด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรการ ๕.๔ ค้นหานวัตกรรมด้านการจัดการความรู้ การติดตามประเมินผล และการวิจัยสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งสร้างต้นแบบการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
เป้าประสงค์ ๕.๑ : บุคลากรผู้ทำงานด้านเด็กและเยาวชนมีทักษะและศักยภาพสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ในกระบวนการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๕.๑.๑ จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง และสามารถส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มเด็กและเยาวชนให้ทำงานพัฒนาชุมชนและสังคมได้อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	**<u>มาตรการ ๕.๑ พัฒนาศักยภาพและเสริมพลังบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งจัดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะและการสนับสนุนบุคลากรของหน่วยงานด้านเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา</u>** ๑) พัฒนาศักยภาพและเสริมพลังบุคลากรด้านเด็กและเยาวชน โดยยกระดับขีดความสามารถ การเสริมสร้าง ทักษะและการเติมเต็มศักยภาพของบุคลากรให้ทันกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกผ่านกระบวนการประเมินความต้องการ (Need Assessment) ของบุคลากรที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชน ๒) จัดระบบสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ให้แก่บุคลากรที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่เหมาะสม	- โครงการการพัฒนาศักยภาพบุคลากร กลุ่มเป้าหมาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การจัดทำหลักสูตรด้านเด็กและเยาวชน - การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะและการสนับสนุนบุคลากรของหน่วยงานด้านเด็กและเยาวชน - การสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาพี่เลี้ยงของสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ	หลัก : พม. มท. (อปท.) ศธ. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว สถาบันการศึกษา สนับสนุน : สธ. วธ. สสส. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) องค์กรภาคประชาสังคม องค์เด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน
	๕.๑.๒ ร้อยละบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพประกอบด้วย	✓	✓	✓	✓	✓				
	- ระดับความสำเร็จของการพัฒนาหลักสูตรพื้นฐานด้านเด็กและเยาวชนให้กับบุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรมของโครงการ	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A			
	- ร้อยละของการเข้าร่วมและผ่านเกณฑ์การทดสอบตามที่หลักสูตรพื้นฐานด้านเด็กและเยาวชน	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	- ร้อยละของแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีศักยภาพในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	๓) สร้างแรงจูงใจการสนับสนุนหลักประกันความมั่นคงทางอาชีพ ความก้าวหน้าทางการงานของบุคลากร ๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกระบวนการพัฒนาสมรรถนะและการสนับสนุนบุคลากรของหน่วยงานด้านเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา ๕) สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาพี่เลี้ยงของสภาเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพและมีบทบาทสำคัญในการหนุนเสริมสภาเด็กและเยาวชนให้สามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์รวม และตัวแทนของกลุ่มเด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริง		
	๕.๑.๓ จำนวนพี่เลี้ยงของสภาเด็กและเยาวชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีบทบาทที่สำคัญในการหนุนเสริมสภาเด็กและเยาวชนให้สามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์รวม และตัวแทนของกลุ่มเด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริง	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	๕.๑.๔ จำนวนบุคลากรของหน่วยงานหลักด้านเด็กและเยาวชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถเป็นแกนนำในการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งระดับประเทศภูมิภาค และสากล เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
เป้าประสงค์ ๕.๒: การบูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชน และมีระบบศูนย์ข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	๕.๒.๑ มีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชนในมิติต่าง ๆ ที่บูรณาการเชื่อมโยงกัน มีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา และเข้าถึงได้สะดวก	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A	**<u>มาตรการ ๕.๒ พัฒนาประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในมิติต่าง ๆ และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน</u>** ๑) รวบรวมองค์ความรู้และเครื่องมือในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในมิติต่าง ๆ จำแนก จัดหมวดหมู่ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพ และบูรณาการ โดยการเชื่อมโยงกัน มีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา และเข้าถึงได้สะดวก ระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานระดับพื้นที่ ภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามประเมินผล และการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานที่	- การจัดทำองค์ความรู้และเครื่องมือในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในมิติต่าง ๆ - การจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชนที่ในระดับพื้นที่ - การส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม	หลัก : พม. ศธ. สำนักงานสถิติแห่งชาติ มท. (อปท.) ดศ. สนับสนุน : องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน สถาบันการศึกษา
	๕.๒.๒ มีเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน โดยสภาเด็กและเยาวชนเป็นแกนนำ[๒๐]	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	๗๗ จว.	N/A			

[๒๐] โดยในแต่ละจังหวัดจะวัดเป้าหมายการดำเนินงานเป็นระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. การริเริ่ม สร้างสรรค์ ตั้งต้นดำเนินการ ๒. เกิด/ได้ผลผลิต/ผลลัพธ์จากการริเริ่มดำเนินการ ๓. มีจำนวนโครงการ/กิจกรรม ๔. กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ และ ๕. หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
								เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ทันต่อสถานการณ์ ๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ รวมทั้งค้นหานวัตกรรมและสร้างต้นแบบด้านการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนาชุมชนและสังคม เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนงานในระดับนโยบายและปฏิบัติการ		
เป้าประสงค์ ๕.๓ : ระบบและกระบวนการบริหารจัดการในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพ และเป็นสิ่งใหม่ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม	๕.๓.๑ จำนวนมาตรการ/กฎหมายที่ได้รับการปรับปรุง ประกอบด้วย	✓	✓	✓	✓	✓		**<u>มาตรการ ๕.๓ พัฒนาประสิทธิภาพของกฎหมายและมาตรการด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน</u>** ๑) ปรับปรุงกฎหมายด้านการปกป้อง คุ้มครอง และพัฒนาเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ให้มีความเหมาะสมและทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม ๒) บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อปกป้อง คุ้มครอง และพัฒนาเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ	- การปรับปรุงกฎหมายด้านการปกป้อง คุ้มครอง และพัฒนาเด็กและเยาวชน - การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมายด้านการปกป้อง คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน - การพัฒนาระบบการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การค้ามนุษย์ และการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย	หลัก : ยธ. พม. รง. ศธ. สธ. มท. (อปท.) สนับสนุน : ภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน ภาคเอกชน สมาคม
	- ระดับความสำเร็จของการจัดทำมาตรการด้านเด็กและเยาวชน โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A			
	- ระดับความสำเร็จของการปรับปรุงกฎหมายด้านเด็กและเยาวชน	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการ	N/A			

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
					ของโครงการ	ดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง		๓) สนับสนุนการเผยแพร่และให้ความรู้ด้านกฎหมายในการปกป้อง คุ้มครอง และพัฒนาแก่องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป ๔) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การค้ามนุษย์และการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย รวมไปถึงการสนับสนุนให้เอกชนจัดตั้งสถานอบรมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดหรือผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมาย เพื่อเป็นทางเลือกในการพัฒนารูปแบบการจัดการพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน	- การจัดทำแนวทางและพัฒนารูปแบบการจัดการพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน	
	๕.๓.๒ มีกลไกการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเด็กและเยาวชนแบบมีส่วนร่วม ทั้งการประเมินผลภายในและภายนอกที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย	✓	✓	✓	✓	✓		**<u>มาตรการ ๕.๔ ค้นหานวัตกรรมด้านการจัดการความรู้ การติดตามประเมินผล และการวิจัยสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งสร้างต้นแบบการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในกระบวนการพัฒนา</u>**	- การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้/นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน - การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านเด็กและเยาวชนในรูปแบบต่าง ๆ	หลัก : พม. ศธ. มท. (อปท.) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว สถาบันการศึกษา สนับสนุน : สธ. วธ. ดศ. สสส. สำนักงาน

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	- ร้อยละของจังหวัด/ท้องถิ่นที่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ทำหน้าที่เป็นกลไกการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเด็กและเยาวชนแบบมีส่วนร่วม	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A	๑) สร้างและการจัดการความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน อาทิ การแลกเปลี่ยนความรู้จากปฏิบัติการ (Knowledge Sharing) การสรุปบทเรียนการทำงานเพื่อพัฒนากระบวนการทำงานในอนาคตร่วมกัน (Lessons-Learnt Synthesis) การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน การนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน และสื่อสาร เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒) พัฒนากลไกการติดตามประเมินผลแบบมีส่วนร่วมและมาตรฐานตัวชี้วัดด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ทั้งการประเมินผลภายในและภายนอก การติดตามมติและข้อเสนอแนะจากการประชุมของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กยช.) และคณะอนุกรรมการฯ ทุกคณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- การสนับสนุนบุคคล/กลุ่มบุคคล ที่ทำหน้าที่เป็นกลไกการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเด็กและเยาวชนแบบมีส่วนร่วม - การพัฒนากลไกการติดตามประเมินผลแบบมีส่วนร่วม - การจัดทำมาตรฐานตัวชี้วัดด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน	บริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชน
	- มีระบบสนับสนุนการทำงานสำหรับบุคคล/กลุ่มบุคคล ที่ทำหน้าที่เป็นกลไกการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเด็กและเยาวชนแบบมีส่วนร่วม	กำหนดค่า X	-	X + ร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๐	-	X + ร้อยละ ๒๐ จากปี ๒๕๖๐	N/A			
	- ระดับความสำเร็จของการกำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเด็กและเยาวชนแบบมีส่วนร่วม ทั้งการประเมินผล ภายในและภายนอกที่มีประสิทธิภาพ	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A			
	๕.๓.๓ มีองค์ความรู้/นวัตกรรมใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน	✓	✓	✓	✓	✓				

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย					ผลงาน/ Baselines	มาตรการ/กิจกรรมหลัก	ตัวอย่างโครงการ/ กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔				
	- ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมการนำผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง และสื่อสาร เผยแพร่ต่อสาธารณชน	เริ่มพัฒนากระบวนการนำเข้า	เกิดผลผลิตจากกระบวนการ	เกิดโครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจคุณภาพของโครงการ	หลังจากสิ้นสุดโครงการมีการดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง	N/A	๓) เสนอรายงานการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาทุกปี		

รายชื่อและอักษรย่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :

	รายชื่อหน่วยงาน	อักษรย่อ
๑	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	พม.
	๑.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	สป.พม.
	๑.๒ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	พส.
	๑.๓ กรมกิจการเด็กและเยาวชน	ดย.
	๑.๔ กรมกิจการผู้สูงอายุ	ผส.
	๑.๕ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	สค.
	๑.๖ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	พก.
	๑.๗ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด	พมจ.
๒	กระทรวงวัฒนธรรม	วธ.
	๒.๑ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	สวธ.
	๒.๒ กรมการศาสนา	ศน.
๓	กระทรวงศึกษาธิการ	ศธ.
	๓.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สพฐ.
	๓.๒ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	กศน.
	• สถาบันส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้	สพร.
	๓.๓ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	สกอ.
	๓.๔ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	สอศ.
	๓.๕ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	สกศ.
๔	กระทรวงมหาดไทย	มท.
	๔.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	สป.มท.
	๔.๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	สถ.
	๔.๓ กรมการปกครอง	ปค.
	๔.๔ กรมพัฒนาชุมชน	พช.

	รายชื่อหน่วยงาน	อักษรย่อ
	๔.๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัด	อบจ.
	๔.๗ องค์การบริหารส่วนตำบล	อบต.
๕	กระทรวงสาธารณสุข	สธ.
	๕.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	สป.สธ.
	๕.๒ กรมสุขภาพจิต	-
	๕.๓ กรมควบคุมโรค	-
	๕.๔ กรมอนามัย	-
	๕.๕ กรมการแพทย์	-
	๕.๖ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	-
๖.	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ดศ.
	๖.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	สป.ดศ.
	๖.๒ สำนักงานสถิติแห่งชาติ	สสช.
	๖.๓ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)	สพธอ.
	๖.๔ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล	-
๗.	กระทรวงการคลัง	กค.
	๗.๑ กรมสรรพากร	-
๘.	กระทรวงพาณิชย์	พณ.
	๘.๑ กรมทรัพย์สินทางปัญญา	DIP
๙.	สำนักนายกรัฐมนตรี	นร.
	๙.๑ กรมประชาสัมพันธ์	กปส.
๑๐	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กก.
๑๑	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กษ.
๑๒	กระทรวงยุติธรรม	ยธ.
๑๓	กระทรวงแรงงาน	รง.
๑๔	กระทรวงกลาโหม	กห.
๑๕	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ทส.

	รายชื่อหน่วยงาน	อักษรย่อ
๑๖	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	สตช.
๑๗	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย	กสทช.
๑๘	กรุงเทพมหานคร	กทม.
๑๙	สำนักงบประมาณ	สงป.
๒๐	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	สศช.
๒๑	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ	สสส.
๒๒	สำนักงานบริหารการพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)	สบร./OKMD
๒๓	สำนักงานอุทยานการเรียนรู้	สอร./TK Park
๒๔	ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ตลท.
๒๕	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	สสวท.
๒๖	สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว	-
๒๗	สภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชน ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	สอ.ดย.
๒๘	สภาเด็กและเยาวชน	สดย.

ภาคผนวก ข

คำสั่ง

คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
ที่ ๑๔/๒๕๕๘
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน

เพื่อให้การจัดทำและพัฒนามาตรการด้านเด็กและเยาวชนมีความคล่องตัวและเชื่อมโยงในทุกมิติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ จึงยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	อนุกรรมการที่ปรึกษา
๑.๒	นางศรีศักดิ์ ไทยอารี	อนุกรรมการที่ปรึกษา
๑.๓	นางสีน้อย เกษมสันต์ ณ อยุธยา	อนุกรรมการที่ปรึกษา
๑.๔	อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน	ประธานอนุกรรมการ
๑.๕	รองอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๙	ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๑.๑๓	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	อนุกรรมการ
๑.๑๔	ผู้แทนกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	อนุกรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
๑.๑๖	ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๑๗	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑.๑๘	ผู้แทนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	อนุกรรมการ
๑.๑๙	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเด็ก กรมกิจการเด็กและเยาวชน	อนุกรรมการ

/๑.๒๐ ผู้เชี่ยวชาญ ...

๑.๒๐ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเยาวชน กรมกิจการเด็กและเยาวชน	อนุกรรมการ
๑.๒๑ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมกิจการเด็กและเยาวชน	อนุกรรมการ
๑.๒๒ ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	อนุกรรมการ
๑.๒๓ ผู้แทนสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ
๑.๒๔ นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๕ นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๖ นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๗ ประธานสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๘ ประธานสภานักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๑.๒๙ ผู้แทนสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	อนุกรรมการ
๑.๓๐ ผู้แทนคณะทำงานด้านเด็ก	อนุกรรมการ
๑.๓๑ เจ้าหน้าที่กรมกิจการเด็กและเยาวชน ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑.๓๒ เจ้าหน้าที่กรมกิจการเด็กและเยาวชน ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ และสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการจัดสมัชชาการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ อย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน ทบทวนกลไกและกระบวนการทำงาน พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะและทัศนคติในการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ

๒.๒ กำหนดกรอบแนวทางและจัดกระบวนการในการจัดทำและติดตามประเมินผลนโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

๒.๓ สนับสนุนและประสานให้เกิดการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ และนโยบายสาธารณะเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติ

๒.๔ รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร

๒.๖ ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายยงยุทธ ยุทธวงศ์)
รองนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
ที่ ๙ /๒๕๕๙
เรื่อง ปรับปรุงอำนาจหน้าที่คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน

เพื่อให้การจัดทำและพัฒนามาตรการด้านเด็กและเยาวชนมีความคล่องตัวและเชื่อมโยงในทุกมิติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ จึงยกเลิกอำนาจหน้าที่คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ที่ ๑๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดกรอบแนวทางและจัดกระบวนการในการจัดทำและติดตามประเมินผลนโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

๒. สนับสนุนและประสานให้เกิดการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ และนโยบายสาธารณะเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติ

๓. รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

๔. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร

๕. ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเรือเอก

(ณรงค์ พิพัฒนาศัย)
รองนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

ภาคผนวก ค

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๕๑๕/๗๒๖๑๓ ลว. ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒

พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ที่ นร ๐๕๐๕/๓๒๖๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

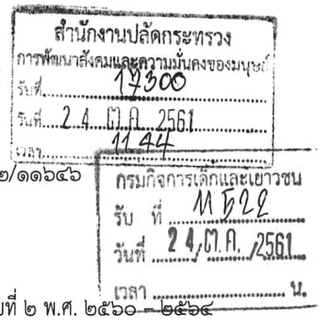

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๓๐๒/๑๑๖๔๖ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกระทรวงสาธารณสุข ได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ ทั้งนี้ ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กและเยาวชนโดยตรงด้วย เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการใช้ความรุนแรงและกระทำทารุณต่อเด็กและเยาวชน ปัญหาการสร้างทัศนคติ ค่านิยม และชุดความคิดที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

๒. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ที่ พม ๐๑๐๑/๓๙๓๗
- ปพม. พิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)
ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

พล.อ.
(อนันตพร กาญจนรัตน์)
รมว.พม.
๒๙ ต.ค. ๖๑

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๓ (สุกัญญา) ๑๕๓๒ (ลักขณา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

มอบ คย.ดำเนินการ

(นายปรเมธี วิมลศิริ)
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒๔ ต.ค. ๒๕๖๑

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ให้ทราบ ดังนี้

---

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กห ๐๒๐๗/๑๐๔๒๙ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๑
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๐๐๒/๑๔๔๒ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๒๐๓/๕๐๑๔ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๒๒๒๐ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๒๐๘.๒/๔๑๙๘ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๓/๑๗๕๓๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๖๐๙๗/๔๖๓๗ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๒๐๑.๒/๒๘๔๒ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑
๙. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ที่ วธ ๐๒๐๘/๓๗๙๘ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑
๑๐. สำเนาหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด่วนที่สุด ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/๗๕๐๕ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑
๑๑. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๙๒๓.๐๔/๓๗๘๒ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด
ที่ กห ๐๒๐๗/๙๐๔๒๙

กระทรวงกลาโหม
ถนนสนามไชย กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง เสนอความเห็น เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงกลาโหมเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ รายละเอียดตามอ้างถึง นั้น

กระทรวงกลาโหมพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ฯ เป็นแนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัยให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพ อีกทั้งเป็นการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมเพื่อมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการให้บริการทางสังคมอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะด้านการศึกษาและสาธารณสุข อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงของประชากรซึ่งถือเป็นรากฐานของประเทศ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติได้อย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น กระทรวงกลาโหม จึงเห็นชอบตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก ประวิตร

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
สำนักนโยบายและแผนกลาโหม
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๙๒๖๗

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๖ ต.ค. ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๐๐๒/๑๔๔๒

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. ไม่ขัดข้องในหลักการต่อร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติข้างต้น เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กและเยาวชนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและความเชื่อมโยงกันในระดับท้องถิ่น ประเทศ และระหว่างประเทศ โดยสอดคล้องกับพันธกรณีภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ไทยเป็นภาคี ตลอดจนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ซึ่งไทยให้ความสำคัญ

๒. หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณากำหนดมาตรการ โครงการและกิจกรรม ภายใต้ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฯ ให้สามารถตอบโจทย์ของข้อสังเกตโดยสรุป (Concludihg Observation) และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการประจำอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งให้กับไทยในการนำเสนอรายงานประเทศตามพันธกรณี ตลอดจนข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) ตามที่เห็นสมควร เพื่อความสอดประสาน มีประสิทธิภาพ และลดความซ้ำซ้อนของการขับเคลื่อนและติดตามผลการดำเนินงานภายใต้กรอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ มาตรการ ๒.๑ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ มาตรการ ๔.๒ ของร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฯ สามารถเชื่อมโยงกับการดำเนินการของหน่วยงานและภาคเอกชนในการขับเคลื่อนหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) โดยเฉพาะการเคารพสิทธิของเด็กและเยาวชนในสถานประกอบการ ซึ่งรวมถึงการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันครอบครัว อาทิ การจัดสวัสดิการให้กับครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตรทุกช่วงวัยอย่างเหมาะสม การพัฒนาสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน และการสร้างความตระหนักรู้และการกำหนดมาตรการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสิทธิของเด็กและเยาวชน

๔. อาจพิจารณาปรับห้วงเวลาของร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฯ เป็น พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ เพื่อให้สอดคล้องกับปัจจุบัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๖ ต.ค. ๒๕๖๑

กรมองค์การระหว่างประเทศ
กองการสังคม
โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๕๔
โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๖๔

ด่วนที่สุด
ที่ กก ๐๒๐๓/๔๐๑๔

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๔ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ เพื่อยกระดับและเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัยให้มีสุขภาวะที่ดี และสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคมอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติดังกล่าวจะเป็นแผนแม่บทสำคัญต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศในระยะ ๕ ปีข้างหน้า โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้นำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป ทั้งนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเห็นด้วยกับแผนดังกล่าวที่กำหนดมาตรการให้เด็กและเยาวชนมีทักษะการกีฬาขั้นพื้นฐานและน้ำใจนักกีฬา โดยจะต้องมีการดำเนินการการบูรณาการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้ ๑) ควรลดเวลาเรียนและเพิ่มการเรียนรู้ในทักษะพื้นฐานด้านพลศึกษาในกลุ่มเด็กและเยาวชน และ ๒) ควรมีการส่งเสริมบุคลากรด้านพลศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพและสร้างภูมิคุ้มกันแก่เด็กและเยาวชนให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาการกีฬา ในระยะแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๖ ต.ค. ๒๕๖๑

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๓ ๑๕๗๘
โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๗๐๔

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๒๒๒๐

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอความเห็นเรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้ว เห็นด้วยในหลักการของร่างแผนฯ ดังกล่าว เนื่องจากได้กำหนดมาตรการที่มีกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกิดการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีจิตสำนึก มีทักษะการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และมีความสามารถในการดำรงชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมโลก ทั้งนี้ ควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีวิธีคิดที่ดีที่เชื่อมโยงเป็นเหตุเป็นผล สามารถค้นหาศักยภาพตนเองเพื่อจะประสบความสำเร็จ ซึ่งการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีทุนทางความคิด ศักยภาพด้านอื่น ๆ ย่อมเป็นผลที่จะเกิดขึ้นตามมาอย่างมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาถูกต้อง
(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๒๖ ต.ค. ๒๕๖๑

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๓๐๗
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ policy_group@hotmail.com

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

ด่วนที่สุด
ที่ พณ ๐๒๐๘.๒/๕๑๙๙

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ
อ. เมือง จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ความเห็นร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖ /ว(ล) ๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงพาณิชย์เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นด้วยในหลักการต่อร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ ซึ่งร่างดังกล่าว มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ การสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในอีก ๕ ปีข้างหน้า ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวชุติมา บุณยประภัศร)
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สำเนาถูกต้อง
(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๖ ต.ค. ๒๕๖๑

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๖๔๘๒
โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๒๒๔

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๒๑๑.๓/๑๗๕๓๕

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ ความละเอียดตามที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฯ มีทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และมีแนวทางเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนในทุกมิติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และช่วยให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ จึงเห็นชอบในหลักการร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฯ ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ ทั้งนี้ มีความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอที่เสนอให้กระทรวงมหาดไทยจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนและแผนปฏิบัติการของจังหวัด ท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดตั้งงบประมาณในการดำเนินงาน โดยกระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากร และต้องมีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบ กฎหมาย อาทิ การถ่ายโอนภารกิจด้านกิจการสภาเด็กและเยาวชนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความหลากหลายในรูปแบบขีดความสามารถ และสถานะทางการเงินการคลัง จึงควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร องค์ความรู้ และการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการตามแผนดังกล่าว ได้อย่างมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๖ ต.ค. ๒๕๖๑

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและแผน
โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๕๒๔๙

ด่วนที่สุด
ที่ ยธ ๐๖๐๙๗ / ๒๖๙๗

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ ขอให้กระทรวงยุติธรรมเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน ในการนี้ จึงขอให้ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กระทรวงยุติธรรม พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ โดยมีหลักการสำคัญมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมาะสมตามช่วงวัย มีทักษะการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและเสริมสร้างกลไกสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการตามพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีหลักการเพื่อสร้างกลไกบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดร่วมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(ประจิน จั่นตอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
โทร. ๐๒ ๑๔๑ ๖๕๐๑ โทรสาร. ๐๒๑๔๓ ๘๔๙๓
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Lawcenter.ch@djop.mail.go.th

สำเนาถูกต้อง
(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๒๐ ต.ค. ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด
ที่ รง ๐๒๐๑.๒/๒๘๙๗

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เสนอเรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และขอให้กระทรวงแรงงานพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงแรงงานพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เป็นการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งจะส่งผลดีต่อเด็กและเยาวชนไทยให้ได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิตที่เหมาะสม รวมทั้งได้รับการส่งเสริมสมรรถนะ ความรู้ และพัฒนาทักษะด้านอาชีพให้แก่เยาวชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในอนาคต ซึ่งจะส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน จึงเห็นชอบตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองกลาง
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๓๒ ๑๔๙๑
โทรสาร ๐ ๒๒๔๗๕๓๘๐

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๖ ต.ค. ๒๕๖๑

ที่ วธ ๐๒๐๘ / ๓๗๘๕

กระทรวงวัฒนธรรม
๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร
เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงวัฒนธรรม เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงวัฒนธรรม พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า แผนดังกล่าวจะเป็นแผนแม่บทที่สำคัญต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศในระยะ ๕ ปี เนื่องจากให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งในระดับจังหวัดและท้องถิ่น ทั้งยังมีกลไกชัดเจนที่สนับสนุนหน่วยงานในระดับภูมิภาคในการกำหนดแผนงานกิจกรรมในระดับท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนแผนดังกล่าวให้ขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการนำมิติทางศาสนา สังคม และวัฒนธรรมมาพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนอย่างครบถ้วน จึงเห็นควรให้ความเห็นชอบร่างแผนฉบับดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และนำความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ โรจน์พจนรัตน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๔๕ – ๘
โทรสาร ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๔๙

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๖ ต.ค. ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/ว ๕๐๕

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เนื่องจาก มีประเด็นที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมทั้งพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการเตรียมความพร้อมของเด็กและเยาวชน โดยยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๗๙ ทั้งนี้ มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑) การส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรครอบคลุมการแนะแนวและสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กและเยาวชนได้รู้จักตนเองและอาชีพต่าง ๆ การเข้าถึงความรู้ในช่องทางต่าง ๆ การมีวิจารณญาณในการรับข่าวสารและสื่อต่าง ๆ ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ทั้งในและนอกสถานศึกษา

๒) แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนฯ ควรครอบคลุมเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มในสังคม ได้แก่ เด็กทั่วไป เด็กด้อยโอกาส เด็กพิเศษ (เด็กที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ) และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

๓) ในมาตรการที่ ๕.๒ (ยุทธศาสตร์ที่ ๕) ควรมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ โดยเชื่อมโยงข้อมูลจากโครงการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เห็นเส้นทางการเติบโตของเด็กกลุ่มดังกล่าว และสร้างฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพสำหรับการติดตามประเมินผลโครงการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ เมษินทรีย์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๖ ต.ค. ๒๕๖๑

สำนักงานปลัดกระทรวง
โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๙๖๘
โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๙๓๘
Email: cplo@most.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๙๒๓.๐๔/๓๗๘๒

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๗๒๗๙ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงสาธารณสุขเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ประเด็นความเห็นเรื่อง ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุข พิจารณาแล้วมีข้อเสนอขอปรับแก้รายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นในส่วนที่ ๑ สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาเด็กและเยาวชน ข้อ ๒ สถานการณ์เด็กและเยาวชนและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

ประเด็นในส่วนที่ ๒ ทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและการสร้างภูมิคุ้มกันเด็กและเยาวชน ตัวชี้วัด เป้าประสงค์ ๑.๑ เด็กและเยาวชนทุกกลุ่มได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมตามช่วงวัย

ประเด็นในส่วนที่ ๓ ภาคผนวก แผนปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและสร้างภูมิคุ้มกันเด็กและเยาวชน ขอปรับรายละเอียดของตัวชี้วัด เป้าหมาย มาตรการ ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม บางตัวชี้วัด เพื่อความถูกต้องรายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๒ ต.ค. ๒๕๖๑

กรมอนามัย
สำนักส่งเสริมสุขภาพ
โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๔๔๘๗
โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๔๔๘๘

ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

.....

กระทรวงสาธารณสุข พิจารณาแล้วมีข้อเสนอ ดังนี้

ประเด็นในส่วนที่ ๑ สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ข้อ ๒ สถานการณ์เด็กและเยาวชนและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

๒.๒ สถานการณ์ด้านสุขอนามัยและพัฒนาการการเรียนรู้ ขอปรับแก้ไขจากเดิมเพื่อความถูกต้อง ดังนี้

๑) กลุ่มเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) ยังมีพัฒนาการไม่สมวัย มีแนวโน้มเป็นโรคน้ำหนักเกิน มีภาวะทุพโภชนาการเรื้อรังหรือเตี้ยกว่าเกณฑ์มาตรฐานเมื่อเทียบกับอายุ ขอปรับแก้เป็น กลุ่มเด็กปฐมวัย (๐ - ๕ ปี) ตรวจพบเด็กสงสัยพัฒนาการล่าช้า ร้อยละ ๒๓.๓ (HDC กรมอนามัย, ๒๕๕๙) มีภาวะทุพโภชนาการเรื้อรังหรือเตี้ยกว่าเกณฑ์มาตรฐานเมื่อเทียบกับอายุ

ประเด็นในส่วนที่ ๒ ทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและการสร้างภูมิคุ้มกันเด็กและเยาวชน

ตัวชี้วัด เป้าประสงค์ ๑.๑ เด็กและเยาวชนทุกกลุ่มได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมตามช่วงวัย ขอปรับแก้ไขจากเดิมเพื่อความถูกต้อง ดังนี้

ข้อ ๑.๑.๓ ร้อยละของหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่ได้รับเหล็กและวิตามินโฟลิก

ปรับตัวชี้วัดใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการรายงานตัวชี้วัดของกระทรวงสาธารณสุข คือ ร้อยละของเด็ก ๖ เดือน – ๕ ปี ได้รับวิตามินเสริมธาตุเหล็ก

ข้อ ๑.๑.๙ ร้อยละของเด็กวัยเรียน มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน

ปรับตัวชี้วัดใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการรายงานตัวชี้วัดของกระทรวงสาธารณสุข คือ ร้อยละของเด็กวัยเรียน (๖ – ๑๔ ปี) มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน

ประเด็นในส่วนที่ ๓ ภาคผนวก แผนปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและสร้างภูมิคุ้มกันเด็กและเยาวชน ขอปรับรายละเอียดของตัวชี้วัด เป้าหมาย มาตรการ ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม บางตัวชี้วัด เพื่อความถูกต้อง ดังนี้ (หน้าที่ ๘๑ – ๘๖)

๑. ขอปรับการเรียงลำดับตัวชี้วัดให้ตรงกับตัวชี้วัด เป้าประสงค์ ๑.๑ เด็กและเยาวชนทุกกลุ่มได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมตามช่วงวัย เนื่องจากพิจารณาแล้วพบว่า ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ขาดจำนวน ๑ ข้อ (เมื่อเทียบกับหน้าที่ ๔๐) และการเรียงลำดับข้ามข้อที่ ๑.๑.๓ ทำให้เหลือตัวชี้วัดเป้าประสงค์เพียง ๙ ข้อ

โดยปรับเรียงลำดับตัวชี้วัด (KPI) ให้ถูกต้อง ดังนี้

๑.๑.๑ ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ได้รับการฝากครรภ์ครบตามเกณฑ์

๑.๑.๒ ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับเหล็ก ไอโอดีน และวิตามินโฟลิก

๑.๑.๓ ร้อยละของเด็ก (๖ เดือน – ๕ ปี) ได้รับวิตามินเสริมธาตุเหล็ก

๑.๑.๔ เด็กมีความฉลาด...

๑.๑.๔ เด็กมีความฉลาดทางสติปัญญาเฉลี่ย (IQ) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐
๑.๑.๕ ร้อยละ ๗๐ ของเด็กมีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) อยู่ในเกณฑ์ปกติขึ้นไป
๑.๑.๖ ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
๑.๑.๗ ร้อยละของเด็กอายุ ๐ – ๕ ปี และเด็กวัยเรียน (๖ – ๑๔ ปี) สูงดีสมส่วน
๑.๑.๘ ร้อยละของเด็กอายุ ๐ – ๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕
๑.๑.๙ ร้อยละของเด็กวัยเรียน (๖ – ๑๔ ปี) มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน
๑.๑.๑๐ สัดส่วนของเด็กที่เข้าถึงและได้รับบริการจากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ทั่วถึงและมีคุณภาพ

๒. ตัวชี้วัดข้อ ๑.๑.๓ ร้อยละของเด็ก ๖ เดือน – ๕ ปี ได้รับวิตามินเสริมธาตุเหล็ก ปรับรายละเอียดดังนี้

เป้าหมาย				
ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
-	(รอรายงานผล)	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐

หมายเหตุ : ผลงาน/baselines N/A

มาตรการ :

๑) ส่งเสริมโภชนาการเด็กปฐมวัย ๐ – ๕ ปี ให้ได้รับอาหารที่มีธาตุเหล็กสูง และได้รับวิตามินเสริมธาตุเหล็กอย่างเพียงพอ เพื่อการพัฒนาระดับสติปัญญาให้เต็มศักยภาพ

ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม

๑) โครงการควบคุมและป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก

๓. ตัวชี้วัดข้อ ๑.๑.๗ ร้อยละของเด็กอายุ ๐ – ๕ ปี และเด็กวัยเรียน (๖ – ๑๔ ปี) สูงดีสมส่วน ปรับรายละเอียดดังนี้

เป้าหมาย				
ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
ร้อยละ ๖๖	ร้อยละ ๖๘	ร้อยละ ๖๘	ร้อยละ ๖๙	ร้อยละ ๖๙